

JEHOVOVA PRIČA SEM

Avtorica:
Lucija Cestnik, 4. letnik

Mentor:
Sergej Vučer, prof.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2014

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so mi pomagali pri izvedbi raziskovalne naloge.

Posebej se zahvaljujem mladim iz 25-ih občin Jehovovih prič v Sloveniji, ki so si vzeli čas in izpolnili anketo; prav tako vsem, ki so mi pomagali pri razdeljevanju anket mladim, ki so Jehovove priče.

Rada bi se zahvalila tudi vsem, ki so si vzeli čas in sodelovali pri intervjujih: Elzbieti in Dariuszu Bazcarju, Geoffreyu in Tonii Powel, Lydii Teufl, Paolu Di Carlu in Naho Watanabe, ki so sodelovali pri intervjuju o predsodkih, ki jih imajo ljudje do Jehovovih prič, Petri in Marku Šušteršič, Igorju Cizeju, Anni in Krištofu Nawrotu, Moniki Zupanec in Žanu Prapertniku, ki so sodelovali pri intervjuju o izobraževanju, ki ga organizirajo Jehovove priče, in prof. dr. Marjanu Smrketu, ki je odgovoril na vprašanja o sektah.

Rada bi se zahvalila še svoji mami, ki mi je stala ob strani in mi pomagala pri raziskovalni nalogi.

Iskrena zahvala gre tudi profesorju Sergeju Vučerju, mentorju raziskovalne naloge, ki me je pri izdelavi te raziskovalne naloge usmerjal, vodil in mi pomagal z mnogimi nasveti in predlogi.

POVZETEK

Mnogi ljudje se vključijo v katero izmed oblik organizirane religije, vendar se pripadniki organiziranih religij razlikujejo – za nekatere je religija zgolj neka etiketa, za druge pa način življenja. Ena izmed religij, ki zajema tako formalno kot neformalno okolje, ki zahteva od vernika predanost v celoti, so Jehovove priče – krščanska verska skupnost. Kot pripadnica Jehovovih prič v svojem okolju opažam določene nestrpnosti. Zanimalo me je, kaj povzroča takšno vedenje, in to sem v svojem raziskovalnem delu tudi podrobneje raziskala. Poleg omenjenega sem se osredinila tudi na izobrazbo Jehovovih prič – splošno izobrazbo, položaj na trgu dela in odnos mladih do izobraževanja. Z izvedbo ankete med gimnazijci in analizo sekundarnega gradiva sem ugotovila, da so predsodki do Jehovovih prič med Slovenci večinoma plod strahu pred tujim (ksenofobija). Ko sem izvedla anketo med mladimi, ki so Jehovove priče, sem ugotovila, da imajo le-ti svoje versko prepričanje za način življenja in jim njihova verska vzgoja in izobraževanje pripomoreta k lažji integraciji v družbo. Z analizo sekundarnega gradiva sem prišla do ugotovitve, da imajo Jehovove priče zaradi svojega odnosa najverjetneje prednosti na trgu dela, intervju s sociologom religije pa mi je pomagal priti do zaključka, da Jehovove priče niso sekta.

KLJUČNE BESEDE

religija, Jehovove priče, predsodki, izobraževanje, mladi, verske skupnosti/sekta

SUMMARY

Many individuals are involved in some of many forms of organized religion, but members of each organized religions differ – for some is religion merely a label, but for others it is also a way of life. One of religions which covers both formal and informal environment and requires faithful dedication as a whole are Jehovah's Witnesses - Christian religious community. As a member of Jehovah's Witnesses I see certain intolerance in my environment. I was wondering what causes this behaviour, so I have focused on that in my research. In addition to this I have also focused on education of Jehovah's Witnesses - general education, the labour market situation and the attitude of young people towards learning. By investigating the opinion of students in my gymnasium and analysing the secondary material, I have found that the prejudices against Jehovah's Witnesses among Slovenes are mostly the result of fear of foreign (xenophobia). When I conducted a survey among young people, who are Jehovah's Witnesses, I have found that they view their religious beliefs as their way of life and also that their religious education contributes to easier integration into society. With analysis of secondary material I have come to the conclusion that Jehovah's Witnesses probably have advantages in the labour market because of their attitude, and an interview with sociologist of religion helped me come to the conclusion that Jehovah's Witnesses are not a sect.

KEYWORDS

religion, Jehovah's Witnesses, prejudice, education, youth, religious communities/sect

Kazalo vsebine

1	UVOD	7
1.1	OPREDELITEV PROBLEMA	7
1.2	HIPOTEZE	8
1.3	IZBOR IN PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH METOD	8
2	JEDRO	11
2.1	TEORETIČNI UVOD V JEDRO	11
2.1.1	Religija	11
2.1.1.1	Opredelitev	11
2.1.1.2	Religijske skupnosti	14
2.1.1.2	Jehovove priče – krščanska verska skupnost	16
2.1.1.3	Razvoj Jehovovih prič	16
2.1.1.4	Verovanje Jehovovih prič	17
2.1.1.5	Ureditev in delovanje Jehovovih prič	18
2.1.2	Odnos posameznikov do določenih tematik	20
2.1.2.1	Odnos Slovencev do sekt	20
2.1.2.2	Odnos Slovencev do tujega/drugačnega	20
2.1.2.3	Odnos mladih v Sloveniji do religije	21
2.1.2.4	Odnos mladih v Sloveniji do izobraževanja in zaposlitve	22
2.1.2.5	Odnos Jehovovih prič do izobraževanja	23
2.2	EMPIRIČNE RAZISKAVE	24
2.2.1	Analiza ankete med dijaki	24
2.2.2	Analiza anket med mladimi Jehovovimi pričami	30
2.2.3	Intervju s predstavniki Jehovovih prič iz drugih držav	42
2.2.3.1	Poljska	42
2.2.3.2	Velika Britanija	43
2.2.3.3	Avstrija	44
2.2.3.4	Italija	46
2.2.3.5	Japonska	47
2.2.3.6	Analiza intervjujev	48
2.2.4	Intervju s prof. dr. Marjanom Smrketom, sociologom religije	49
2.2.5	Analiza pridobljenih podatkov in ovrednotenje zastavljenih hipotez	51
3	ZAKLJUČEK	56
4	VIRI IN LITERATURA	57

Kazalo grafov

Graf 1: Si že kdaj slišal za Jehovove priče?	24
Graf 2: Kje si prvič slišal za Jehovove priče?	25
Graf 3: Kako je to, kar si do sedaj slišal o Jehovovih pričah, vplivalo na tvoj odnos do njih?	25
Graf 4: Kaj si slišal o Jehovovih pričah?	26
Graf 5: Ali poznaš koga, ki je Jehovova priča?	27
Graf 6: Če si na prejšnje vprašanje odgovoril DA, izberi, od kod poznaš koga, ki je Jehovova priča. ...	27
Graf 7: Če si na peto vprašanje odgovoril DA, izberi, kakšno mnenje imaš o Jehovovih pričah.	28
Graf 8: Kakšne stike bi imel z Jehovovimi pričami?	28
Graf 9: Koliko si star?	30
Graf 10: Označi spol.....	30
Graf 11: Katero šolo obiskuješ?	31
Graf 12: Kakšen je bil tvoj povprečen učni uspeh lansko šolsko leto?	31
Graf 13: Koliko časa si že krščen kot Jehovova priča?	32
Graf 14: Zakaj si se odločil, da se krstiš in postaneš Jehovova priča?	32
Graf 15: Koliko si bil star, ko si se krstil?	33
Graf 16: Ali si se že srečal s predsodki, ki jih imajo ljudje do Jehovovih prič?	33
Graf 17: Če si odgovoril DA, izberi, kje si se srečal s predsodki.....	34
Graf 18: Na katere predsodke si naletel?	34
Graf 19: Si imel zaradi svojega verskega prepričanja pri kakšnem profesorju/profesorici težave?	35
Graf 20: Kakšna je reakcija tvojih sošolcev na tvoje versko prepričanje?	36
Graf 21: Ali si zaradi biblijske vzgoje in izobraževanja v teokratični strežbeni šoli opazil, da imaš v šoli/med vrstniki/v odnosu do profesorjev določene prednosti?	37
Graf 22: S katerim namenom se izobražuješ?	37
Graf 23: Kaj predvsem nameravaš početi po šolanju?	38
Graf 24: Ali se nameravaš udeležiti katere izmed možnosti izobraževanja Jehovovih prič?	38
Graf 25: Če si obkrožil DA, prosim, obkroži, katere šole se želiš udeležiti.	39
Graf 26: Kakšni so tvoji cilji v organizaciji Jehovovih prič?	39
Graf 27: Kakšni so tvoji cilji v organizaciji Jehovovih prič?	40

Kazalo prilog

Priloga 1: Anketa za gimnazijce	59
Priloga 2: Anketa za mlade, ki so Jehovove priče	61
Priloga 3: Slovar nekaterih pojmov, povezanih z Jehovovimi pričami	64
Priloga 4: Seznam teokratičnih šol, ki jih organizirajo Jehovove priče	66
Priloga 5: Intervju s posamezniki, ki so se že udeležili nekaterih teokratičnih šol	69
Priloga 6: Vprašanja za Jehovove priče iz tujih držav	72

Kazalo tabel

Tabela 1: Število Jehovovih prič v Sloveniji in rojstnih državah intervjuvancev.....	48
--	----

1 UVOD

1.1 Opredelitev problema

»Ali ni čudno, da se ljudje tako radi bijejo za svojo vero in tako neradi živijo po njenih načelih?« (Aforizmi, Lichtenberg, Georg Christoph, 1742-1799)

Vsak človek v nekaj veruje. V Boga, v energijo, v naravo, vase, v druge ljudi. Kot je zapisano v 18. členu Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ima vsak človek »pravico do svobodne misli, vesti in veroizpovedi«, torej je pravica vsakega človeka, da v nekaj veruje. Na to pravico različni ljudje gledajo različno – nekateri so zadovoljni s tem, da si zgolj ustvarijo neko prepričanje, značilno zanje, drugi pa čutijo potrebo po tem, da bi bili v skupini ljudi z enakim vrednotno-normativnim konsenzom, z enakim prepričanjem. Zato se vključijo v katero izmed mnogih oblik organizirane religije. Vendar se tudi pripadniki organiziranih religij razlikujejo; za nekatere je religija zgolj neka etiketa, za druge pa način življenja. Ena izmed religij, ki zajema tako formalno kot neformalno okolje, ki zahteva od vernika predanost v celoti, so Jehovove priče – krščanska verska skupnost.

Jehovove priče so kristjani, ki so znani po vsem svetu. Kot pripadnica Jehovovih prič v svojem okolju opažam določene nestrpnosti. Jehovove priče smo drugačni, in ta drugačnost se pogosto narobe razume. Zanima me, kaj deluje na nestrpnost, kaj povzroča takšno vedenje, in to bom v svojem raziskovalnem delu tudi podrobneje raziskala.

Izhajala bom iz socioloških vidikov religije. Poskusila bom povezati sociološka dognanja z izkušnjami, ki jih imam sama. Osredotočila se bom predvsem na delovanje ter notranjo organizacijo verske skupnosti Jehovovih prič. Začetek mojega raziskovanja bo torej preučevanje temeljnih religijskih naukov, kasneje pa se bom osredotočila na predsodke, ki jih imajo ljudje do Jehovovih prič.

Poleg omenjenega se bom osredinila tudi na izobrazbo Jehovovih prič. Zanima me splošna izobrazba Jehovovih prič in njihov položaj na trgu dela. Raziskala bom, kakšen odnos imajo Jehovove priče do izobraževanja in učenja, tako krščanska skupnost kot celota kot tudi posamezniki. Pri tem me bo najbolj zanimalo, kakšen je odnos mladih, ki so Jehovove priče, do izobrazbe. Zanima me, kakšni so njihovi cilji v življenju – če so specifični ali enaki kot pri mladih, ki pripadajo dominantni religiji. Primerjala bom odnos mladih na splošno do učenja (vir za to bo raziskava Mladina 2010) s pridobljenimi podatki med mladimi, ki so Jehovove priče. Raziskala bom tudi, kakšen odnos imajo le-ti do izobrazbe v okviru same organizacije, pa tudi to, če so zaradi svojega verskega prepričanja kdaj doživljali kakšne napetosti.

Pri tem se bom osredotočila na šolsko okolje, saj se tudi sama še vedno šolam in mi je to okolje tudi najbližje. Izkoristila bom osebno, subjektivno izkušnjo in natančno opisala napetosti in trenja, ki jih opažam pri vstopanju v formalna okolja, kot je na primer šola. Svojo izkušnjo bom primerjala tudi z izkušnjami drugih mladih, ki so Jehovove priče, in poskušala doseči čim bolj objektivno in preverljivo stališče.

Uporabljala bom precej terminov, ki so značilni zgolj za Jehovove priče. Zaradi lažjega razumevanja branja sem se odločila dodati kratek terminološki slovar, ki bo pomagal pri lažjem razumevanju problema. V tem slovarju bom razložila vse pojme, povezane z organizacijo in izobraževanjem Jehovovih prič, ki so pomembni za to raziskovalno nalogo.

1.2 Hipoteze

Hipoteze, ki sem si jih postavila na začetku raziskovalnega dela, so:

1. Predsodki so v večji meri tipično slovenski (npr. težko sprejemanje drugačnega).
2. Mladi, ki so Jehovove priče, imajo zaradi svojih verskih prepričanj pogosto težave z vrstniki in sistemom izobraževanja.
3. Verska skupnost Jehovovih prič opravlja tudi vzgojno-izobraževalno delo, ki pripomore k lažji integraciji lastnih vernikov v družbo.
4. Trdim, da imajo Jehovove priče zaradi svoje etične in moralne strukture prednosti na trgu dela oziroma pri zaposlitvi nasploh.
5. Trdim, da Jehovove priče niso sekta, saj ne vstopajo v konflikt in imajo profesionalni kader.
6. Trdim, da mladi, ki so Jehovove priče, na svoje versko prepričanje gledajo kot na način življenja.

1.3 Izbor in predstavitev raziskovalnih metod

Sedaj pa bom malo bolj podrobno opisala, katere raziskovalne metode nameravam uporabiti pri raziskovalnem delu. Zraven bom navedla tudi nekatere prednosti in slabosti vsake izmed metod.

Kot osnovo za svoje raziskovalno delo nameravam vzeti določene sekundarne vire. Med te spadajo publikacije (revije, knjige, brošure, članki na internetu), ki so jih napisali in izdali Jehovove priče. Poleg tega nameravam pri svojem raziskovalnem delu uporabiti tudi knjigo "Religija in (sodobna) družba", ki sta jo napisala Sergej Flere in Marko Kerševan, in še kakšne druge zapise o sociologiji religije ter raziskave, ki so bile izvedene v Sloveniji o odnosu Slovencev do sekt in tujcev ter mladih do izobraževanja in religije. Kar se tiče publikacij, ki so jih izdali Jehovove priče, je dobra plat tega gotovo to, da bom o tem, kaj verujejo Jehovove priče, izvedela iz literature, ki so jo izdali sami. Slaba stran sekundarnih virov o Jehovovih pričah, ki jih niso zapisali Jehovove priče, pa je, da so Jehovove priče manj poznana krščanska verska skupnost, zato o njej ni veliko zapisov, še posebej ne objektivnih zapisov. Posamezniki, ki niso Jehovove priče, le redko pišejo in raziskujejo o Jehovovih pričah, zato pa o tem veliko več pišejo bivši pripadniki Jehovovih prič, ki so iz krščanske verske skupnosti izstopili ali pa so bili izobčeni zaradi neupoštevanja načel, po katerih se Jehovove priče ravnaajo. Takšnim ljudem se reče odpadniki in o Jehovovih pričah ponavadi širijo laži in jim skušajo škodovati. Takšne literature ne bom prebirala zaradi svojih verskih prepričanj in svoje vesti. S tem bo verjetno prekršeno načelo objektivnosti. Pri analizi sekundarnih virov bom najbolj pozorna na odnos krščanske verske skupnosti Jehovovih prič do izobraževanja, učenja in zaposlitve. Skušala bom poiskati kar največ podatkov o tem, kako se lahko posameznik izobražuje in zaposli v okviru verske skupnosti.

Uporabila bom tudi metodo opazovanja, natančneje metodo opazovanja z udeležbo. Opazovala bom namreč mlade, ki so Jehovove priče, s katerimi se redno družim. Prednost takšnega opazovanja je, da bom lahko boljše razumela odnose med njimi in njihov odnos do

izobraževanja. Slabost te metode pa je morebitna subjektivnost, saj te mlade precej dobro poznam, zato bom ugotovitve preverila preko širših izkušenj skupnosti in mnenja vrstnikov.

Uporabila bom tudi dve metodi spraševanja, intervju in anketo. Pri metodah spraševanja je dobra lastnost to, da bom lahko podatke večinoma uspešno kvantitativno obdelala in dobila odgovore na točno tista vprašanja, ki jih bom zastavila.

Kratke strukturirane intervjuje bom naredila s poznavalcem sociologije religije o klasifikaciji Jehovovih prič kot verske skupnosti in z nekaterimi pripadniki Jehovovih prič o njihovih izkušnjah z izobraževanjem v okviru organizacije Jehovovih prič. Nekaj daljših strukturiranih intervjujev bom izvedla s posamezniki različnih narodnosti, ki so zaposleni v Sloveniji v okviru organizacije Jehovovih prič. Zanimalo me bo, kako gledajo ljudje na Jehovove priče v njihovi rojstni državi in kako gledajo ljudje na Jehovove priče v Sloveniji – na kratko, zanimala me bo primerjava med odnosom ljudi do Jehovovih prič v Sloveniji in drugih državah, še posebej kar se tiče predsodkov. Pri izvajanju intervjujev s slednjimi bo zaradi vpliva spraševalca morda spet prekršeno načelo objektivnosti, saj se z večino posameznikov, s katerimi nameravam narediti intervju, osebno poznam. Jehovove priče smo namreč precej tesno povezana skupnost. Vendar se bom potrudila ostati objektivna, nikogar ne bom navajala k odgovorom, ki bi mi pomagali potrditi hipoteze, ali pa jim "polagala besed v usta". Vprašanja bodo strogo objektivna, nanašala se bodo zgolj na temo raziskovalne naloge.

Izvedla bom tudi dve različni anketi. Prvo, krajšo, bom izvedla med učenci četrtega letnika Gimnazije Celje – Center, pri čemer bom skušala ugotoviti, kako dobro poznajo Jehovove priče in kakšen odnos imajo do njih. Anketo bom opravila zgolj med dijaki četrtil letnikov. Dijaki četrtil letnikov imajo namreč že bolj izoblikovano osebnost in mišljenje, prepričanje, poleg tega pa imajo večinoma že več izkušenj kot na primer dijaki prvih letnikov. Pri anketi nameravam uporabiti zaprta vprašanja.

Zanimalo me bo, kako dobro dijaki poznajo Jehovove priče, na kakšen način so karkoli izvedeli o njih, kakšno je njihovo mnenje o njih in ali imajo kakšne predsodke. Pri tej anketi bi zopet lahko bil pomemben faktor vpliv spraševalca, glede na to, da vsi moji sošolci vedo, da sem Jehovova priča, vendar ne bom nikogar v razredu navajala h kakršnemu koli odgovoru niti jim ne bom vnaprej posredovala pravih odgovorov (za tista vprašanja, kjer so pač možni pravilni odgovori). Poleg tega pa se je sestava mojega razreda z leti šolanja spreminjala, tako da sem dobila nekaj novih sošolcev in sošolk, ki še niso bili v razredu, ko sem "stalnim" sošolcem predstavljala krščansko versko skupnost Jehovovih prič, tako da to ne bi smelo preveč vplivati na dobljene rezultate.

Drugo anketo bom izvedla med mladimi iz verske skupnosti Jehovovih prič. Mladi, s katerimi bom izvedla anketo, bodo mladi, ki so že krščeni – ki že uradno spadajo med Jehovove priče in se še vedno izobražujejo. Pri anketi nameravam kombinirati odprta in zaprta vprašanja. Zanimalo me bo, koliko časa so že Jehovove priče, zakaj so se tako odločili, koliko in kaj jim to pomeni, kakšni so njihovi cilji v organizaciji in izven nje, če so se že srečali s kakšnimi predsodki, kako njihovi vrstniki sprejemajo njihovo versko prepričanje, če so imeli zaradi svojega verskega prepričanja že kdaj kakšne probleme pri izobraževanju in kakšni problemi so to bili ter kako gledajo na izobraževanje v organizaciji in izven nje. Kot do sedaj že pri vseh metodah spraševanja bi lahko bil tudi tukaj pomemben vpliv spraševalca, saj se z večino mladih poznam, vendar pa ne bom vplivala na odgovore nikogar. Opozoriti še moram, da teh mladih ni tako veliko ter da ti mladi izhajajo iz različnega okolja, različnih krajev v Sloveniji in so različne starosti, zato bo težje analizirati podatke, tako da bi ti lahko predstavljali statistično popolnoma zanesljive rezultate.

To, da sem tudi jaz ena izmed Jehovovih prič, mi bo zagotovo prineslo nekaj prednosti, pa tudi nekaj ovir. Ker je tudi zame religija način življenja, mi bo oviro verjetno predstavljalo to, da bom težje objektivna do svoje verske skupnosti, poleg tega pa ne bom mogla prebirati določne literature o Jehovovih pričah. Vendar pa bom lažje dostopala do informacij in do posameznikov, ki so Jehovove priče, poleg tega pa imam o tej temi že nekaj predznanja.

2 JEDRO

2.1 Teoretični uvod v jedro

Za raziskovanje je potrebno najprej poznati nekaj socioloških terminov in teoretičnih pojmov, ki se tičejo sociologije religije in krščanske verske skupnosti Jehovovih prič. Razlago teh terminov lahko najdete v priloženem terminološkem slovarčku. Slovarček je priložen med drugim tudi zato, ker Jehovove priče pri opisovanju in označevanju uporabljajo pojme, ki niso splošno znani ali pa so kje drugje drugače razumljeni.

V teoretičnem uvodu v jedro pa bom še opisala značilnosti religije na splošno – opredelitev religije in različnih vrst religijskih skupnosti. Pri opredelitvi religije se bom osredotočila na sestavine, tipe in funkcije religije.

2.1.1 Religija

2.1.1.1 Opredelitev

»Najboljša religija je tista, ki te najbolj zbliža z Bogom. To je tista, ki te naredi boljšega človeka.« (Dalai Lama, v pogovoru z Leonardom Boffom)

V sociologiji ni enotne definicije religije, vendar pa je vodilo sociološkega opredeljevanja religij zajeti čim več religijskih pojavnih oblik, hkrati pa izključiti pojave, ki so religijskim podobni, a niso religija. Pri opredeljevanju pa se je kmalu pojavil problem – na svetu je približno 12 glavnih religij. In tudi če ne upoštevamo, da te religije niso enovite - že samo krščanstvo je razdeljeno na približno 22.000 cerkva, denominacij in sekt – opazimo, da se močno razlikujejo v načinu verovanja. Večina religij vključuje vero v boga, vendar nekatere častijo zgolj nekaj nadnaravnega, neko silo, nekatere pa sploh ne vključujejo verovanja v karkoli in namesto tega usmerja posameznikovo življenje k poslednjemu cilju/nirvani.

Zato je Durkheim, predstavnik funkcionalistov, ugotovil, da je bistvo religije razločevanje med svetim (sakralnim) in posvetnim (profanim). Kot sam pravi: »Religija je celovit sistem verovanj in praks, ki se nanašajo na objekte, ki so šteti za svete – kar pomeni razločeni od drugih in prepovedani – verovanj in praks, ki ljudi združujejo v eno moralno skupnost – cerkev.« V nadaljevanju bom torej predstavila **sestavine, tipe in funkcije** religije.

Sestavine religije: V sociologiji obstaja soglasje, da se religije kažejo skozi naslednje razsežnosti: *religijsko pripoved, religijsko doktrino, religijsko ravnanje, religijsko simboliko, religijsko doživetje, religijsko etiko in religijsko skupnost*. Na kratko bom predstavila vsako sestavino posebej razen religijskih skupnosti, ki jih bom podrobneje predstavila kasneje.

Religijska pripoved je v nekaterih religijah zapisana (sveta besedila), v nekaterih pa se zgolj prenaša po ustnem izročilu. Praviloma vključuje zgodbe/trditve/mite o stvaritvi (kozmogonski miti), odrešenju (soteriološki miti) in o koncu sveta/človeštva/življenja (eshatološki miti). Religijska pripoved razlaga povezanost človeka z nadnaravnim, ponuja odgovore na vprašanja o smislu življenja, razlaga, zakaj na svetu obstajajo trpljenje in krivice

...

Religijska doktrina ali nauk pomeni intelektualno, filozofsko razdelavo religijskega nauka in vero. V religijah, ki temeljijo na svetih knjigah, je ta njihov sestavni del, vendar pa se ob svetih knjigah pogosto pojavljajo še številna dela, ki razlagajo posamezne mite, zgodbe,

trditve. Ker se religijske dogme lahko različno razlagajo, so nekatere priznane za prave, druge pa so označene kot krivoverske/heretične.

Religijsko ravnanje lahko obstaja v širšem ali ožjem smislu. V širšem smislu lahko govorimo o njem, ko in če ljudje v vsakdanjem življenju upoštevajo religijske norme. V ožjem smislu pa lahko govorimo o obredih ali ritualih. Ti so usmerjeni k odnosu z nadnaravno stvarnostjo in dobijo svoj smisel šele z versko vsebino. Obredi potekajo v določenem času in vsebujejo vnaprej določene dogodke. Pogosto jih opravljajo na posvečenih, svetih mest. Ritualni se razlikujejo po pripisani pomembnosti, vsebini, trajanju in udeležbi. V različnih religijah obstaja veliko različnih ritualov, poleg tega pa lahko obstaja velika raznolikost ritualov tudi znotraj iste religijske tradicije.

Religijska simbolika oziroma svete reči so lastnost, skupna vsem religijam. Sveti so lahko kraji, predmeti, živali, osebe, dnevi, zgradbe, dejavnosti ipd. Sveto pri verujočih vzbujajo občutke spoštovanja in strahu, morda celo groze, poleg tega pa tudi občutke majhnosti, nepopolnosti in lastne nezadostnosti. Razlika med svetim in posvetnim je v odnosih, ki jih ljudje vzpostavljajo do teh stvari.

Religijsko doživetje je niz izkustev in čustvovanj v religijskih praksah in zunaj njih. Glede teh pa so mnenja sociologov deljena. Medtem ko nekateri trdijo, da ne obstajajo nobena religiozna občutja, temveč lahko govorimo zgolj o usmerjanju čustev, na nek religijski objekt, pa fenomenološka teorija trdi, da je za religiozno doživetje značilno prav posebno občutje, občutje numinoznega – mešanica nečesa skrivnostnega, vzvišenega, hkrati pa tudi strašljivega.

Religijska etika so nauki in določila o moralno pravih, dobrih in moralno nepravih, slabih ravnanjih. Nekatere religije jim pripisujejo božje avtorstvo (teonomna etika), druge pa vidijo vzor etike v človeku (antroponoma etika). V večini religij najdemo tudi etične modele/vzore in idejo povračila (retribucije) za človeška dejanja. Etične norme so si lahko v več religijah precej podobne, lahko pa se tudi precej razlikujejo. Podobnost med normami lahko ugotovimo celo v religijah, ki se sicer med seboj razlikujejo in so nastale v povsem drugačnih okoliščinah.

Tipi religije: Pri opisovanju tipov religij bom sledila razdelitvi, ki jo je uvedel ameriški sociolog R. McGee. Le-ta je razdelil tipe religij glede na to, kako je pojmovano in opredeljena nadnaravno in glede na predmet čaščenja. Tako poznamo *enostavni supernaturalizem*, *animizem*, *teizem* in *etične religije*.

Enostavni supernaturalizem srečamo najpogosteje v manjših, predindustrijskih družbah. Ljudje tam vidijo v naravnih pojavih in predmetih sile, ki pozitivno ali negativno vplivajo na njihovo življenje. Te sile nimajo konkretnih značilnosti, temveč so popolnoma razpršene, brezoblične in različne od duhov in božanstev. Njihovo naklonjenost si skušajo ljudje pridobiti z različnimi rituali, ki so blizu magiji, ali pa jih prosijo za pomoč.

Animizem je verovanje v duhove in druga nadnaravna bitja. Ljudje verjamejo, da duhovi prebivajo v živalih, rastlinah, skalah, zvezdah ... Za animizem je značilno verovanje, da imajo duhovi podobne lastnosti kot ljudje, zato ljudje v odnosu do njih uporabljajo enaka sredstva in imajo enake odnose kot med seboj. Posebna oblika animizma je totemizem. Bistvo tega verovanja je vera v sorodstvo članov nekega plemena z njihovim totemom. Običajno je totem kakšna žival, ki naj bi skupino varovala pred nesrečami, saj naj bi v njej prebivali duhovi umrlih prednikov tega plemena. Za totemizem je značilen tabu – prepoved ubijanja in uživanja totema.

Teizem je verovanje v boga ali več bogov. Če religija predpisuje čaščenje več bogov, to imenujemo politeizem. Za večino politeističnih religij je značilen antropomorfizem, prenašanje človeških lastnosti in odnosov na druga bitja, v tem primeru na bogove. Bogovi so v svoji podobi in lastnostih dojeti kot ljudje. V nasprotju s tem je monoteizem vera v enega samega boga. V monoteističnih religijah se oblikuje abstraktna podoba boga – njegovega videza ni mogoče določiti, njegove lastnosti pa so popolne.

Etične religije ne dajejo posebnega poudarka na boga ali božanstva. Zanje je osrednjega pomena etika, usmerjenost k doseganju moralne in duhovne čistosti človeka, kakorkoli jo že pojmujejo. Ukvarjajo se s človeškimi problemi, bog ali bogovi so tu nepomembni.

Funkcije religije: Ker je religija del kulture, je posledično prepletena z vsakdanjim življenjem ljudi in širšimi družbenimi dogajanjem in procesi. V zvezi s tem lahko govorimo o različnih družbenih funkcijah religije. Te funkcije so seveda odvisne od širših družbenih, gospodarskih in političnih razmer, vendar pa tudi religija vpliva na te razmere. Različne sociološke teorije postavljajo v ospredje različne družbene funkcije, saj analizirajo in pojasnjujejo vpliv in pomen religije iz različnih teoretskih izhodišč in predpostavk. V nadaljevanju bom predstavila *integracijsko, osmišljevalno, socialnonadzorno, kompenzacijsko* in *legitimacijsko funkcijo religije*.

Integracijska ali povezovalna funkcija religije se vidi v tem, da religija s svojimi razlagami, vrednotami, obredi, simboli itd. povezuje ljudi v neko moralno-duhovno skupnost, briše medosebne razlike, povezuje različne družbene skupine ... To funkcijo religije poudarjajo predvsem funkcionalisti. Res pa je, da lahko religija deluje tudi razdiralno, dezintegrativno – združuje ljudi, ki ji pripadajo, in velikokrat celo demonizira druge, neverne in drugače verujoče.

Osmišljevalna funkcija religije se vidi v tem, da religija odgovarja na človekova vprašanja o sebi in svetu ter pripisuje smisel dogodkom, ki so za ljudi nepričakovani, nepredvidljivi, frustrirajoči, ljudje čutijo, da se ne bi smeli zgoditi. Religija daje odgovore, ki takšne dogodke osmišljajo. Osmišljanje takšnih dogodkov posredno krepi red in stabilnost v družbi in tako pripomore tudi k družbeni integraciji. To funkcijo zagovarjajo predvsem funkcionalisti.

Socialnonadzorna ali etična funkcija je tesno povezana z integracijsko. Če imajo temeljne družbene vrednote in moralne norme svoj izvor v religijski tradiciji in doktrini, je družbeni nadzor s strani religije zelo močan. Tudi to funkcijo postavlja v ospredje funkcionalizem.

Kompenzacijska funkcija religije je v tem, da religija s predstavami o onostranskem življenju dopolnjuje in nadomešča tostransko realnost. To funkcijo postavlja v ospredje Marx, glavni predstavnik konfliktne teorije. Pravi, da potrebo po religiji ustvarja odtujitev, religija sama pa je tako odsev človeške bede, hkrati pa tudi protest proti njej. Daje trenutno tolažbo v izkoriščevalskih družbenih odnosih.

Legitimacijska funkcija religije se vidi v tem, da je imela religija glavno vlogo pri opravičevanju družbenih neenakosti med ljudmi, ki so jih vzpostavljali različni družbeni sistemi in se opirali na sistem in norme neke religijske organizacije. Religija tako še vedno pogosto upravičuje družbeni red in položaj posameznika v njem kot izraz božje volje in tako pripomore, da se ljudje s tem sprijaznijo. V tem se vidi tudi njena socialnonadzorna funkcija. Tudi legitimacijsko funkcijo poudarjajo predvsem pripadniki konfliktne teorije.

2.1.1.2 Religijske skupnosti

Religija nikoli ne obstaja zunaj družbene skupnosti. Njen obstoj se lahko prekriva z drugimi družbenimi skupnostmi, npr. družino, plemenom, ljudstvom, narodom – to pomeni, da so te skupnosti hkrati religijske in da neke posebne religijske skupnosti tam torej ne obstajajo. Takšen način obstoja religije je še posebej značilen za narodne ali etnične religije. Drugače je pa za univerzalne oziroma svetovne religije, npr. budizem, krščanstvo in islam; zanje je značilno izoblikovanje posebnih religijskih skupnosti s posebnim tipom organizacije. Po eni izmed socioloških tipologij razlikujemo štiri tipe religijskih skupnosti. To so: cerkev, denominacija, sekta in kult. V nadaljevanju bom na kratko predstavila vsako posebej.

Cerkev: Je velika in močno organizirana religijska skupnost z veliko lastnino. Je hierarhično in birokratsko organizirana, najbolj izrazita je delitev na hierarhično organizirano duhovščino in navadne vernike oz. laike. Znotraj cerkve je namreč oblikovana stalna in profesionalizirana skupina duhovščine oz. kler, ki ima večinoma izključno pravico voditi verske obrede. Za to je duhovščina tudi posebej šolana.

Za cerkev sta značilna univerzalizem (težnja po zajetju vseh ljudi sveta) in ekskluzivizem (prepoved članstva v drugih verskih organizacija). Njihov odnos do ostalih verskih skupnosti je nestrpen – to se je v zadnjih letih že malo izboljšalo, a vseeno ne priznava ostalim verskim skupnostim enake vloge. Podajanje svetih besedil je v cerkvi avtoritativno, gospodujoče – sveta besedila lahko razlagajo le profesionalni duhovniki, vernikom ni dovoljena lastna interpretacija.

Cerkev vključuje pripadnike iz vseh družbenih skupin in slojev, saj je razširjena med večino prebivalstva določene družbene skupnosti; članstvo pa je zaradi razširjenosti in popolne socialne integriranosti praviloma določeno z rojstvom. Cerkve tudi skušajo uveljaviti monopol nad religijskimi resnicami/dogmami, imajo se namreč za edine, ki lahko razlagajo neki nauk. Prav tako se navadno ne omejujejo le na religiozno področje, s svojim delovanjem skušajo biti navzoče v celotnem družbenem dogajanju – opredeljujejo se do številnih družbenih vprašanj in problemov. Pogosto so vpete v širše družbeno dogajanje, kako, pa je odvisno od konkretnih okoliščin v neki družbi v nekem času. Najbolj tipična cerkev je Rimskokatoliška cerkev.

Denominacija: Po svoji organiziranosti, velikosti in bogastvu je na nižji ravni od cerkve, vendar je vseeno precej velika religijska skupnost. Njeno članstvo je številno, ki je podobno kot v cerkvi določeno z rojstvom, vendar pa zahteva potrditev članstva ob polnoletnosti – član lahko torej izstopi, kar je drugače kot pri cerkvi. Prav tako dominacija ne kaže več težnje po univerzalizmu, ne nasprotuje sekularnemu svetu, temveč se mu prilagaja.

V nasprotju s cerkvijo daje dominacija večji poudarek na individualni religijski dejavnosti članov in članic in njihov demokratični nadzor nad verskimi funkcionarji. Le-ti so profesionalizirani, vendar pa interpretacija verskih besedi ne pripada več izključno njim; pri razlagi doktrine se namreč dopušča lastna interpretacija vernikom. Ta oblika religijske organizacije je značilna predvsem za protestantizem, najbolj razširjena pa je v ZDA (metodisti, baptisti).

Sekta/ločina: Ta oblika religijske organizacije je nastala z odcepitvijo od cerkve iz odpora do razlage neke verske pripovedi in verske prakse znotraj neke cerkve. Del članstva se je torej iz cerkve izločil in ustanovil novo religijsko skupnost – pogosto pa se zgodi, da cerkev takšne posameznike zaradi njihovega nestrinjanja tudi izobči. Kakorkoli, v obeh primerih je sekta ponavadi v sporu s prevladujočo cerkvijo (dominantno kulturo), predvsem zato, ker člani

sekte menijo, da je samo njihova vera prava. Poleg tega so sekte v konfliktu tudi z državo in njenimi normami (to velja predvsem za reformatorske in aktivne sekte). Pogost je tudi fatalizem – vdanost v usodo – to pa se pogosto rezultira v ekstremni družbeni akciji (biološki, kemični, bombni napadi ipd.) V današnjem času pa veliko sekt nastane neodvisno od obstoječih cerkva – za te pa je značilno, da njihovi voditelji in privrženci kombinirajo nauke različnih religij.

Članstvo v sekti je večinoma prostovoljno, posledica osebne odločitve. Njeni člani so marginalci, ki jim v dominantni kulturi uspelo zaradi mnogih razlogov. So manj organizirane skupine verujočih, v katerih ni tako jasne delitve na duhovščino in navadne vernike. Duhovščina v sekti je delno izobrazena – gre za neko alternativo. Navajanje svetih besedil je dobesedno, brez vsakršne interpretacije. Medsebojna povezanost in solidarnost članov je navadno velika. Nekateri sekte skušajo zajeti življenje svoji članov in članic v celoti, zato pogosto zahtevajo dosledno pripadnost in poseben življenjski slog, ki se razlikuje od širše družbe. Največ oblik različnih sekt lahko najdemo v ZDA, kot so na primer kvekerji, rastafarjanci itd.

Kult: Je najnižja oblika organizacije – majhna, marginalna, ohlapna, šibko organizirana religijska skupnost brez institucionalizacije skupinskih norm. Običajno je maloštevilna, zajema višje družbene sloje, članstvo je izključno prostovoljno in ni formalizirano, poleg. Nima širšega družbenega vpliva. Usmerjena je v posameznika in ne v širšo družbo, s katero ponavadi ni v konfliktu. Ustanovitelj kulta je ponavadi hkrati najvišji duhovnik, nekakšen karizmatični voditelj.

Kult prinaša posveten, alternativen pogled na Božje in sveto. Pravzaprav gre bolj za neformalne povezave med ljudmi, ki jim je skupno iskanje duhovnosti in drugih podobnih izkušenj. Danes lahko med kulte uvrstimo različne spiritualistične skupine, privržence transcendentalne meditacije, skupine ljudi, ki se ukvarjajo z astrološkimi praksami itd.

1.1.2 Jehovove priče – krščanska verska skupnost

2.1.1.3 Razvoj Jehovovih prič

Krščanska verska skupnost Jehovovih prič je po vsem svetu razširjeno krščansko združenje ljudi, ki aktivno oznanja Boga Jehova in njegove namene s človeštvom. Osnova njihovega verovanja je izključno Biblija.

Glede na to, da je osnova njihovega verovanja Biblija oz. Sveto pismo, so Jehovove priče prepričani, da po Bibliji segajo vse do zvestega Abela, saj se je že ta ravnal po načelih, ki so bila kasneje zapisana v Sveto pismo. Ta načela niso bila še takrat nikjer zapisana, vendar je Abel ravnal po svoji vesti tako, kot je Bogu všeč. Pripoved o Abelu najdemo zapisano v 1. Mojzesovi knjigi 4:1-16.

Po najboljših močeh se trudijo posnemati Jezusa Kristusa in ga imajo za vzornika. V zvezi z Jezusom Kristusom v Bibliji piše, da je "zvesta in zanesljiva priča", to torej pomeni, da je bil glavna, prva Jehovova priča. Zanimivo pa je, da so se že nekateri Judje spraševali, če je delo Jezusa Kristusa "nov nauk".

Sodobna organizacija Jehovovih prič ima svoj začetek v 1870-ih v Alleghenyju v Pennsylvaniji (ZDA). Takrat je nastala majhna skupina za preučevanje Biblije. V tistem času so jih še imenovali *Preučevalci Biblije*. Gonilna sila in začetnik te skupine je bil Charles Taze Russell. Postavil je vzorec, kako preučevati Biblijo. Alexander H. Macmillan, preučevalec Biblije, ki se je družil z Russlalom, je to metodo opisal takole: »Nekdo je postavil vprašanje, nato pa so o njem razpravljali. Pogledali so vse biblijske stavke, ki so se navezovali na temo. Ko so se prepričali, da so stavki usklajeni, so naredili sklep in ga zapisali.«

Julija 1879 je izšla prva številka revije *Sionski stražni stolp in glasnik Kristusove navzočnosti*. Do leta 1880 so iz te majhne skupine za preučevanje Biblije v bližnjih zveznih državah nastale mnoge občine. Leta 1881 je bila ustanovljena družba *Zion's Watch Tower Tract Society*, ki je bila leta 1884 pravno registrirana, brat Russell pa je postal njen predsednik. Njeno ime je bilo kasneje spremenjeno v *Watch Tower Bible and Tract Society*. Mnogi so pričevali po hišah in ponujali biblijsko literaturo. Leta 1888 je to delo polnočasno opravljalo 50 ljudi, sedaj pa ga po vsem svetu povprečno opravlja kakih 7.000.000.

Do leta 1909 je delo postalo mednarodno, sedež družbe pa so prestavili na današnjo lokacijo v Brooklynu v New Yorku. Natisnjene govore so objavili v časopisih. Do leta 1913 so jih objavili v štirih jezikih v več tisoč časopisih v Združenih državah, Kanadi in Evropi. Razdelili so tudi stotine milijonov knjig, knjižic in traktatov.

Leta 1912 so pričeli pripravljati 'Fotodramo stvarjenja'. Z diapozitivi in gibljivimi slikami skupaj z zvokom je zajemala čas od ustvaritve zemlje pa vse do konca Kristusove tisočletne vladavine. Predvajati so jo pričeli leta 1914, dnevno pa si jo je ogledalo po 35.000 ljudi.

Prvi predsednik družbe, C. T. Russell, je leta 1916 umrl, naslednje leto pa ga je nasledil Joseph F. Rutherford. Takrat se je marsikaj spremenilo. Izhajati je začela spremna revija *Stražnega stolpa*, imenovana *Zlati vek*. Bolj se je poudarjalo pričevanje po hišah. Ti kristjani so leta 1931 privzeli ime Jehovove priče, da bi se še bolj razlikovali od ostalih vej krščanstva. To ime temelji na Izaju 43:10–12.

V 1920-ih in 1930-ih letih so precej uporabljali radio. Skupnost je do leta 1933 biblijska predavanja predvajala po 403 radijskih postajah. Kasneje so Priče radio nadomestili

predvsem tako, da so po hišah več oznanjevali s prenosnimi gramofoni in posnetimi biblijskimi govori. S tistimi, ki so pokazali zanimanje za biblijsko resnico, pa so začeli biblijski pouk na domu.

Mnogo Prič so v 1930-ih in 1940-ih letih aretirali, ker so opravljali to delo. Zato so se v želji, da bi ohranili svobodo govora, tiska, zbiranja in čaščenja, bojevali v sodnih procesih. V Združenih državah so zmagali v 43 procesih pred tamkajšnjim vrhovnim sodiščem, potem ko so se pritožili na odločitev nižjih sodišč. Podobno so v korist Prič razsodila tudi vrhovna sodišča v drugih deželah. Glede teh sodnih zmag je profesor C. S. Braden v svoji knjigi *These Also Believe* o Pričah rekel: »Demokraciji so bili s svojim bojem za zaščito državljskih pravic v izredno pomoč. S tem bojem so namreč veliko prispevali k temu, da se je te pravice zagotovilo vsem manjšinam v Ameriki.«

Leta 1942 je J. F. Rutherford umrl in na predsedniškem mestu ga je nasledil N. H. Knorr. Pričel se je združen program izobraževanja. Leta 1943 so ustanovili posebno šolo za izobraževanje misijonarjev z imenom *Watchtowerjeva biblijska šola Gilead*. Od takrat dalje se diplomante te šole pošilja v dežele po vsem svetu. Nove občine so tako nastale na področjih, kjer jih prej ni bilo, ustanovljene pa so bile tudi podružnice, ki jih je sedaj več kot 100. Občasno se organizira tudi posebne tečaje za izobraževanje občinskih starešin, prostovoljnih delavcev v podružnicah in tistih, ki kot pionirji polnočasno sodelujejo v delu pričevanja. Številna druga posebna šolanja so strežnikom omogočena v izobraževalnem središču v Pattersonu (New York).

Leta 1977 je N. H. Knorr umrl. Ena zadnjih organizacijskih sprememb, pri kateri je sodeloval pred svojo smrtjo, je bila razširitev Vodstvenega organa, ki deluje na svetovnem sedežu v Brooklynu. Leta 1976 so razdelili upravne odgovornosti in jih dodelili različnim odborom, ki jih sestavljajo člani Vodstvenega organa. Vsi ti imajo kot strežniki že več- desetletne izkušnje. Nadzorujejo delo oznanjevanja, izdajajo gradivo za preučevanje Biblije, skrbijo za postavitve nadzornikov ... Sedež Vodstvenega organa je še zdaj v ameriški zvezni državi New York.

2.1.1.4 Verovanje Jehovovih prič

Jehovove priče so krščanska verska skupnost. Izhajajo iz številnih etničnih skupin in govorijo različne jezike, vendar pa jih družijo skupni cilji. Vsak od njih redno nameni nekaj svojega časa temu, da drugim ljudem pomaga spoznavati Sveto pismo. Ker pričujejo oziroma govorijo o Bogu Jehovu in njegovem Kraljestvu, so znani kot Jehovove priče. Nekateri ljudje jih imenujejo tudi »jehovci«, toda ta izraz je neprimeren in z njihovega stališča zaničljiv. Najpomembnejše jim je, da dajejo čast Jehovu, svetopisemskemu Bogu. Po najboljših močeh se trudijo posnemati Jezusa Kristusa. Njihovi nauki temeljijo na Svetem pismu. V nadaljevanju bom nekaj glavnih naukov na kratko predstavila.¹

Sveto pismo: Priče verjamejo, da so celotni Sveti spisi navdihnjeni od Boga. Jason D. BeDuhn, izredni profesor verskih študij, je o Jehovovih pričah napisal: »Svoj sistem verovanja in ravnanja gradijo na neokrnjenem biblijskem gradivu, ne da bi že vnaprej določali, kaj bi moralo v Bibliji pisati.« Svoja prepričanja usklajujejo z Biblijo; te knjige ne razlagajo po svoje. Obenem priznavajo, da ne gre vsega v njej jemati dobesedno. Denimo sedem stvarjenjskih dni je simboličnih, saj se nanašajo na daljše časovno obdobje.

---

¹ Naslednji nauki Jehovovih prič so bili predstavljeni v reviji *Prebudite se!*, avgust 2010. Jehovove priče so sami navedli te nauke za njihove najbolj osnove nauke.

Stvarnik: Verjamejo, da si je pravi Bog nadel osebno ime – Jehova, po katerem se loči od lažnih bogov. Jehovove priče si imena »Jehova« niso izmislili. Pred več stoletji se je Božje ime »Jehova« pojavljalo v številnih nebiblijskih jezikih, tudi v angleščini in nemščini. Vendar pa so nekateri sodobni prevajalci Biblije nadomestili Božje ime z nazivi, kot sta »Bog« in »Gospod«. Nekateri učenjaki raje uporabljajo obliko imena Jahve, ki se pojavlja tudi v prevodu Svetega pisma *Ekumenska izdaja*. Hebrejska oblika Božjega imena se v izvirnih svetopisemskih besedilih pojavi kakih 7000-krat. Priče pri čaščenju ne uporabljajo nobenih ikon oziroma podob.

Jezus Kristus: Verjamejo, da je Rešitelj, »Božji Sin« in »prvorojenec vsega stvarstva«. Bil je ustvarjen, zato ni del Trojice. Jezus je živel v nebesih, preden je prišel na zemljo, in po svoji žrtveni smrti in vstajenju je šel nazaj v nebesa.

Božje kraljestvo: Verjamejo, da je to dejanska nebeška vlada s kraljem Jezusom Kristusom in 144.000 izbranimi sovladarji, »ki so bili odkupljeni z zemlje,« kot piše v Svetem pismu. Vladali bodo zemlji, ki bo očiščena vse hudobije, in na njej bodo živeli milijoni bogaboječih ljudi.

Zemlja: Čeprav verjamejo v Božje kraljestvo, verjamejo, da bo, kot piše v Svetem pismu, »Zemlja [. . .] ostala na veke.« Po uničenju hudobnih bo zemlja spremenjena v raj, na njej pa bodo vso večnost živeli pravični ljudje. Konec sveta bodo namreč preživeli le tisti, ki »izpolnjujejo Božjo voljo.« (1. Janezovo 2:17)

Biblijske prerokbe: V Svetem pismu piše, da je za Boga »nemogoče, da bi lagal.« (Titu 1:2) Zato so Jehovove priče prepričani, da se vedno uresniči to, kar napove, tudi biblijske prerokbe, ki se tičejo konca tega sveta.

Posvetne oblasti: V Svetem pismu je zapisano: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu pa, kar je Božjega.« (Marko 12:17) Zato Jehovove priče ubogajo državne zakone, vse dokler ti niso v nasprotju z Božjimi zakoni.

Oznanjevanje: V Svetem pismu je napovedano, da se bo »ta dobra novica o kraljestvu« oznanjevala po vsej zemlji, preden bo nastopil konec sveta. (Matej 24:14) Jehovove priče si štejejo v čast, da lahko sodelujejo v tem delu. Seveda pa se ljudje sami odločijo, ali bodo prisluhnili ali ne.

Krst: Jehovove priče krstijo samo tiste, ki se na podlagi temeljitega preučevanja Svetega pisma odločijo, da želijo služiti Bogu kot njegove Priče. Svojo osebno posvetitev Bogu simbolizirajo s potopitvijo pod vodo.

Ločevanje na duhovnike in laike: Prvi kristjani, tudi biblijski pisci, niso imeli duhovniškega razreda. Jehovove priče ravnajo po tem vzorcu.

2.1.1.5 Ureditev in delovanje Jehovovih prič

Jhovove priče se ravnajo po organizacijskem sistemu, ki je podoben organizacijskemu sistemu, ki so ga vzpostavili apostoli v prvem stoletju našega štetja. Po tem vzorcu se ravnajo vse današnje občine Jehovovih prič. Te sestavljajo enotno vsesvetovno občino, ki je zgrajena okoli jedra, okoli z duhom maziljenih kristjanov – *Vodstvenim organom* (Glej: Slovar, priloga). Leta 2013 so Jehovove priče delovali v 239 deželah, največje zabeleženo število

oznanjevalcev² pa je bilo 7,965.954. Od tega je bilo v Sloveniji največje zabeleženo število oznanjevalcev 1964.

Jehovove priče gledajo na svojo organizacijo kot na teokratično, kar pomeni, da ji vlada Bog. Bog Jehova vodi svoje ljudstvo po Jezusu, ki ga je postavil za nevidnega poglavarja občine, in po svoji lastni navdihnjeni Besedi, Bibliji. Danes Jehovove priče priznavajo, da jih vodi Jezus. Verjamejo, da bi bili brez njegovega vodstva nemogoče, da bi ob hudem nasprotovanju oznanjevali kraljestveno sporočilo.

V Svetem pismu je zapisano, da je Jezus malo pred smrtjo svojim učencem povedal, da bo od takrat pa do prihoda Božjega kraljestva kot Gospodar zaupal posebno odgovornost ‚zvestemu in preudarnemu sužnju‘. Takšen opis bi le stežka ustrezal enemu posamezniku, ustreza pa Kristusovi maziljeni občini. Razred sužnja je ob nevidni vrnitvi Gospodarja leta 1914 zvestovdano opravljal njegovo delo, zato so mu bile, kakor verjamejo Jehovove priče, leta 1919 zaupane večje odgovornosti, kar se tudi jasno vidi. V letih odtlej se Kraljestvo oznanjuje po vsem svetu in zbira se velika množica Jehovovih častilcev, ki upa na preživetje velike stiske.

V naših dneh je Vodstveni organ Jehovove vidne organizacije na svetovnem sedežu Jehovovih prič, sestavljajo pa ga z duhom maziljeni bratje iz različnih dežel. Vodstveni organ pod poglavarstvom Jezusa Kristusa pospešuje čisto čaščenje v vsaki deželi in usklajuje oznanjevalsko dejavnost Jehovovih prič v več deset tisoč občinah.

Jehovove priče iz vsega sveta pričakujejo, da bo Vodstveni organ izbral usposobljene brate in jih pooblastil za to, da postavljajo starešine in strežne služabnike, ki bodo skrbeli za občine. Zahteve za postavljene so zapisane v Bibliji, upoštevajo pa tudi, da ti moški niso popolni niti nezmotljivi. Verjamejo, da imajo starešine, ki priporočajo brate, in tisti, ki jih postavijo, pred Bogom veliko odgovornost. Zato molijo za pomoč Božjega duha in iščejo vodstvo iz njegove navdihnjene Besede.

Sveto pismo naroča, naj za nadzorstvo v občini skrbijo moški. S tem se žensk ne podcenjuje, saj so nekatere dedinje nebeškega Kraljestva in imajo velik delež pri oznanjevanju. Poleg tega pa tudi zvesto skrbijo za družinske odgovornosti in s tem prispevajo k dobremu slovesu občine. Toda za poučevanje v občini skrbijo moški, ki so za to tudi postavljeni.

Sveto pismo svetuje starešinam, naj pazijo, da nad tistimi, ki so Božja dediščina, ne gospodujejo, temveč naj bodo čredi zgled. Vsi Jehovove priče, moški in ženske, in ne le maloštevilni izbranci, pa imajo prednost, da lahko predstavljajo Suverena vesolja, ponižno govorijo v njegovem imenu in povsod pripovedujejo o njegovem Kraljestvu.

Na kratko sem predstavila ureditev Jehovovih prič. Njihova ureditev je predstavljena s stališča, s katerega jo oni dojemajo. Natančnejše definicije in opise nekaterih pojmov lahko najdete v priloženem slovarčku.

---

² Vsi Jehovove priče so oznanjevalci.

2.1.2 Odnos posameznikov do določenih tematik

2.1.2.1 Odnos Slovencev do sekt

Pred kratkim je bila v Sloveniji opravljena raziskava o Slovencih in sektah. To raziskavo je opravila služba Delo Stik; raziskava je bila opravljena o telefonu med 27. in 29. avgustom 2013, v raziskavi pa je bilo vključenih 405 ljudi. Rezultati raziskave so bili objavljeni v oktobrski številki revije ONAPLUS.

V tej raziskavi so ugotovili, da večina (98,3 odstotka) vprašanih ne pripada in nikoli ni pripadala nobeni sekti. Vendar ljudje težko javno priznajo, da pripadajo določeni sekti, poleg tega pa različno opredeljujejo določene skupine kot sekte, zato je delež pripadnikov sekt verjetno nekoliko večji, kot kažejo rezultati. Skoraj petino vprašanih (19 odstotkov) pa so pripadniki sekt že prepričevali, da bi se jim pridružili.

Anketa je pokazala tudi, da je poznavanje sekt med Slovenci zelo slabo; 75 odstotkov vprašanih namreč ne pozna nobene sekte. 17 odstotkov jih je navedlo Jehovove priče, 11 odstotkov Hare Krišno, po 1 odstotek mormone in scientologijo, 1 odstotek pa je navedlo še kakšne druge verske skupine. Izkazalo se je, da sekte slabo poznajo predvsem mladi, stari od 18 do 25 let; kar 85 odstotkov jih je namreč navedlo, da ne poznajo nobene.

Več kot polovica vprašanih ima do sekt nevtralnno mnenje ali pa ga sploh nima, 39 odstotkov jih ima negativno stališče, 5 odstotkov pa pozitivno. Izrazito negativno mnenje imajo upokojenci in starejši od 50 let, bolj pozitivno mnenje o sektah pa imajo tisti, ki jih je nekdo nekoč že prepričeval, da bi se jim pridružili.

Zaključimo lahko torej, da večina ljudi ne pripada nobeni sekti, prav tako pa večina ljudi, še posebej mladih, ne pozna nobene sekte – najbolj poznana sekta so pa Jehovove priče. Večina ljudi je do sekt nevtralnih, bolj negativni so zgolj starejši ljudje, ljudje na splošno pa so do sekt vedno bolj strpni.

2.1.2.2 Odnos Slovencev do tujega/drugačnega

Leta 2012 je bila izvedena raziskava: "Netolerantnost v Sloveniji in Evropi: Primerjalna in longitudinalna analiza". V njej so sodelovali Andrej Kirbiš, Sergej Flere in Marina Tavčar Krajnc. V tej raziskavi so preučili in primerjali netolerantnost Slovencev in Evropejcev do devetih družbenih manjšin (narkomani, pijanci, Romi, sodno kaznovani, homoseksualci, muslimani, ljudje druge rase, priseljenci/tuji delavci in Židje).

Empirične podatke za statistične analize so pridobili iz najnovejšega vala Evropske raziskave vrednot (European Values Study) v letu 2008. Longitudinalna analiza temelji na podatkih raziskav Slovenskega javnega mnenja, ki so bile v obravnavanih letih (1992—2008) izvedene v okviru Svetovne analize vrednot (World Values Survey) in Evropske analize vrednot. Poleg Slovenije so v analiziran vzorec vključili še skupino razvitih demokracij v Evropski uniji, nove postkomunistične članice Evropske unije in države v vzorcu Evropske raziskave vrednot, ki pa niso članice Evropske unije.

Pri analiziranju podatkov o netolerantnosti o zgoraj navedenih devetih družbenih manjšinah so vzpostavili še dve lestvici netolerantnosti: ksenofobije in življenjskostilne netolerantnosti. Lestvica življenjskostilne netolerantnosti je bila sestavljena iz izkazane netolerantnosti do štirih neetničnih in nekonfesionalnih skupin: sodno kaznovanih, pijancev, narkomanov in

homoseksualcev. Lestvico ksenofobije pa so sestavljali podatki o izkazani netolerantnosti do etnokonfesionalnih skupin: Romov, muslimanov, ljudi druge rase, priseljencev/tujih delavcev in Židov.

Ugotovili so, da v Sloveniji v letu 2008 Romi ostajajo najbolj nezaželena etnokonfesionalna skupina. Od njih so bolj nezaželeni le narkomani in pijanci.

Izkazalo se je, da so Slovenci do življenjskostilnih manjšin približno enako netolerantni kot Zahodno-Evropeljci, medtem ko so večjo netolerantnost do življenjskostilnih manjšin pokazali prebivalci postkomunističnih članic Evropske unije, za najbolj netolerantne pa so se pokazali prebivalci držav, ki niso članice Evropske unije.

V primerjavi z življenjskostilno netolerantnostjo pa so ravni ksenofobije v povprečju nižje, in to tako v Sloveniji kot tudi v ostalih treh analiziranih skupinah držav. Rezultati so med drugim še pokazali, da so Slovenci statistično značilno bolj ksenofobni od prebivalcev v treh analiziranih skupinah držav.

V okviru longitudinalne analize se je izkazalo tudi, da so v obdobju 1992—2008 v Sloveniji, če primerjamo prvo in zadnjo letnico, ravni življenjskostilne netolerantnosti ostale na približno enaki ravni, je pa nekoliko upadla ksenofobija. Med leti 1992 in 2008 pa je zaznati nihanja. Vredno je tudi omeniti, da je v letu 2008 raven življenjskostilne netolerance upadla s 55,6% na 40,3%, ksenofobija pa narasla z 22% na 30%. Glede na to, da je bila globalna ekonomska kriza leta 2008 šele na začetku, pa je pričakovati, da je bila stopnja obeh tipov netolerantnosti v Sloveniji in večini drugih držav v naslednjih letih nekoliko višja.

Zaključimo lahko torej, da so Slovenci bolj netolerantni do življenjskostilnih manjšin kot do ljudi iz drugih etničnih skupin. V nasprotju s tem pa so v primerjavi z drugimi evropskimi državami najmanj netolerantni do življenjskostilnih manjšin, vendar pa najbolj netolerantni do ljudi iz drugih etničnih skupin.

2.1.2.3 Odnos mladih v Sloveniji do religije

S pojavom modernizacije (družbene spremembe, ki pomenijo prehod iz tradicionalne družbe v moderno) se je kmalu pojavil tudi proces sekularizacije. S tem pojmom označujemo spremembe, ki so nastale z modernizacijo na področju religije in religioznega.

Ta pojem izhaja iz latinske besede *saeculum*, kar pomeni "doba", "svet" ali "ta svet". Tisto, kar je sekularno, torej pripada "temu svetu" in ne priznava obstoja onostranstva, nadčutne realnosti in svetega – ravna se, kot da tega ni. V sociologiji s pojmom sekularizacije označujemo prevladovanje posvetnega življenja nad religijskim, zmanjševanje družbenega pomena religije, religioznega mišljenja, ravnanja in religijskih institucij.

Poznamo več vidikov sekularizacije. Eden izmed njih se nanaša na vez med posamezniki in velikimi religijskimi organizacijami (cerkve, dominacije). Ta vez se kaže v obiskovanju religijskih obredov, upoštevanju religijskih norm v vsakdanjem življenju, poznavanju značilnosti lastne religije ipd. Na to temo so bile narejene že številne sociološke raziskave, katerih rezultati kažejo, da se ta vez rahlja – velike religijske organizacije torej izgubljajo vpliv na mišljenje in delovanje ljudi.

Da se vez z religijskimi organizacijami rahlja tudi med mladimi, je med drugim pokazala raziskava Mladina 2010. V tej raziskavi o slovenski mladini so zajeli tudi religioznost mladih. Pri tem so zajeli tri dejavnike religioznosti: konfesionalno identifikacijo, bogoslužje in osebno

religioznost. Rezultate so primerjali z rezultati Mladine 2000, podobne raziskave, izvedene 10 let prej.

Ugotovili so, da tradicionalna katoliška pripadnost še vedno prevladuje, a upada, poleg tega pa se večja število mladih, ki se opredeljujejo, da so "brez pripadnosti" (posledica sekularizacije), in pripadnikov "drugih veroizpovedi" (posledica verske tržnosti pri slovenski mladini). Osebna religioznost se pri mladih zmanjšuje; v starostnih skupinah so razlike neznatne, vendar pa kažejo dekleta značilno višjo versko identifikacijo. Ugotovili so tudi, da se je med letoma 2000 in 2010 za 9,2 odstotka povečal delež mladih, ki nikoli ali pa redko obiskujejo cerkev/hram, torej se je tudi zmanjšal delež mladih, ki redno sodelujejo pri bogoslužju.

Zaključimo lahko torej, da se pri religioznosti mladih nadaljujejo dolgoročni trendi njenega upadanja. Religija ne igra velike vloge v interesu mladih. Rezultati opozarjajo na prisotnost dvoma v institucionalizirano religijo, poleg tega pa narašča število mladih, ki se opredeljujejo kot nereligiozni.

2.1.2.4 Odnos mladih v Sloveniji do izobraževanja in zaposlitve

Šola je družbena institucija, v kateri potekata tako načrtno in sistematično izobraževanje kot tudi načrtna in sistematična vzgoja – z eno besedo, edukacija. V zvezi s šolo kot družbeno institucijo pa uporabljamo tudi pojem šolstvo/šolski sistem. S tem mislimo na celoto vseh med seboj povezanih in predhodnih šolskih stopenj; pri tem poznamo primarno (osnovna šola), sekundarno (srednja šola) in terciarno (visokošolsko in univerzitetno izobraževanje) stopnjo.

Obveljalo je pravilo, da nižja izobrazba skoraj gotovo pomeni slabše zaposlitvene možnosti in nižjo kakovost življenja. Lahko bi torej rekli, da pridobljena formalna izobrazba ni več sredstvo družbenega vzpona, temveč nujno sredstvo proti družbenemu padcu. Tako je srednja šola sedaj postala nujni pogoj, da posameznik lahko upa na zadovoljivo zaposlitev in kakovost življenja. V mnogih evropskih državah, tudi v Sloveniji, 60 odstotkov generacije, ki konča srednješolsko izobraževanje, nadaljuje izobraževanje na terciarni stopnji.

Tudi raziskava Mladina 2010 je preučevala odnos mladih do izobraževanja in zaposlitve. Ugotovili so, da je bil delež študirajoče mladine v starosti med 20 in 24 let v Sloveniji najvišji, delež posameznikov, ki zgodaj opustijo šolanje, pa najmanjši med državami EU. Poleg tega se je vključevanje v študij v tujini v zadnjih petih letih več kot podvojilo, še bolj pa se je povečal delež študentov, ki nameravajo opravljati del študija v tujini.

Glede zaposlitve je ta raziskava med drugim ugotovila, da je prednost mladih s terciarno izobrazbo na trgu dela do leta 2010 skoraj v celoti skopnela – terciarna izobrazba mladim torej ne zagotavlja več zaposlitve. Ugotovljeno je bilo tudi, da je za mlade pri delu najpomembnejše, da je delo zanimivo. Sledita zaslužek in varnost zaposlitve – pomen le-te poudarjajo predvsem mlade ženske. Najmanj pomembno pa jim je to, da je delo koristno za družbo, temu pa sledi to, da lahko pri svojem delu omagajo drugim – pri tem se vidi večji pomen individualnega kot družbenega.

Zaključimo lahko torej, da se v Sloveniji delež mladih, ki se odločajo za terciarno šolanje, povečuje, čeprav jim le-to ne omogoča gotove zaposlitve. Pri zaposlitvi jim je najbolj pomembno, da je delo zanimivo, najmanj pa to, da je koristno za družbo.

2.1.2.5 Odnos Jehovovih prič do izobraževanja

Raziskava "Pew US Religious Landscape Survey", izvedena leta 2008 v Združenih državah Amerike, je pokazala, da imajo Jehovove priče najnižjo povprečno izobrazbo izmed preučevanih verskih skupnosti. Vendar v nasprotju s splošnim prepričanjem Jehovove priče ne prepovedujejo izobraževanja ali strogo nasprotujejo izobraževanju, še manj pa učenju. V njihovi literaturi se da zaslediti veliko člankov v pomoč šolarjem, ki imajo težave v šoli, in objavljajo mnoge nasvete za boljše učenje.

Jehovove priče res odsvetujejo visokošolsko izobraževanje, saj ga večina jemlje zgolj kot sredstvo za pridobivanje družbenega ugleda in denarja, za Jehovove priče pa je prvem mestu njihov odnos z Bogom, v katerega verjamejo, z Jehovom. Kot je zapisano v enem izmed njihovih člankov o visokošolskem izobraževanju: »Kristjan je po Svetem pismu dolžan skrbeti za svojo družino in k temu spada tudi skrb za gmotne potrebe. Vendar ali si je za to res treba pridobiti visokošolsko izobrazbo? Dobro bi bilo razmisliti o tem, kako bi visokošolsko izobraževanje utegnilo vplivati na tvoj odnos z Jehovom.« Jehovove priče se torej zavedajo pomembnosti materialnih dobrin in posledično tudi izobraževanja, vendar svojim pripadnikom priporočajo previdnost

Vendar nikoli niso šli tako daleč, da bi narekovali ljudem, kako se naj odločijo. Na primer: v knjigi *Vprašanja mladih, 1. del* so v poglavju z naslovom "Ali naj pustim šolo?" predstavili tako pozitivne kot negativne strani prenehanja z izobraževanjem.

Prav tako Jehovove priče ne prepovedujejo učenja. V njihovih publikacijah je pogosto objavljeno veliko poučnih člankov, poleg tega pa lahko na njihovi spletni strani najdemo veliko interaktivnih dejavnosti za najmlajše otroke, ki se lahko tam naučijo ne samo stvari o Svetem pismu, temveč tudi osnovna pravila olike in obnašanja. Organizirajo veliko različnih izobraževalnih programov v okviru organizacije. Lahko bi naštela še več primerov.

Zaključimo lahko torej, da Jehovove priče sicer odsvetujejo visokošolsko izobraževanje, vendar pa ga ne prepovedujejo. Posameznikom puščajo svobodno odločitev. Poleg tega spodbujajo posameznike k učenju, tako k učenju o Svetem pismu kot k učenju o svetu, naravi in drugih znanostih.

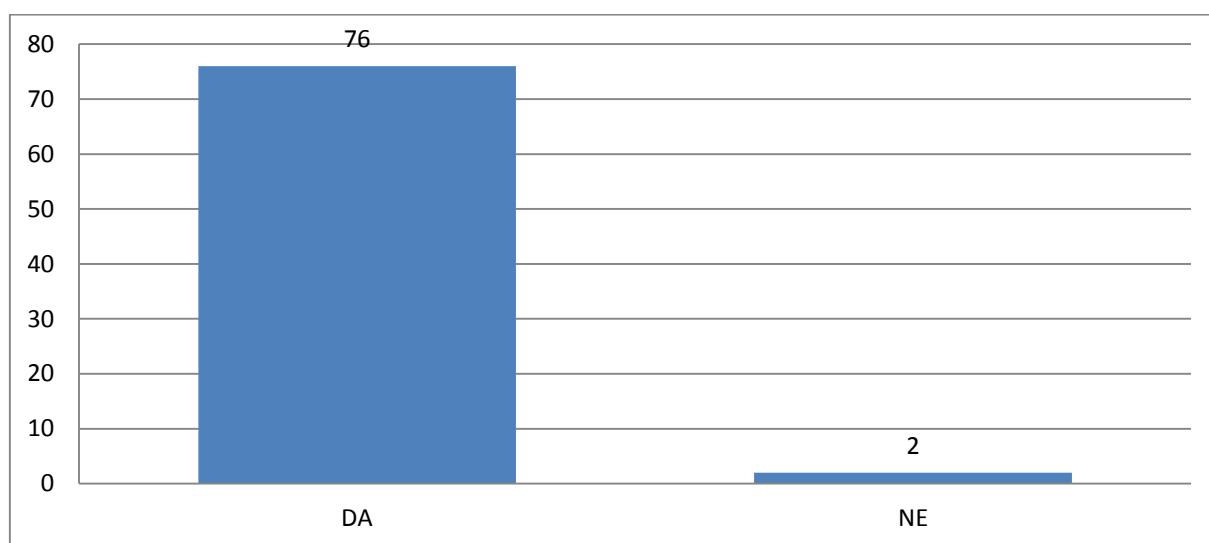
2.2 Empirične raziskave

2.2.1 Analiza ankete med dijaki

Anketo sem med dijaki četrtil letnikov Gimnazije Celje – Center sem izvedla januarja 2013. Razdeljenih je bilo 80 anket, vrnjenih pa 78 anket. Podatke sem obdelala s programom Excel 2010. Rezultate bom predstavila s pisno analizo in z grafi.

Pred analizo anket bi rada samo še opozorila na dejstvo, da je poznavanje Jehovovih prič med dijaki četrtil letnikov Gimnazije Celje – Center verjetno večje in boljše od poznavanja Jehovovih prič med preostalimi dijaki v Sloveniji. Razlog za to je verjetno dejstvo, da sem tudi jaz Jehovova priča. Kot takšna se s svojimi sošolci pogosto pogovarjam o svojem verskem prepričanju in se trudim, da bi jim razbila nekatere pogoste predsodke o Jehovovih pričah.

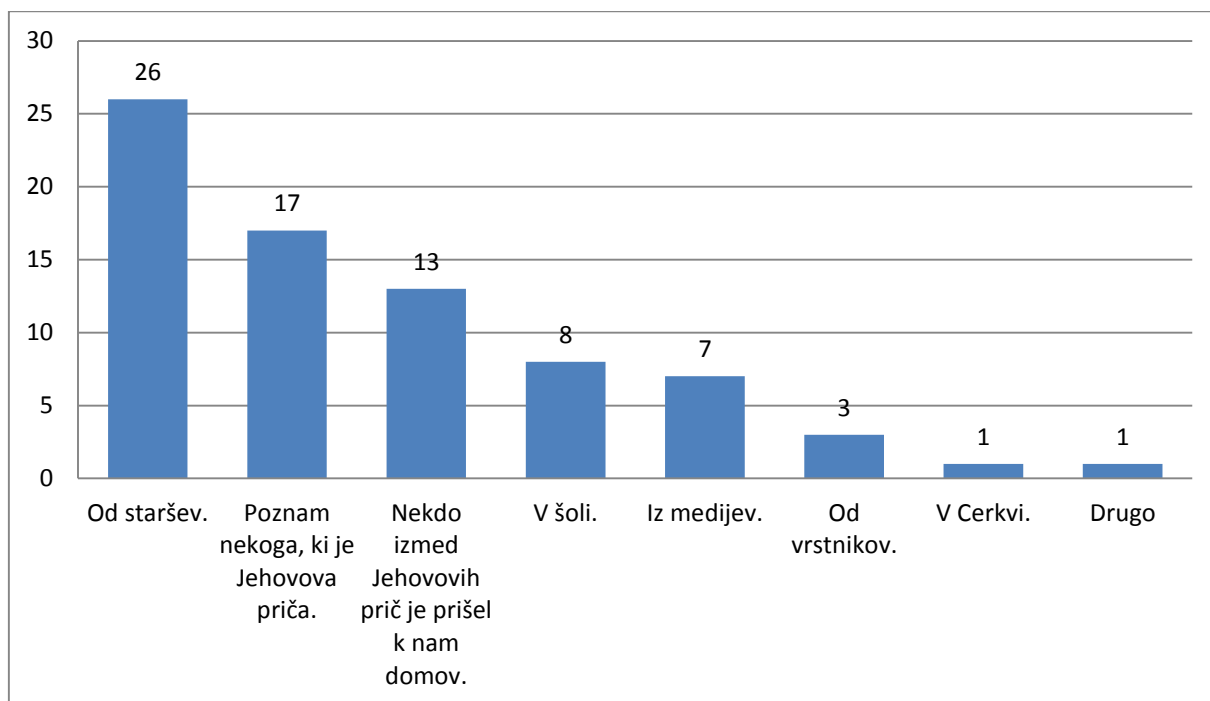
Graf 1: Si že kdaj slišal za Jehovove priče?

Večina dijakov (76 anketirancev ali 97 odstotkov) je za Jehovove priče že slišala, za njih nista slišala samo dva dijaka (3 odstotki).

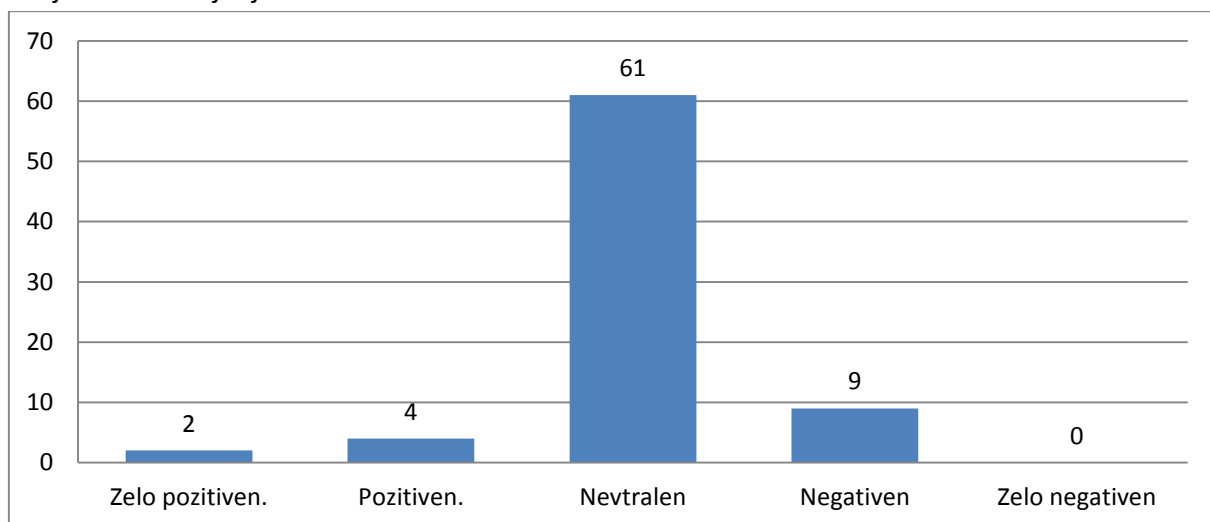
Graf 2: Kje si prvič slišal za Jehovove priče?

Največ dijakov, kar tretjina (26 anketirancev ali 34 odstotkov), je za Jehovove priče prvič slišalo od staršev, najmanj pa v Cerкви (1 anketiranec ali 1 odstotek). Približno četrтина dijakov (17 anketirancev ali 22 odstotkov) je za Jehovove priče slišala od nekoga, ki ga poznajo in je Jehovova priča, skoraj petina (13 anketirancev ali 17 odstotkov) dijakov pa od nekoga, ki je Jehovova priča in je prišel k njim domov – je pri njih oznanjeval. Ostali so za Jehovove priče prvič slišali v šoli (8 anketirancev ali 11 odstotkov), iz medijev (7 anketirancev ali 9 odstotkov) in od vrstnikov (3 anketiranci ali 4 odstotki).

Graf 3: Kako je to, kar si do sedaj slišal o Jehovovih pričah, vplivalo na tvoj odnos do njih?

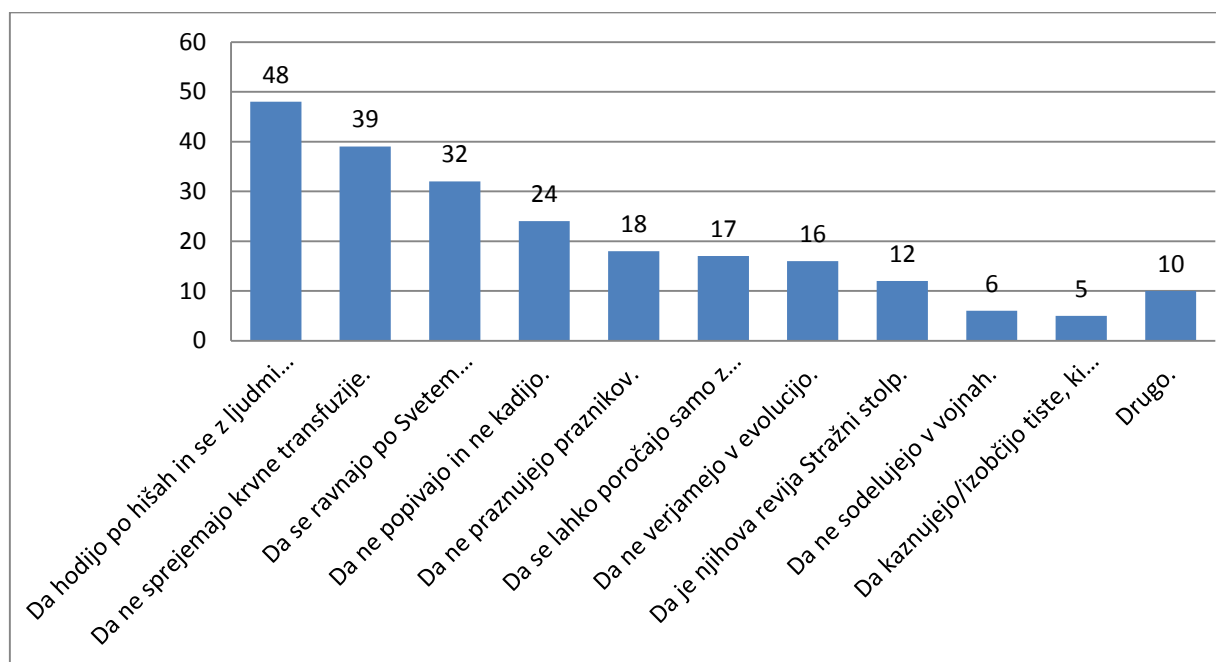
Moj odnos do njih je:

Večina dijakov (61 anketirancev ali 80 odstotkov) ima do Jehovovih prič nevtralen odnos. Od preostalih dijakov ima več dijakov do Jehovovih prič negativen (9 anketirancev ali 12 odstotkov) kot pa pozitiven (6 oseb ali 8 odstotkov) odnos (2 anketiranca ali 3 odstotki imajo pozitiven odnos, 2 anketiranca ali 3 odstotki pa zelo pozitiven odnos. Zanimivo pa je še, da

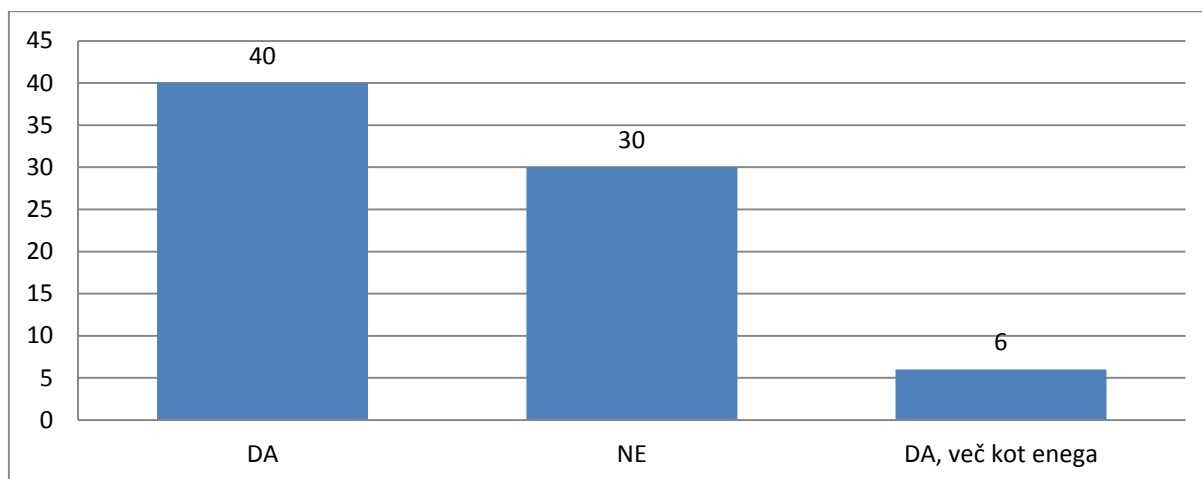
nihče izmed dijakov nima do Jehovovih prič zelo *negativnega* odnosa, nekateri pa imajo do njih vseeno zelo *pozitiven* odnos (2 anketiranca ali 3 odstotki).

Graf 4: Kaj si slišal o Jehovovih pričah?

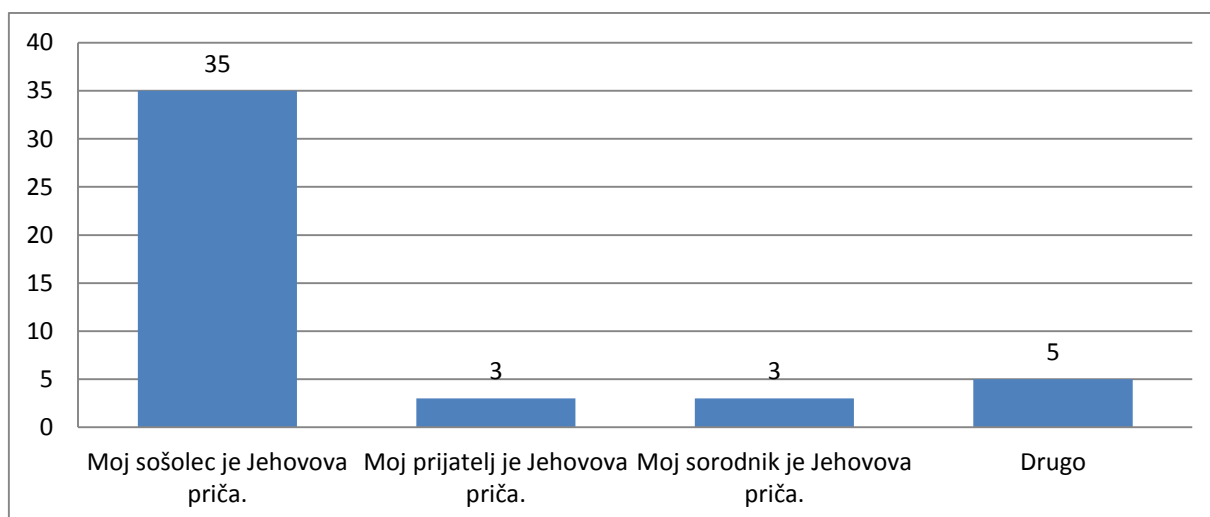
Izkazalo se je, da dijaki precej dobro poznajo Jehovove priče. Izmed navedenih trditev se je za najbolj poznano izkazala trditev, da Jehovove priče hodijo po hišah in se z ljudmi pogovarjajo o Svetem pismu (48 anketirancev ali 63 odstotkov). Sledita jima trditvi, da Jehovove priče ne sprejemajo krvne transfuzije (39 anketirancev ali 51 odstotkov) in da se ravnajo po Svetem pismu/Bibliji (32 anketirancev ali 42 odstotkov). Kar nekaj (24 anketirancev ali 32 odstotkov) jih je obkrožilo tudi trditev, da Jehovove priče ne popivajo in ne kadijo. Najmanj poznano dejstvo pa je bilo, da Jehovove priče kaznujejo/izobčijo tiste, ki storijo kaj narobe (5 anketirancev ali 7 odstotkov). Zanimivi so bili odgovori, ki so jih dijaki navedli pod »Drugo«. Štirje dijaki (5 odstotkov) niso o Jehovovih pričah vedeli ničesar, ostalih šest (8 odstotkov), ki so obkrožili ta odgovor, pa je navedlo zgolj neresnične podatke. Eden (1 odstotek) je navedel, da ne verjamejo v Marijo in se na pogrebih oblačijo v belo, še eden (1 odstotek) je navedel, da ljudi prepričujejo, naj vstopijo v njihovo religijo, štirje (5 odstotkov) pa so navedli, da Jehovove priče vlečejo čolne na Mrzlico.

Graf 5: Ali poznaš koga, ki je Jehovova priča?

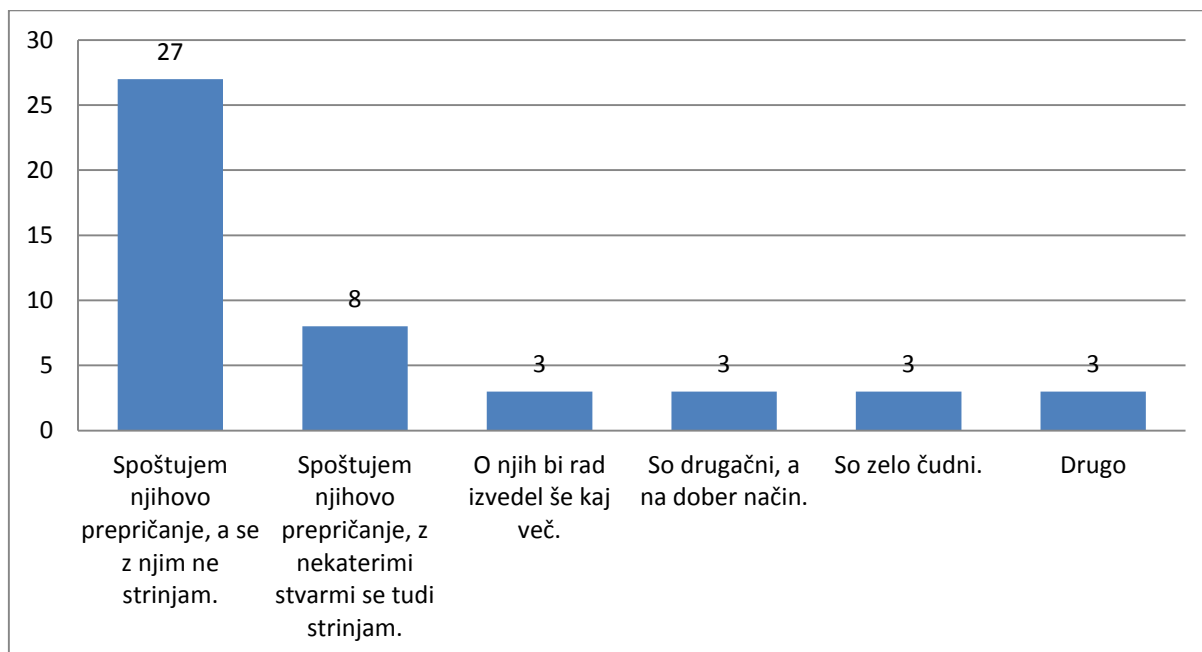
Več kot polovica (46 anketirancev ali 61 odstotkov) dijakov pozna nekoga, ki je Jehovova priča, od tega jih nekaj (6 anketirancev ali 8 odstotkov) pozna več kot enega. Približno dve petini dijakov (30 anketirancev ali 39 odstotkov) pa ne pozna nobenega, ki je Jehovova priča.

Graf 6: Če si na prejšnje vprašanje odgovoril DA, izberi, od kod poznaš koga, ki je Jehovova priča.

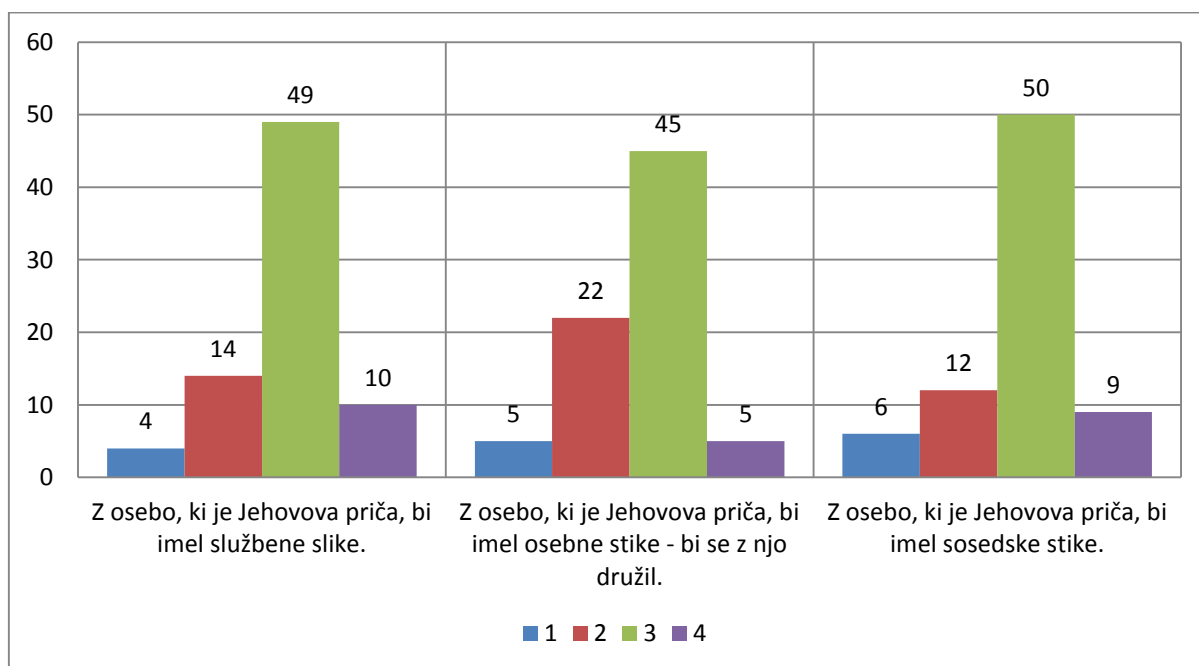
Od teh, ki poznajo nekoga, ki je Jehovova priča (46 anketirancev ali 61 odstotkov), je kar tri četrtine (35 anketirancev ali 76 odstotkov) obkrožilo, da je njihov sošolec Jehovova priča. Bolj malo dijakov ima prijatelja (3 anketiranci ali 7 odstotkov) ali pa sorodnika (3 anketiranci ali 7 odstotkov), ki je Jehovova priča. Nekateri so obkrožili »Drugo« (5 anketirancev ali 10 odstotkov) – napisali so, da je Jehovova priča njihov znanec, sosed ali pa nekdo, ki je pri njih oznanjeval.

Graf 7: Če si na peto vprašanje odgovoril DA, izberi, kakšno mnenje imaš o Jehovovih pričah.

Tiste, ki poznajo nekoga, ki je Jehovova priča, sem vprašala, kako je njihovo poznanstvo vplivalo na njihovo mnenje o Jehovovih pričah. Večina dijakov, več kot polovica (27 anketirancev ali 59 odstotkov), spoštuje njihovo prepričanje, a se z njim ne strinja. Skoraj petina (8 anketirancev ali 17 odstotkov) dijakov pa spoštuje njihovo prepričanje in se z nekaterimi stvarmi tudi strinja. Bolj malo dijakov je obkrožilo druge trditve – zanimivo je, da je enak delež dijakov obkrožil, da so Jehovove priče čudni (3 anketiranci ali 6 odstotkov) in da bi o njih radi izvedeli kaj več (3 anketiranci ali 6 odstotkov). Nekateri (3 anketiranci ali 6 odstotkov) pa so pod »Drugo« navedli, da nimajo mnenja ali pa jim je vseeno.

Graf 8: Kakšne stike bi imel z Jehovovimi pričami?

V zadnjem vprašanju sem preverila socialno distanco, ki jo imajo dijaki do Jehovovih prič. Vprašala sem jih, če bi imeli z nekom, ki je Jehovova priča, službene/osebne/sosedske stike. Večina (64 odstotkov/58 odstotkov/65 odstotkov) dijakov je obkrožilo, da so do takšnih stikov nevtralni, je pa več dijakov obkrožilo, da so do določenih stikov zadržani (18 odstotkov/29 odstotkov/16 odstotkov) ali jih ne želijo (5 odstotkov/6 odstotkov/8 odstotkov → skupaj: 23 odstotkov/35 odstotkov/24 odstotkov), manj dijakov pa, da si takšnih stikov želijo (13 odstotkov/6 odstotkov/12 odstotkov). Najbolj zaželeni so službeni (13 odstotkov), najmanj pa osebni (6 odstotkov) stiki.

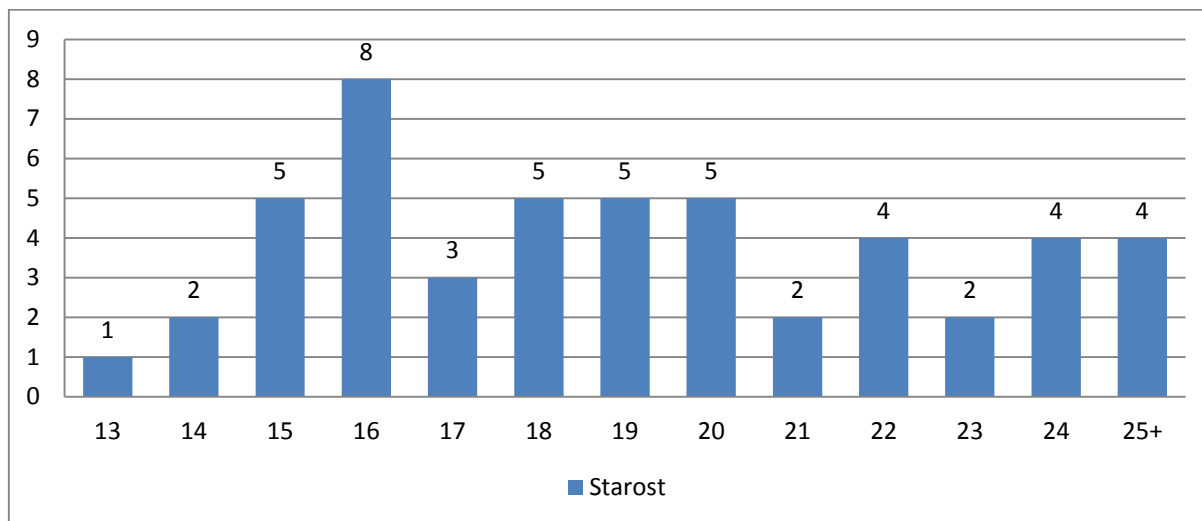
Povzetek:

Večina anketiranih dijakov na Gimnaziji Celje—Center pozna Jehovove priče (97 %). O njih so jih prvič seznanili starši ali pa nekdo, ki ga poznajo in je Jehovova priča. Večina dijakov ima do Prič nevtralen odnos, več negativen kot pozitiven, nihče pa zelo negativnega, medtem ko imajo nekateri zelo pozitiven odnos. Najbolj znano dejstvo med dijaki je, da Jehovove priče hodijo po hišah in se z ljudmi pogovarjajo o Svetem pismu, da ne sprejemajo krvne transfuzije in da se ravna po Svetem pismu. 61 % anketiranih dijakov pozna nekoga, ki je Jehovova priča. Večina pozna Priče zato, ker je sošolec Jehovova priča, malo jih ima med Pričami sorodnika ali prijatelja. Večina dijakov spoštuje njihovo prepričanje, a se z njim ne strinja, 17 % pa spoštuje in se strinja. 6 % bi o Pričah radi izvedeli kaj več. Kar se tiče socialne distance, je večina dijakov do stikov s Pričami nevtralna; najbolj zaželeni so službeni, najmanj pa osebni stiki.

2.2.2 Analiza anket med mladimi Jehovovimi pričami

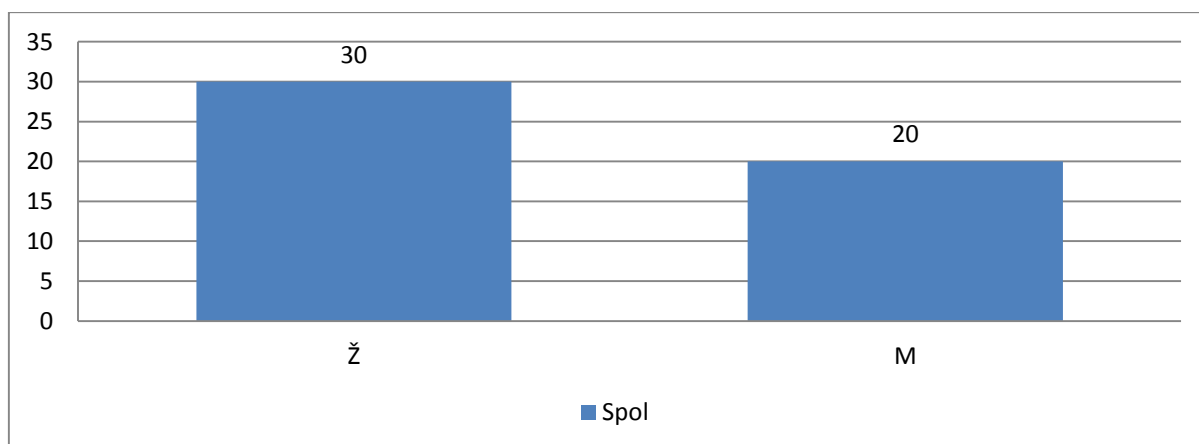
Anketo sem izvedla januarja in februarja 2013, in sicer med mladimi, ki so krščeni kot Jehovove priče in so še vedno vključeni v proces izobraževanja. Razdeljenih je bilo 60, vrnjenih pa 50 anket. Podatke sem obdelala s programom Excel 2010. Rezultate bom predstavila s pisno analizo in z grafi.

Graf 9: Koliko si star?

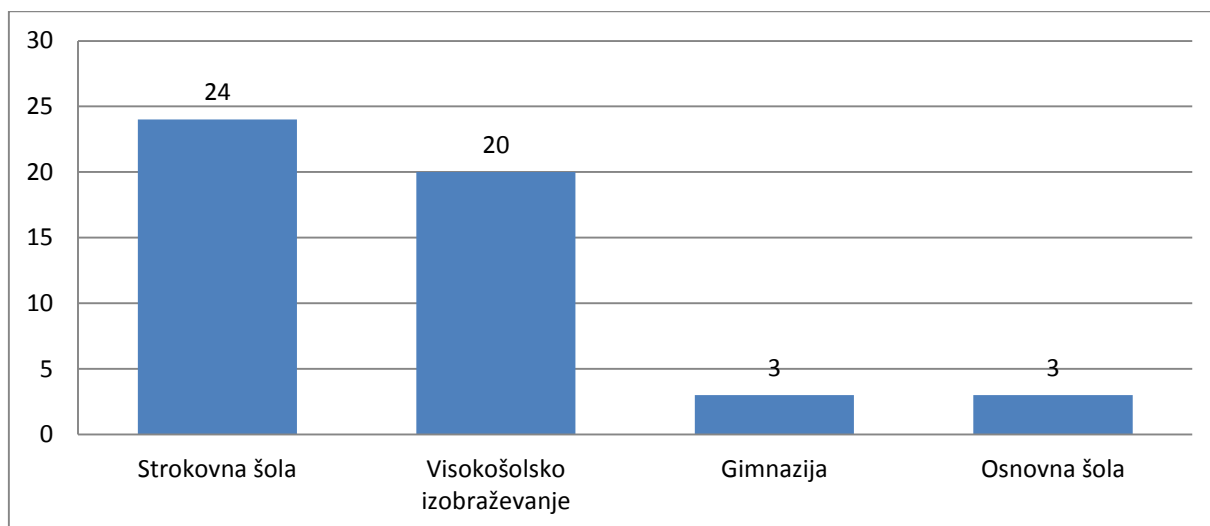
Največ vprašanih je bilo starih 16 (8 oseb ali 16 odstotkov), najmanj pa 13 let (1 oseba ali 2 odstotka). Nihče ni bil v času spraševanja mlajši od trinajst let, nekaj jih je bilo starejših od 25 let (4 osebe ali 8 odstotkov). Zanimivo je, da je bil razpon med leti večji pri dekletih kot pri fantih – nihče izmed fantov ni bil mlajši od 15 let, pri obeh pa se najdejo posamezniki, ki so starejši od 25 let.

Graf 10: Označi spol

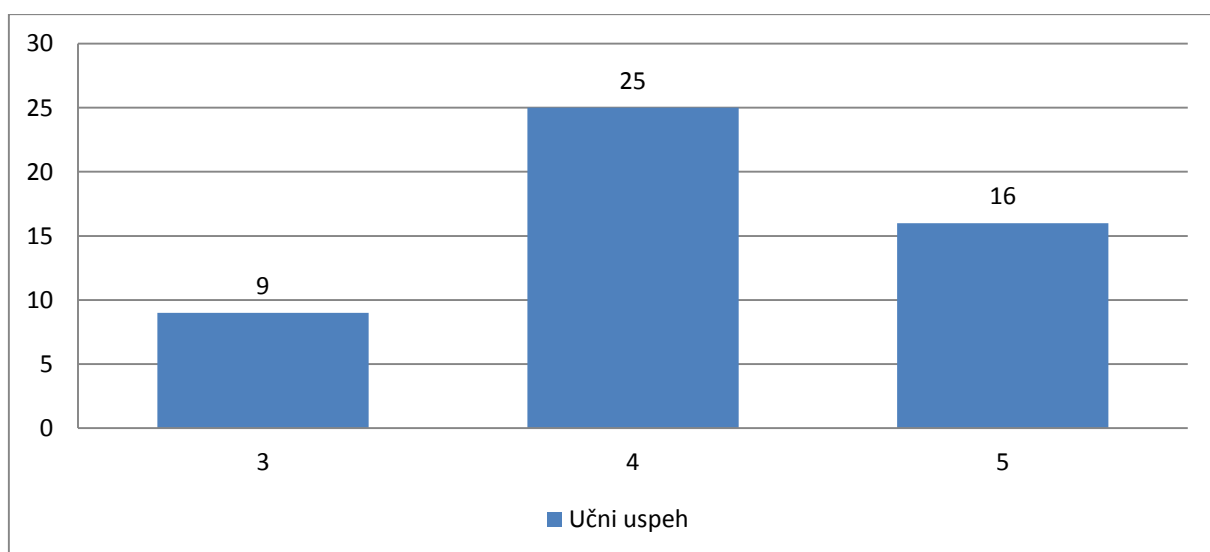
Tri petine (30 oseb ali 60 odstotkov) vprašanih je deklet, dve petini (20 oseb ali 40 odstotkov) pa fantov.

Graf 11: Katero šolo obiskuješ?

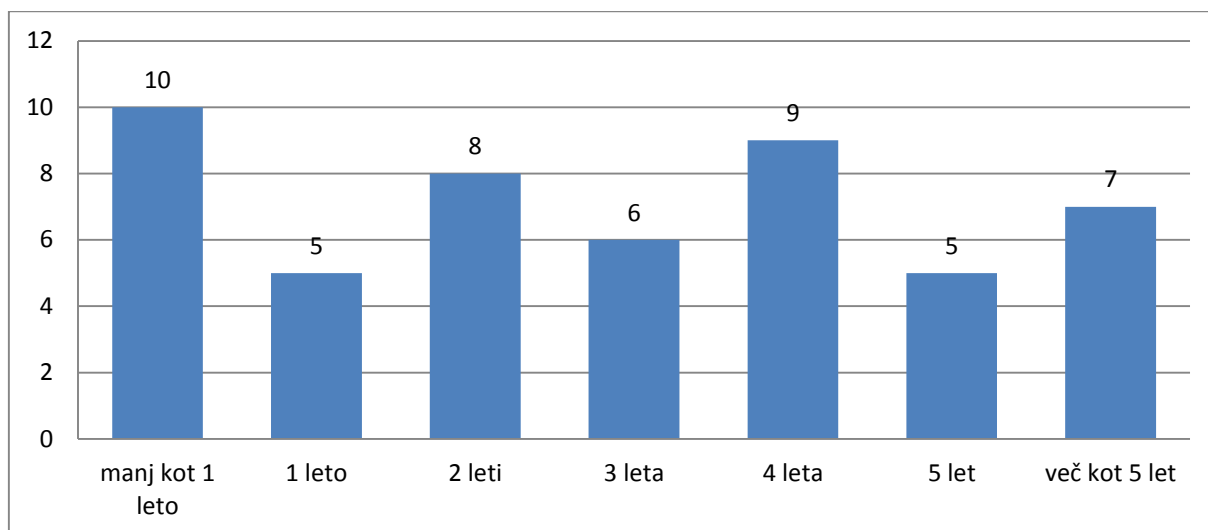
Večina vprašanih obiskuje strokovno šolo (24 oseb ali 48 odstotkov) ali pa se izobražuje v visokošolskem izobraževanju (20 oseb ali 40 odstotkov). Gimnazijo in osnovno šolo obiskujejo zgolj dekleta (po 3 osebe ali 6 odstotkov)

Graf 12: Kakšen je bil tvoj povprečen učni uspeh lansko šolsko leto?

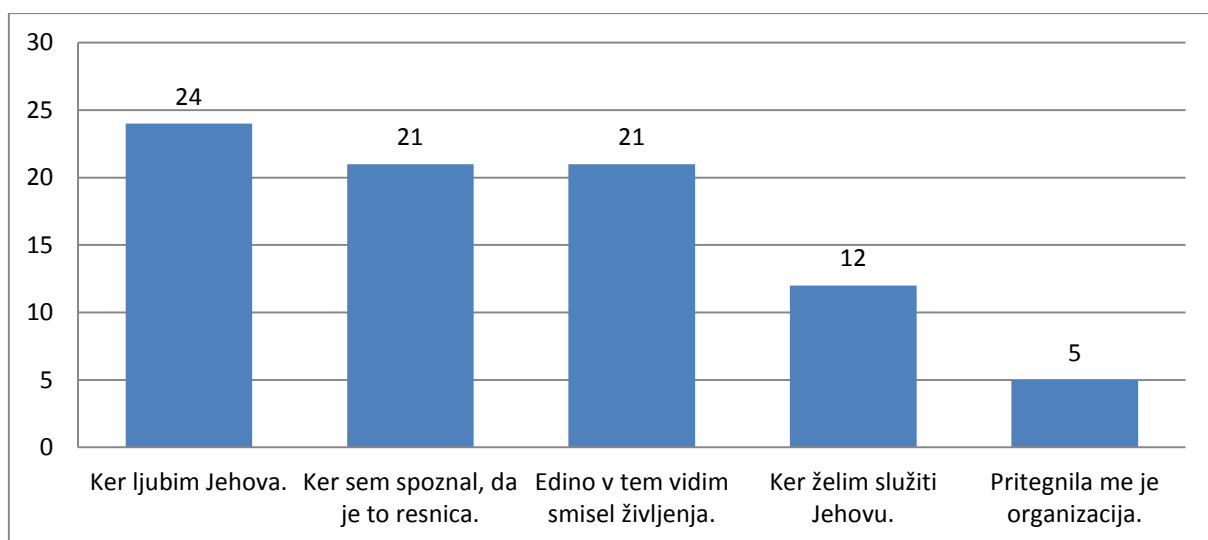
Največ vprašanih je imelo v lanskem šolskem prav dober učni uspeh (25 oseb ali 50 odstotkov), najmanj pa dober učni uspeh (9 oseb ali 18 odstotkov). Odličen uspeh je bil bolj pogost pri dekletih (37 odstotkov) kot pri fantih (20 odstotkov).

Graf 13: Koliko časa si že krščen kot Jehovova priča?

Največ vprašanih se je krstilo pred manj kot enim letom (10 oseb ali 20 odstotkov), najmanj pa pred enim (5 oseb ali 10 odstotkov) in petimi (5 oseb ali 10 odstotkov) leti. Pri tem je bil največji delež fantov krščen pred štirimi leti (25 odstotkov), največji delež deklet pa pred manj kot enim letom (20 odstotkov).

Graf 14: Zakaj si se odločil, da se krstiš in postaneš Jehovova priča?

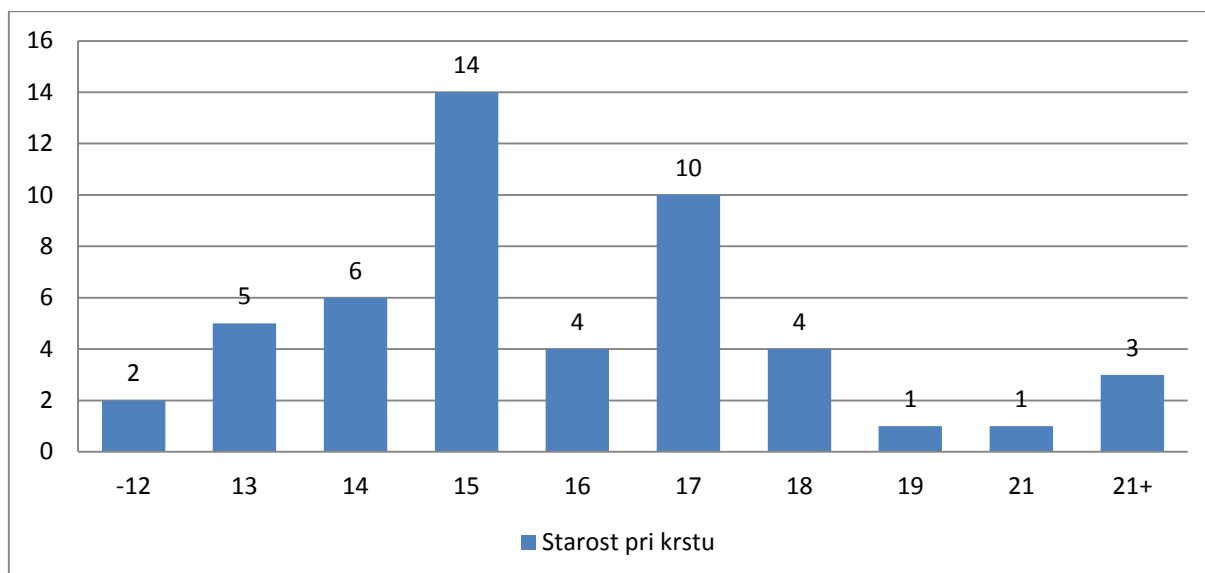

Najpogostejši odgovor na vprašanje, zakaj so se krstili, je bil: »Ker ljubim Jehova,« (24 oseb ali 48 odstotkov), takoj za tem pa sta mu sledila odgovora: »Ker sem spoznal, da je to resnica,« (21 oseb ali 42 odstotkov) in »Edino v tem vidim smisel življenja.« (21 oseb ali 42 odstotkov). Prvem odgovoru je podoben odgovor: »Ker želim služiti Jehovu.« (12 oseb ali 24 odstotkov) Najmanj pogost odgovor je bil: »Pritegnila me je organizacija.« (5 oseb ali 10 odstotkov).

Kljub temu da je bilo vprašanje odprtega tipa in so anketiranci lahko navedli različne razloge, so si njihovi odgovori precej podobni.

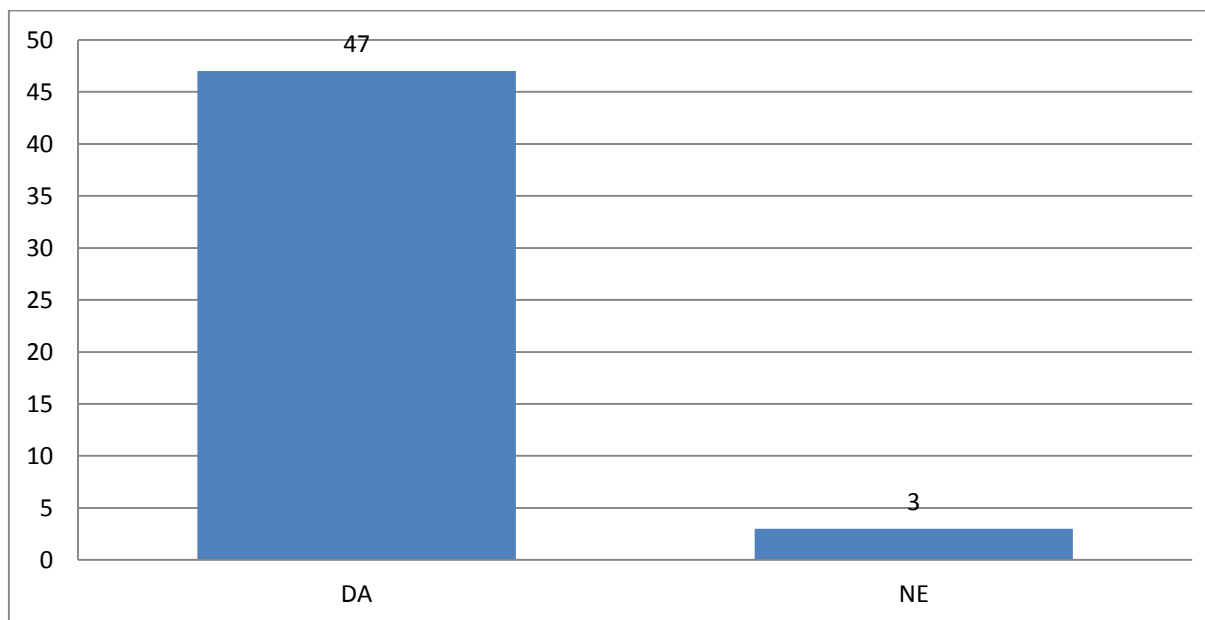

Graf 15: Koliko si bil star, ko si se krstil?

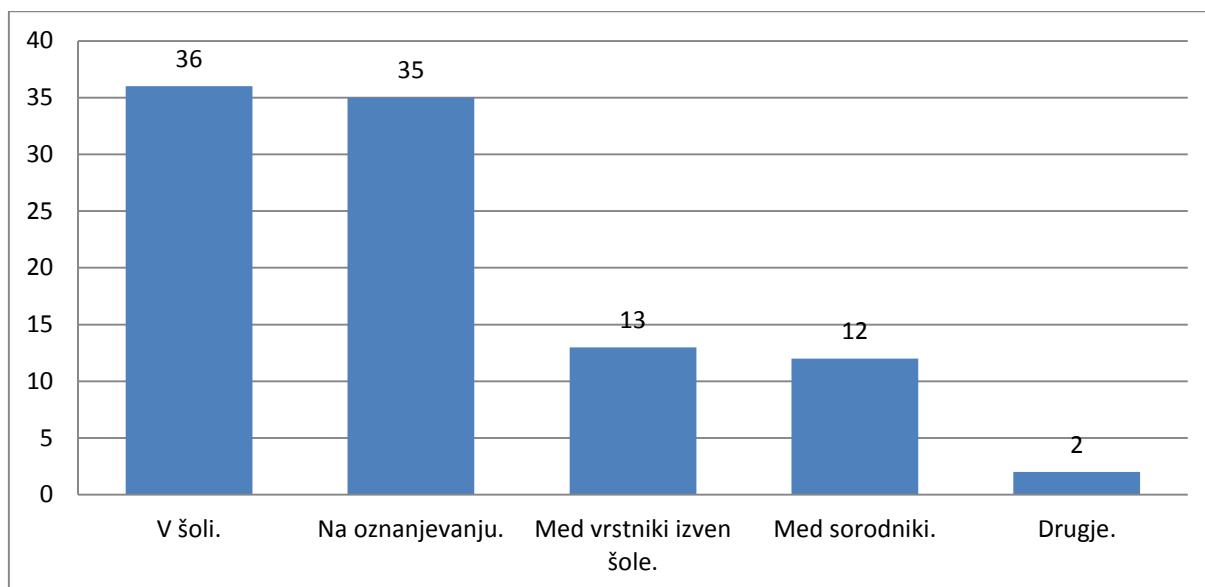
Največ vprašanih se je krstilo pri petnajstih (14 oseb ali 28 odstotkov) ali sedemnajstih (10 oseb ali 20 odstotkov) letih, najmanj pa pri devetnajstih (1 oseba 2 odstotka) in enaindvajsetih (1 oseba ali 2 odstotka) letih. Nihče se ni krstil pri dvajsetih letih. Nihče izmed fantov se ni krstil pred štirinajstim letom; pri štirinajstih so se krstili trije (15 odstotkov), najbolj pozna starost, pri kateri se je kdo izmed fantov krstil, pa je dvaindvajset (10 odstotkov). Pri dekletih je bila najbolj zgodnja starost pri krstu enajst (3 odstotki), najbolj pozna starost, pri kateri se je katera izmed deklet krstila, pa je petindvajset let (3 odstotki).

Graf 16: Ali si se že srečal s predsodki, ki jih imajo ljudje do Jehovovih prič?

Velika večina vprašanih (47 anketiranih ali 94 odstotkov) se je že srečala s predsodki, ki jih imajo ljudje do Jehovovih prič; samo trije (6 odstotkov) se s predsodki še niso srečali.

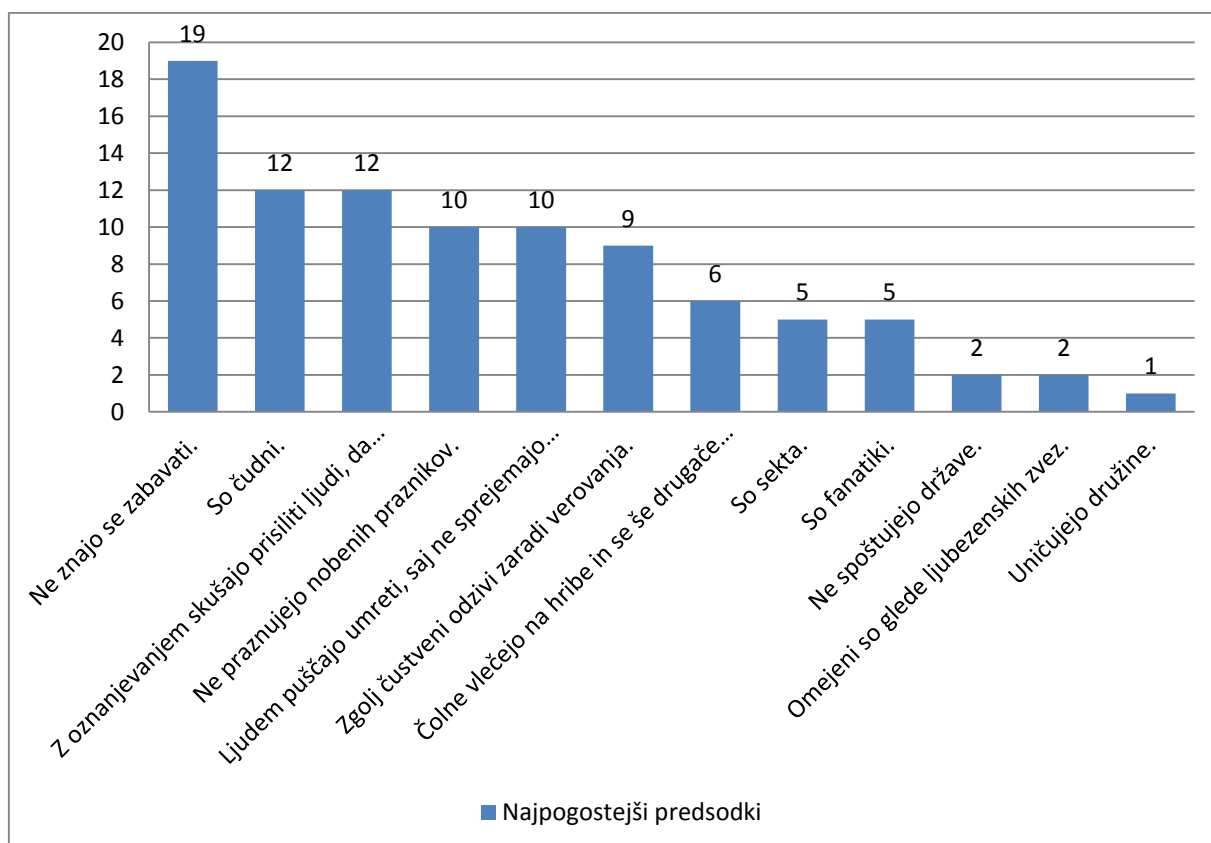
Graf 17: Če si odgovoril DA, izberi, kje si se srečal s predsodki.

Na to vprašanje je odgovarjalo 47 anketirancev ali 94 odstotkov. Največ se jih je s predsodki srečalo v šoli (36 oseb ali 77 odstotkov) in na oznanjevanju (35 oseb ali 75 odstotkov), najmanj pa med sorodniki (12 oseb ali 26 odstotkov) in med vrstniki izven šole (13 oseb ali 28 odstotkov). Pod »Drugje« (2 osebi ali 4 odstotki) so navedli službo in medije.

Graf 18: Na katere predsodke si naletel?

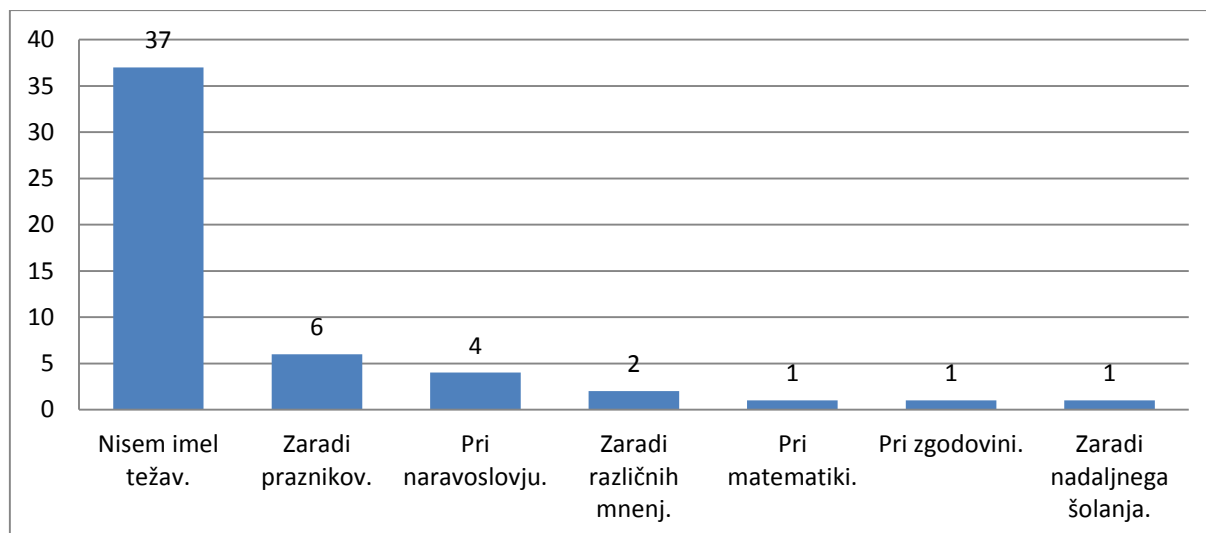
Če si naletel na več različnih predsodkov, navedi tri najpogostejše.

Predsodek, ki so ga najpogosteje navedli, je ta, da se »Jehovove priče ne znajo zabavati,« (19 anketiranih ali 38 odstotkov), sledita mu predsodki, da so »Jehovove priče čudni« (12 anketiranih ali 24 odstotkov) in »skušajo ljudi z oznanjevanjem prepričati, naj vstopijo v njihovo religijo« (12 anketiranih ali 24 odstotkov). Kar nekaj jih je tudi navedlo, da se niso srečali z nobenimi predsodki, da pa so se srečali zgolj s čustvenimi odzivi na njihovo verovanje (9 anketiranih ali 18 odstotkov). Ostali predsodki, s katerimi so se srečali, so: »Jehovove priče ne praznujejo nobenih praznikov,« (10 anketiranih ali 20 odstotkov), »Jehovove priče puščajo ljudem umreti, saj ne sprejemajo krvne transfuzije,« (10 anketiranih ali 20 odstotkov), »Jehovove priče vlečejo čolne na hribe in se še drugače čudno obnašajo.« (6 anketirancev ali 12 odstotkov), »Jehovove priče so sekta,« (5 anketiranih ali 10 odstotkov), »Jehovove priče so fanatiki,« (5 anketirancev ali 10 odstotkov), »Jehovove priče ne spoštujejo države,« (2 anketiranca ali 4 odstotki), »Jehovove priče so omejeni glede ljubezenskih zvez,« (2 anketiranca ali 4 odstotki) in »Jehovove priče uničujejo družine,« (1 anketiranec ali 2 odstotka).

Graf 19: Si imel zaradi svojega verskega prepričanja pri kakšnem profesorju/profesorici težave?

Če si obkrožil DA, prosim, pojasni, pri katerem predmetu in kakšne težave si imel.

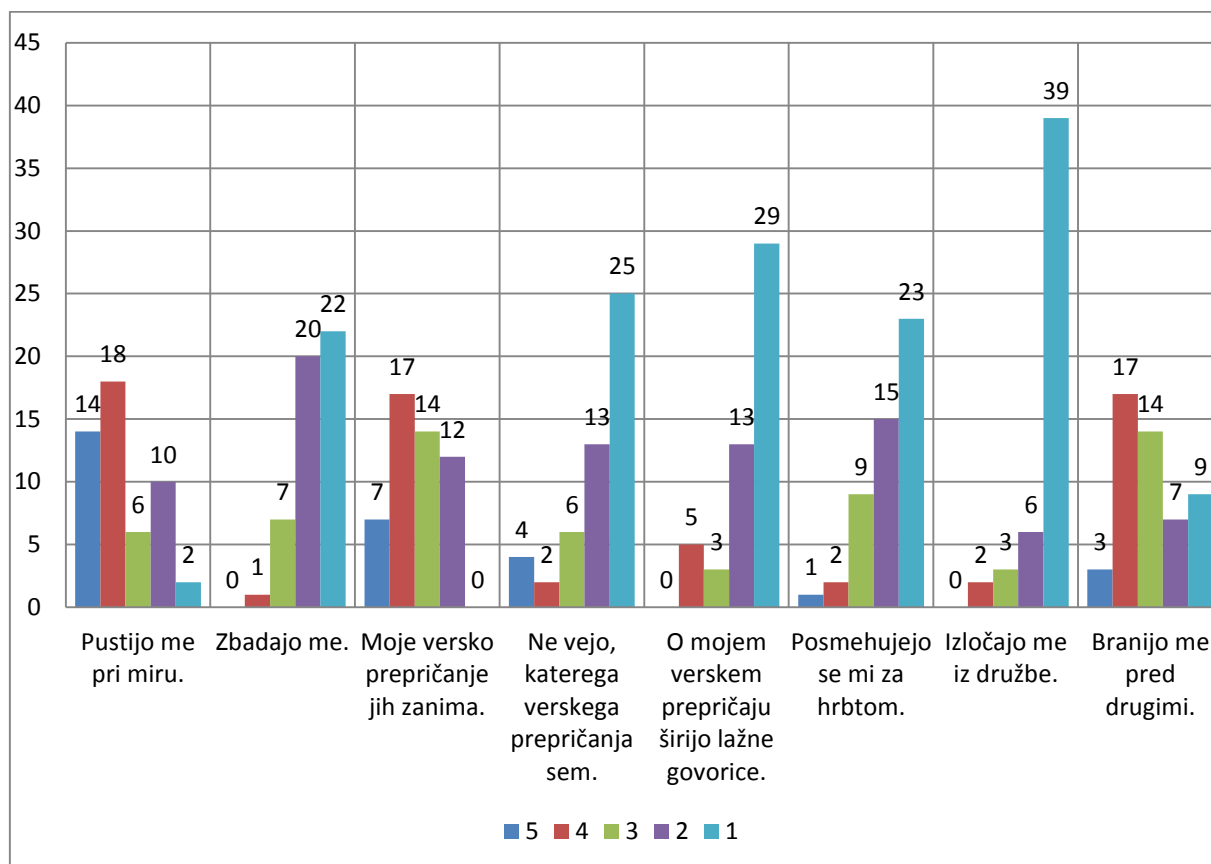
Več kot polovica vprašanih (37 anketirancev ali 74 odstotkov) v šoli še ni imela težav pri profesorjih zaradi svojega verskega prepričanja.

Tiste, ki so odgovorili, da so imeli težave (13 anketirancev ali 26 odstotkov) sem prosila, naj pojasnijo, pri katerem predmetu in kakšne težave so imeli.

Tisti, ki so imeli težave, so se z največ težavami srečali zaradi ne-praznovanja praznikov (6 anketirancev ali 46 odstotkov), s tem pa so se večinoma srečali v osnovni šoli. Druga najbolj pogosta težava je bila pri naravoslovnih predmetih zaradi tega, ker ne verjamejo v evolucijo (4 anketiranci ali 31 odstotkov). Eden je imel težave, ker se ni hotel udeležiti tekmovanja iz matematike (8 odstotkov), ker je bilo isti dan zborovanje Jehovovih prič, eden je imel težave pri zgodovini, ker so ga zafrkavali zaradi tega, ker dobro pozna Sveto pismo (8 odstotkov) – pravili so, da bi lahko kar on vodil ure o Judih. Nekdo je imel težave, ker zaradi drugačnih ciljev ni hotel nadaljevati takšnega šolanja, kot so mu ga priporočali profesorji (8 odstotkov). Dva sta imela težave zgolj zaradi na splošno različnih mnenj o določenih temah (15 odstotkov).

Graf 20: Kakšna je reakcija tvojih sošolcev na tvoje versko prepričanje?

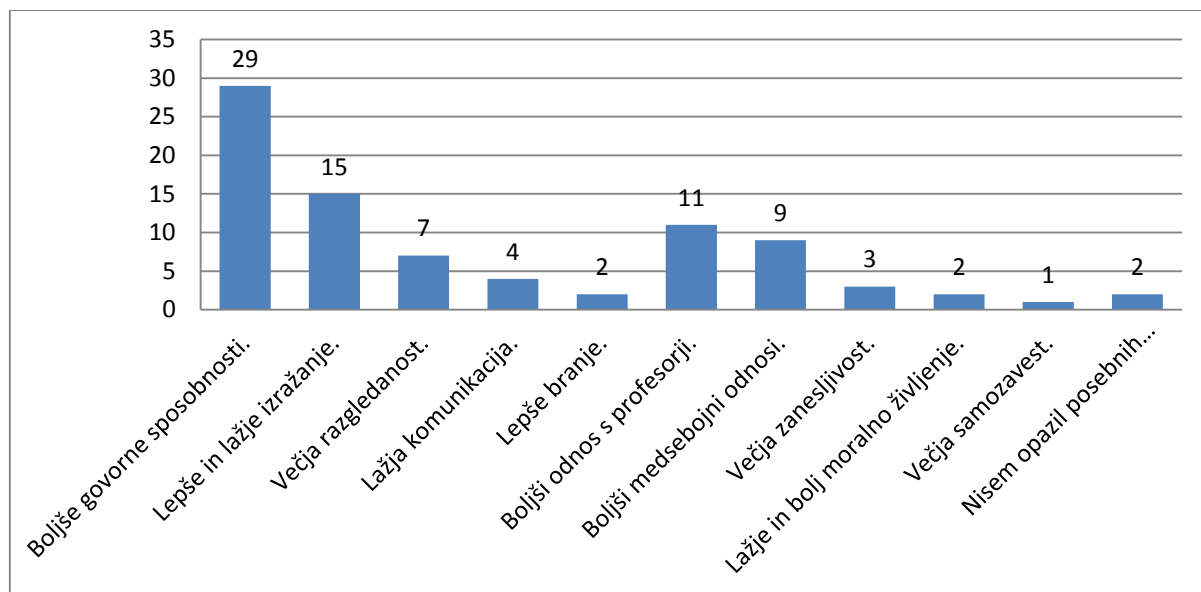
Označi, kako pogosta je posamezna reakcija. Pri vsaki trditvi izberi eno številko; pri tem 5 pomeni zelo pogosto/vsi, 1 nikoli/nihče.

Na vprašanje, kakšna je reakcija njihovih sošolcev na njihovo versko prepričanje, se je izkazalo, da večino vprašanih sošolci pustijo pri miru (70 odstotkov), jih branijo pred drugimi (54 odstotkov) ali pa želijo o njihovem prepričanju izvedeti kaj več (62 odstotkov). Najmanj sošolcev o njihovem verskem prepričanju širi lažne govorice (13 odstotkov), jih zbada (9 odstotkov) ali izloča iz družbe (7 odstotkov). Prav tako večina sošolcev ve, katerega verskega prepričanja so (82 odstotkov).

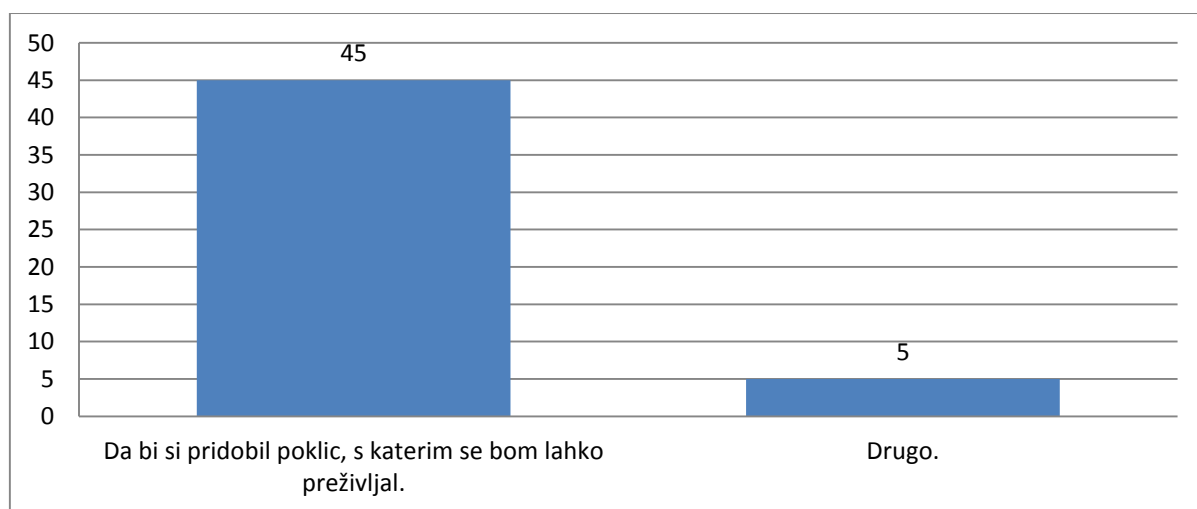
Graf 21: Ali si zaradi biblijske vzgoje in izobraževanja v teokratični strežbeni šoli opazil, da imaš v šoli/med vrstniki/v odnosu do profesorjev določene prednosti?

Če si obkrožil DA, prosim, napiši nekaj teh prednosti/koristi.

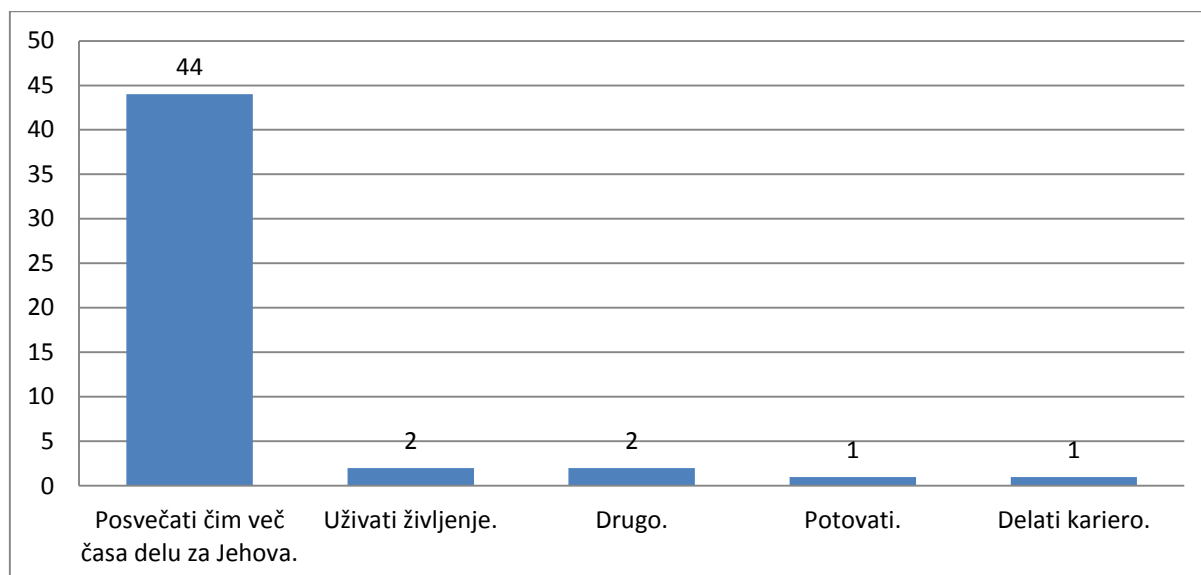
Skoraj vsi so občutili zaradi svetopisemske vzgoje in izobraževanja v teokratični strežbeni šoli koristi v šoli/med vrstniki/v odnosu do profesorjev (48 anketirancev ali 96 odstotkov). Najbolj pogosto navedena prednost so boljše govorne sposobnosti (29 anketirancev ali 58 odstotkov). Sledijo prednosti pri izražanju (15 anketirancev ali 30 odstotkov), komunikaciji (4 anketiranci ali 8 odstotkov), samozavesti (1 anketiranec ali 2 odstotka) in branju (2 anketiranca ali 4 odstotki). To so prednosti zaradi teokratične strežbene šole; prednosti zaradi svetopisemske vzgoje pa so naslednje: boljši odnos s profesorji (11 anketirancev ali 22 odstotkov), boljši medsebojni odnosi (9 anketirancev ali 18 odstotkov), večja zanesljivost (3 anketiranci ali 6 odstotkov) in lažje in bolj moralno življenje (2 anketiranca ali 4 odstotki).

Graf 22: S katerim namenom se izobražuješ?

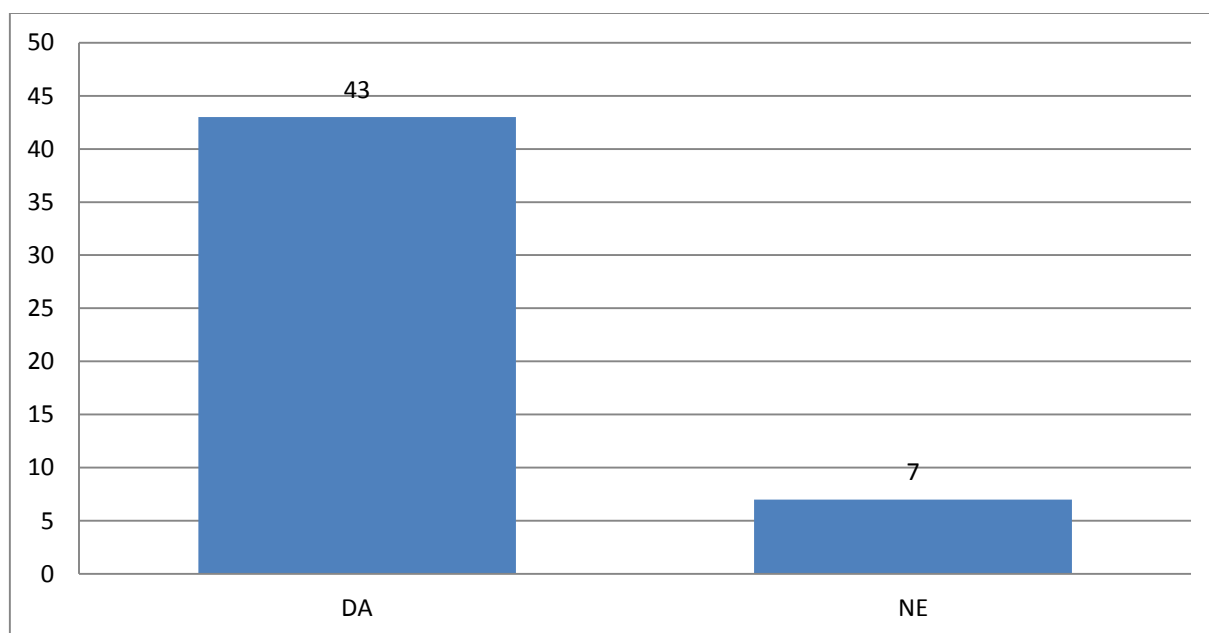
Na vprašanje, s katerim namenom se izobražujejo, so skoraj vsi (45 anketirancev ali 90 odstotkov) navedli, da se izobražujejo zato, da bi si pridobili poklic, s katerim se bodo lahko preživljali. Preostanek (5 anketirancev ali 10 odstotkov) jih je pod odgovor navedlo »Drugo«. Najpogostejši odgovor pod »Drugo« je bil, da se želijo naučiti več o temi, ki jih zanima.

Graf 23: Kaj predvsem nameravaš početi po šolanju?

Kot odgovor na vprašanje, kaj predvsem želijo početi po šolanju, jih je velika večina (44 anketirancev ali 88 odstotkov) navedla, da želijo posvečati čim več časa delu za Jehova. Dva (4 odstotki) sta odgovorila, da želita uživati življenje, eden (2 odstotka) želi delati kariero, eden (2 odstotka) želi potovati, dva (4 odstotki) pa sta obkrožila »Drugo«.

Graf 24: Ali se nameravaš udeležiti katere izmed možnosti izobraževanja Jehovovih prič?

Večina (43 oseb ali 86 odstotkov) vprašanih se želi udeležiti katere izmed možnosti izobraževanja Jehovovih prič.

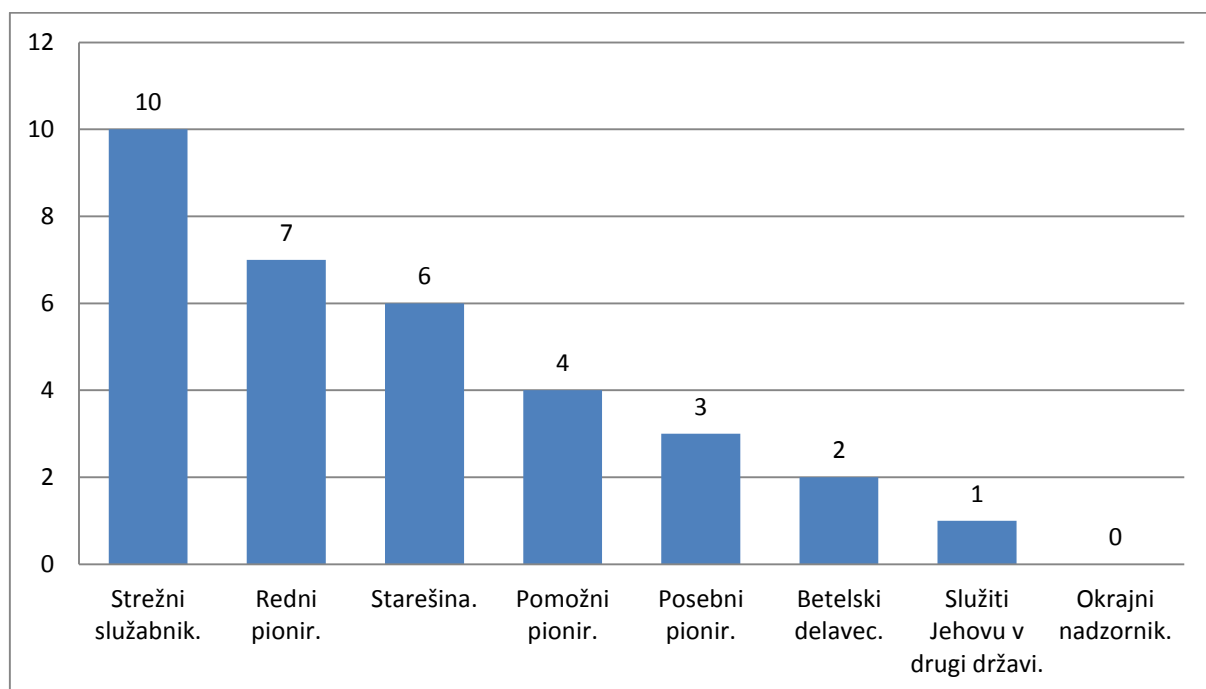
Graf 25: Če si obkrožil DA, prosim, obkroži, katere šole se želiš udeležiti.

Na to vprašanje je odgovarjali 43 anketirancev. Največ vprašanih (28 anketirancev ali 65 odstotkov) se želi udeležiti Pionirske šole, približno polovica (24 anketirancev ali 56 odstotkov) pa se jih želi udeležiti (tudi) Šole za oznanjevalce kraljestva, najmanj (5 anketirancev ali 12 odstotkov) pa se jih želi udeležiti šole Gilead. Veliko jih je obkrožilo več odgovorov naenkrat.

Graf 26: Kakšni so tvoji cilji v organizaciji Jehovovih prič?

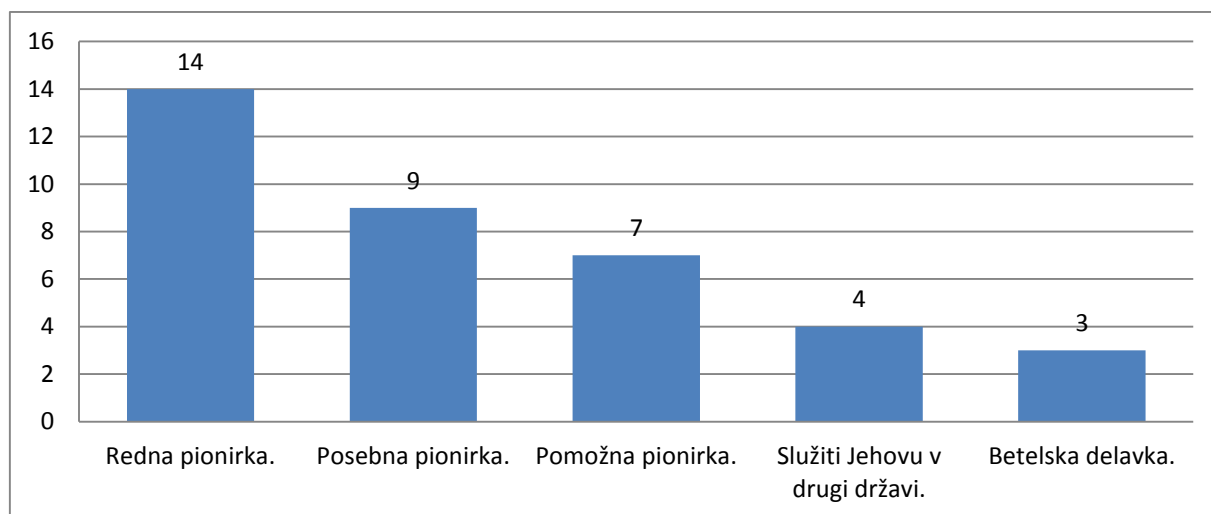
Za fante.

Na vprašanje, kateri so njihovi cilji, bi anketiranci morali izbrati le eno trditev, vendar se niso držali navodila. Nekateri so obkrožili več trditev. Med fanti je bil najpogostejši odgovor, da želijo postati strežni služabniki (10 oseb ali 50 odstotkov), temu pa sledita cilja postati redni pionir (7 oseb ali 35 odstotkov) ali starešina (6 oseb ali 30 odstotkov). Najredkeje izbrana cilja sta služiti Jehovu v drugi državi (1 oseba ali 5 odstotkov) in postati okrajni nadzornik (tega cilja ni izbral nihče).

Graf 27: Kakšni so tvoji cilji v organizaciji Jehovovih prič?

Za dekleta.

Največ deklet želi postati redna pionirka (14 oseb ali 47 odstotkov), temu pa sledita cilja postati posebna (9 oseb ali 30 odstotkov) ali pomožna pionirka (7 oseb ali 23 odstotkov). Najredkeje izbrana cilja sta služiti Jehovu v drugi državi (4 osebe ali 13 odstotkov) in postati betelska delavka (3 osebe ali 10 odstotkov).

Komentar rezultatov izvedene ankete:

Želela sem dobiti tudi komentar na izvedeno anketo, in to od nekoga, ki dobro pozna Jehovove prič. Zato sem za komentar, ki mi bo pomagal pri lažjem ovrednotenju rezultatov, prosila Marka Šušteršiča, okrajnega nadzornika Jehovovih prič v Sloveniji.

Zapisal je:

Zelo me veseli, ker se jasno vidi, kako izobraževanje, ki ga imajo Jehovove priče, vpliva na mlada srca. Če bi ta ista vprašanja postavili mladim, ki niso Jehovove priče, bi bilo videti, da se mnogi ne zanimajo za druge ali pomoč drugim. Pri tej anketi pa se opazi, da imajo mnogi mladi željo pomagati drugim. Želijo posvetiti veliko svojega časa pioniranju, torej uporabljanju svojega časa, da bi ljudem s preučevanjem Svetega pisma pomagali, da spoznajo najvišjega Boga.

Lepo je tudi videti, da so se nekateri krstili že z dvanajstimi ali trinajstimi leti. To pokaže, da si lahko mlada oseba že zelo zgodaj privzgoji tako tesno prijateljstvo z Bogom, da se odloči za ta korak.

Pa tudi Teokratična strežbena šola, ki se je okoriščajo vsi mladi, pokaže, da sami vidijo, da je zelo praktična. Še posebej v odnosih z drugimi in profesorji. To pomeni, da ima ta šola lep vpliv na osebnost posameznikov, saj se znajo pogovarjati in tudi razumeti druge. V tem pa še dodatno izstopa izboljšanje v izražanju in govorništvu. V tej šoli Nadzornik osebno pomaga mladim se izboljšati. Vidi se, da to zelo dobro vpliva na mlade.

Pri predsodkih pa je res, da smo jim Jehovove priče, še posebej mladi, pogosto izpostavljeni. Tu je lepo prikazano, s katerimi predsodki se srečujemo in kako to vpliva na mlade. A zopet,

ker vedo, da so ljudje zavedeni z lažmi o Jehovovih pričah (kar se vidi na anketi), jim to pomaga, da se s tem spoprimejo in se trudijo razbiti lažne predsodke o nas.

Dejstvo je da ti mladi ne bi bili tako veseli in srečni, če ne bi poznali smisla življenja, ki ga ponuja Sveto pismo, edina knjiga, na kateri Jehovove priče stojimo. Še ena pomoč je tudi sveti duh, Božja dejavna sila, ki jo daje Jehova vsakemu, ki živi v skladu z njegovimi zapovedmi, zapisanimi v Svetem pismu.

Videti je tudi, da imajo ti mladi svetlo prihodnost, ko bodo lahko živeli v svetu, kjer ne bo hudobije, kjer ne bo hudobnih ljudi, zlobnih jezikov, vojn ... Ta anketa prikaže, da niso zagrenjeni, ampak imajo živo upanje, zaupanje v Jehova, da bo vzpostavil raj tukaj na Zemlji.

2.2.3 Intervju s predstavniki Jehovovih prič iz drugih držav

Januarja in februarja 2014 sem opravila intervjuje s terenskimi misijonarji iz petih različnih držav. V intervjujih sem se osredotočila na primerjavo med predsodki in mnenjem do Jehovovih prič, ki ga imajo ljudje v Sloveniji in njihovih državah.

2.2.3.1 Poljska

Ime in priimek: Elzbieta in Dariusz Baczar

Starost: 43, 45 let

Iz katere države prihajaš? Iz Poljske.

Koliko časa si že v Sloveniji? Tukaj sva deset let.

Katero delo opravljaš v Sloveniji? Sva misijonarja Jehovovih prič.

Zanima me, na katere predsodke (Predsodki so vrsta stališč do socialnih skupin. So neutemeljeni, negativni, spremljajo jih močna čustva.) si naletel v svoji rojstni državi. Prosim, naštej najpogostejše tri.

Nerazumevanje biblijskega stališča glede: transfuzije krvi, Marije in verskih praznikov.

Na katere predsodke si naletel v Sloveniji? Prosim, naštej najpogostejše tri.

V mestih so pogosto prisotni predsodki do ljudi, ki zagovarjajo vero v Boga, na vaseh pa prav do Jehovovih prič.

Zanima me, ali si opazil, da se kateri predsodki v Sloveniji izrazito razlikujejo od predsodkov v tvoji rojstni državi.

Na Poljskem je več Jehovovih prič (130 000), ljudje imajo pogostejše stike z Jehovovimi pričami (ne le med oznanjevanjem), saj so njihovi sodelavci, sosedi ali člani družine. Zaradi tega pogosto cenijo naša moralna merila. Zna se zgoditi, da celo tuji ljudje iščejo poštene delavce samo med Jehovovimi pričami. Ker nas v Sloveniji premalo poznajo, imajo ljudje manjše zaupanje do Prič. Včasih imava občutek, da so predvsem na vaseh ljudje zadržani, se nas celo bojijo.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v tvoji rojstni državi?

Na Poljskem ljudem vera več pomeni in so čustveno navezani na praznike in zaradi tega ne razumejo, da lahko nekdo misli drugače kakor oni. Poleg tega še vedno zaupajo verskim voditeljem.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v Sloveniji?

Ljudje premalo vedo o Jehovovih pričah in premalo poznajo Sveto pismo.

Zanima me tvoje mnenje o tem, kje imajo ljudje pogostejše predsodke – v Sloveniji ali tvoji rojstni državi.

Težko je oceniti. V obeh državah jih je preveč.

Kakšen odnos imajo ljudje v Sloveniji in tvoji rojstni državi do službenih/sosedskih/osebnih (družabnih) stikov z Jehovovimi pričami? So do takšnih stikov zadržani, nevtralni, jih želijo ali ne?

Kadar imajo ljudje pogostejši stik z nami, je teh predsodkov manj, bolj nam zaupajo. Odnosi so takrat bolj sproščeni in prijazni. Misliva torej, da je bistvo v tem, da se vsi trudimo biti bolj odprti in prijazni do drugih, tudi do takšnih, ki jih ne poznamo oziroma jih ne razumemo.

2.2.3.2 Velika Britanija

Ime in priimek: Geoffrey Powell & Tonia Powell

Starost: 46, 42 let

Iz katere države prihajaš? Iz Velike Britanije.

Koliko časa si že v Sloveniji? 9 let

Katero delo opravljaš v Sloveniji? Sva misijonarja.

Zanima me, na katere predsodke (Predsodki so vrsta stališč do socialnih skupin. So neutemeljeni, negativni, spremljajo jih močna čustva.) si naletel v svoji rojstni državi. Prosim, naštej najpogostejše tri.

Proti Jehovovim pričam v Angliji ni veliko predsodkov.

Na katere predsodke si naletel v Sloveniji? Prosim, naštej najpogostejše tri.

Jehovove priče so nemoralne.

Zanima me, ali si opazil, da se kateri predsodki v Sloveniji izrazito razlikujejo od predsodkov v tvoji rojstni državi.

Da, to se jasno vidi iz tega, kar sva prej napisala.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v tvoji rojstni državi?

/

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v Sloveniji?

Laži, ki se širijo. Ker nas ni veliko, večina ljudi ne pozna osebno nobenega od nas, in tako mnogi verujejo v to, kar slišijo.

Zanima me tvoje mnenje o tem, kje imajo ljudje pogostejše predsodke – v Sloveniji ali tvoji rojstni državi.

Tukaj, žal.

Kakšen odnos imajo ljudje v Sloveniji in tvoji rojstni državi do službenih/sosedskih/osebnih (družabnih) stikov z Jehovovimi pričami? So do takšnih stikov zadržani, nevtralni, jih želijo ali ne?

Zdi se mi, da v Angliji ni veliko predsodkov proti nam. Morda so nekateri zadržani, če mislijo, da bomo preveč govorili o Bogu. O Sloveniji pa ne morem komentirati.

2.2.3.3 Avstrija

Ime in priimek: Lydia Teufl

Starost: 51 let

Iz katere države prihajaš? Iz Avstrije.

Koliko časa si že v Sloveniji? 12 let

Katero delo opravljaš v Sloveniji? Sem misijonarka Jehovovih prič.

Zanima me, na katere predsodke (Predsodki so vrsta stališč do socialnih skupin. So neutemeljeni, negativni, spremljajo jih močna čustva.) si naletel v svoji rojstni državi. Prosim, naštej najpogostejše tri.

Predsodki proti Jehovovim pričam so bili: Jehovove priče so fanatiki, ne želijo zdravstvene pomoči za svoje otroke, so čudni, ker ne praznujejo večine praznikov.

Na katere predsodke si naletel v Sloveniji? Prosim, naštej najpogostejše tri.

»Jehovci so na poti – skrivajte se!« Obravnavajo nas, kot da smo kužni. Ko omenim, da prihajam iz Avstrije, je vsak navdušen, ko rečem, da sem misijonarka, pa umolknejo. Vsi tujci so jim tako ali tako sumljivi, če si tudi Jehovova priča, pa toliko bolj! Drugače so predsodki podobni kot v Avstriji.

Zanima me, ali si opazil, da se kateri predsodki v Sloveniji izrazito razlikujejo od predsodkov v tvoji rojstni državi.

Slovenci so veliko bolj previdni do tujcev, zato so sicer vljudni, ampak zelo težko komu zaupajo.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v tvoji rojstni državi?

Vpliv državne katoliške cerkve in to, da človek ni pripravljen ustvariti si lastnega mnenja, ampak prevzame mnenje drugih.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v Sloveniji?

Podobni razlogi kot v Avstriji in zadržanost glede drugih državljanov, ker je Slovenija tako majhna, da mislijo, da vsaka druga kultura ogroža njihovo lastno kulturo. Ljudje so sicer na prvi pogled bolj prijazni, ampak veliko manj odprti v svojem srcu. Če Slovenci ne bi tako strašno čuvali svoje kulture, bi morda čez leta taka manjšina (kot je država Slovenija v svetovnem dvorišču) izgubila svojo značilnost.

Zanima me tvoje mnenje o tem, kje imajo ljudje pogostejše predsodke – v Sloveniji ali tvoji rojstni državi.

Ko živiš v tujini, vedno misliš, da je doma vse boljše. To velja tudi zame. Nisem prepričana, če je moje mnenje objektivno.

Kakšen odnos imajo ljudje v Sloveniji in tvoji rojstni državi do službenih/sosedskih/osebnih (družabnih) stikov z Jehovovimi pričami? So do takšnih stikov zadržani, nevtralni, jih želijo ali ne?

V Avstriji sem bila zaposlena v neki firmi in nisem imela občutka, da bi moji sodelavci imeli kakšne zadržke zaradi moje veroizpovedi. V Sloveniji nisem zaposlena v nobeni firmi, zato ne morem primerjati teh razmer.

Glede sosedov sem opazila, da vsakič, ko se preselim, potrebujem približno eno leto, da me sosedji sprejmejo kot del njihovega vsakdanjika. Na začetku, to pomeni en ali dva meseca, so prijazni in radovedni, potem pa pride obdobje, ko potihoma nagajajo. Na primer: raztrosijo smeti v mojem vrtu (ponoči), pustijo neprijazna in žaljiva sporočila v mojem nabiralniku, mečejo stvari z balkona na mojo teraso, nagajajo z malenkostmi pri avtomobilu ...

Ko jih soočiš s takšnim početjem na prijazen način (kupiš čokolado in obiščeš vse sosede, ki se jih morda tiče takšno početje in se na lep način pogovarjaš o tem), vsak zanika, da bi mu sploh prišlo na misel kaj takšnega in da bi to potrdili, postanejo tvoji najboljši prijatelji. Seveda le formalno. V resnici te ne sprejmejo kot domačina. Morda je vzrok za takšno ravnanje tudi nevoščljivost. Verjetno mislijo, da imajo Avstrijci itak boljše in lažje življenje kot Slovenci (čeprav se meni ne zdi tako). Ampak potem preteče še nekaj časa in čez dve, tri leta si del njihovega življenja. To je zame najboljše obdobje. Imam mir in spoštovanje od vseh sosedov, morda celo kakšno prijateljstvo. Na žalost se potem približa čas, ko se morava spet preseliti drugam in se ta krog začne na novo.

Družabni stiki zame niso tako zapleteni. Po navadi grem tu in tam na koncert ali prireditev, ki je povezana s slovensko kulturo. Nikoli nisem imela občutka, da bi imel kdo predsodke. Seveda se za en popoldan da prenašati vsakega človeka, ali ne! Drugače imam večinoma družabne stike med Jehovovimi pričami in tam nisem občutila nobenih predsodkov.

2.2.3.4 Italija

Ime in priimek: Paolo Di Carlo

Starost: 49 let

Iz katere države prihajaš? Iz Italije.

Koliko časa si že v Sloveniji? 16 let

Katero delo opravljaš v Sloveniji? Sem polnočasni delavec Jehovovih prič.

Zanima me, na katere predsodke (Predsodki so vrsta stališč do socialnih skupin. So neutemeljeni, negativni, spremljajo jih močna čustva.) si naletel v svoji rojstni državi. Prosim, naštej najpogostejše tri.

- a) Ljudje z Juga so leni in nagnjeni h kriminalu.
- b) Muslimani so nevarni.
- c) Ženske so čustvene narave.

Na katere predsodke si naletel v Sloveniji? Prosim, naštej najpogostejše tri.

- a) Kmetje so neumni, neinteligentni.
- b) Bosanci so leni.
- c) Jehovove priče so negativne osebe.

Zanima me, ali si opazil, da se kateri predsodki v Sloveniji izrazito razlikujejo od predsodkov v tvoji rojstni državi.

Da, na primer, v Italiji izraz »kmečka pamet« pomeni zelo pametno ravnanje, ker se kmete ceni kot zelo pametne osebe.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v tvoji rojstni državi?

Neka propaganda, ki je nagnjena k poudarjanju negativnosti teh skupin. Ojačenje določenih dogodkov tako, da zgleda vir vsega zla ena skupina ljudi.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v Sloveniji?

Močan vpliv okolice. Strah pred neodobravanjem sosedov. Vaška mentaliteta.

Zanima me tvoje mnenje o tem, kje imajo ljudje pogostejše predsodke – v Sloveniji ali tvoji rojstni državi.

V Sloveniji zaradi zgodovinskih razlogov ni veliko predsodkov do muslimanov. Zelo drugačni pa so predsodki do Jehovovih prič, zelo močni so in popolnoma neutemeljeni. V mojem rojstnem kraju ljudje niso tako negativno nastrojeni do nas, kot včasih opazimo tu v Sloveniji.

Kakšen odnos imajo ljudje v Sloveniji in tvoji rojstni državi do službenih/sosedskih/osebnih (družabnih) stikov z Jehovovimi pričami? So do takšnih stikov zadržani, nevtralni, jih želijo ali ne?

V Sloveniji so močni predsodki do Jehovovih prič, ljudje so obremenjeni s svojimi problemi in s stališčem sosedov in drugih okoli sebe, tako da se je v velikih mestih (Ljubljana, na primer) lažje pogovarjati z ljudmi o duhovnih temah, čeprav so ljudje zelo zaposleni. Po vaseh prevladujeta prijaznost in olikanost, ampak se vseeno velikokrat opaža nepripravljenost na pogovor.

Za Italijo je pravilen odgovor »odvisno«. Na Jugu se ljudje radi pogovarjajo z Jehovovimi pričami, manj obremenjeni so glede stališča drugih in po navadi gledajo na Jehovove priče kot na dobre ljudi. V severni Italiji ljudje nimajo časa poslušati in so zelo obremenjeni. Treba je upoštevati, da mene že leta ni v Italiji, tako da ne vem točno, kakšna je danes splošna reakcija ljudi do Jehovovih prič.

2.2.3.5 Japonska

Ime in priimek: Naho Watanabe

Starost: 28 let

Iz katere države prihajaš? Iz Japonske.

Koliko časa si že v Sloveniji? 7 let

Katero delo opravljaš v Sloveniji? Sem terenska misijonarka in oznanjujem 130 ur na mesec.

Zanima me, na katere predsodke (Predsodki so vrsta stališč do socialnih skupin. So neutemeljeni, negativni, spremljajo jih močna čustva.) si naletel v svoji rojstni državi. Prosim, naštej najpogostejše tri.

1. Zaradi tega, ker Jehovove priče ne sprejememo krvne transfuzije, so ljudje mislili, da ne cenimo življenja, sebe in družine.
2. Da smo verski fanatiki zaradi tega, ker ne sodelujemo v verskih obredih budizma in šintoizma.
3. Da se ne zanimamo za družino ali družbo okolice, ampak samo oznanjujemo.

Na katere predsodke si naletel v Sloveniji? Prosim, naštej najpogostejše tri.

1. Da smo dobro plačani za to delo, drugače bi delali kaj drugega.
2. Da napovedujemo konec sveta in nosimo čolne na hribe.
3. Da smo zelo vsiljivi, da bi radi prepričali druge osebe, da postanejo Jehovove priče.

Zanima me, ali si opazil, da se kateri predsodki v Sloveniji izrazito razlikujejo od predsodkov v tvoji rojstni državi.

Ja, v Sloveniji imajo ljudje predsodke na splošno do cele organizacije, ne toliko do posameznikov ali odločitev posameznikov. Na Japonskem je tako, da če si nekateri enkrat pridobijo predsodke zaradi osebnih odločitev, kot so npr. ne bomo več sodelovali pri praznikih ali poslovnih dogodkih, lahko prekinejo osebne kontakte. V Sloveniji pa si mogoče pridobijo predsodke do organizacije s podobnimi razlogi, a vseeno obdržijo stike z nami.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v tvoji rojstni državi?

Japonci imajo izredno močan občutek za skupino, biti drugačen je nekako sramota, zato gledajo bolj na mnenje ali potrebe drugih kakor na svoje versko prepričanje.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v Sloveniji?

Močan vpliv katoliške Cerkve skozi zgodovino. Verjetno je težko sprejeti nekatere skupine ljudi, ki imajo drugačno verske ozadje. Tudi razširjanje napačnih informacij ali govoric.

Zanima me tvoje mnenje o tem, kje imajo ljudje pogostejše predsodke – v Sloveniji ali tvoji rojstni državi.

Mogoče bolj v Sloveniji, ker je manjša država, je manj različnih življenjskih stilov kakor na Japonskem in to spodbuja k predsodkom.

Kakšen odnos imajo ljudje v Sloveniji in tvoji rojstni državi do službenih/sosedskih/osebnih (družabnih) stikov z Jehovovimi pričami? So do takšnih stikov zadržani, nevtralni, jih želijo ali ne?

Japonska: kot sem omenila prej, če ima nekdo močne predsodke do nas, lahko celo prekinejo vsakodnevne stike z nami, ampak to je bolj redko. Dokler smo dobri sosedi, sodelavci, ostanejo kar nevtralni. Mogoče pa ni pogosto, da bi našo družbo iskali sami.

Slovenija: mislim, da so ljudje tudi nevtralni pri tem, ko gre za sosedske odnose ali druge odnose, znajo ločevati verske zadeve in vsakodnevne odnose in tudi želijo imeti stike z Jehovovimi pričami, če vidijo, da jim ne vsiljujemo našega prepričanja.

2.2.3.6 Analiza intervjujev

Intervjuvala sem terenske misijonarje iz petih različnih držav. Vsi že več kot sedem let delajo v Sloveniji. Vse države, od koder so, so večje kot Slovenija, v teh državah je več prebivalcev in več Jehovovih prič.

Tabela 1: Število Jehovovih prič v Sloveniji in rojstnih državah intervjuvancev

Država	Število prebivalcev te države	Število Jehovovih prič leta 2013	Razmerje med številom prebivalcev in številom Prič
Poljska	38 544 513	124 280	310
Velika Britanija	62 125 409	136 993	453
Avstrija	8 386 000	21 015	399
Italija	61 229 000	248 743	246
Japonska	127 353 000	216 472	588
Slovenija	2 059 234	1964	1048

Vir: Letopis Jehovovih prič 2014

Ugotovila sem, da so predsodki do Jehovovih prič v različnih državah različni, toda nekateri se ponavljajo: kar v treh državah poznajo predsodek, da Jehovove priče zavračajo zdravstveno oskrbo oz. ne sprejemajo krvi, v dveh državah velja predsodek, da so fanatiki, in da zavračajo praznike, pojavljajo se še predsodki zaradi odnosa do Marije in da so nedružabni.

Misijonarja iz Velike Britanije sta zapisala, da v tej državi ni posebnih predsodkov do Prič.

Misijonarji so zaznali različne predsodke do Jehovovih prič v Sloveniji: da so nemoralni, da nosijo čolne na hribe, vsiljivi s svojo vero in dobro plačani za svoje delo. Na vprašanje, kaj je po njihovem mnenju vzrok za predsodke v Sloveniji, so podobno ugotovili, dal premalo vedo o Jehovovih pričah in premalo poznajo Sveto pismo, da se o Pričah širijo laži ali napačne informacije, vpliva pa tudi močan vpliv katoliške Cerkve. Opažajo tudi, da je Slovcem zelo pomembno mnenje okolice. Opažajo, da so ljudje prijazni in odprti do Prič, ko jih bolje spoznajo.

Ko sem primerjala razmerje med številom Jehovovih prič in prebivalci v državah, od koder so intervjuvanci, sem ugotovila, da je v teh državah število Jehovovih prič na prebivalca veliko višje kot v Sloveniji. Ker so tako prebivalci teh držav več stikov s Pričami, tudi v službi, v kraju bivanja, v šoli, jih bolje poznajo in je zato do njih manj predsodkov, kot sta ugotovila misijonarja iz Poljske.

2.2.4 Intervju s prof. dr. Marjanom Smrketom, sociologom religije

V začetku marca sem preko elektronske pošte izvedla kratek strukturiran intervju o sektah in Jehovovih pričah s sociologom religije, prof. dr. Marjanom Smrketom.

Kaj so po vašem mnenju glavne značilnosti sekt?

Sekta je v sociologiji religije povsem tehničen pojem, ki sam po sebi ne nosi nobene posebne negativne konotacije. Problem uporabe izraza je namreč ravno v tem, da je v običajni, tudi v medijski rabi, izraz obtežen z različnimi slabšalnimi pomeni. Včasih ga večje cerkve uporabljajo kot zmerljivko (negativno etiketo) in kot orodje za onemogočanje manjših konkurentov.

Sekta je vrsta/oblika verske organizacije (ob cerkvi, denominaciji in kultu), ki ima določene značilnosti. Te so majhnost, ekskluzivno članstvo (po nekem zahtevnem kriteriju); visoka stopnja privrženosti; nadpovprečna napetost v odnosu do širše družbe (mi proti njim) – zato tudi nastanejo; neprofesionalna duhovščina; karizmatični voditelj – pogosto je to tudi ustanovitelj. So tudi »vmesni« pojavi, ki imajo nekatere teh značilnosti, ne pa vseh.

Skoraj vse »cerkve«, tudi današnje velike svetovne religije kot sta krščanstvo in islam, so bile na svojih začetkih sekte. Z rastjo in t.i. izzivom druge generacije (otroci) se nekatere značilnosti, ki mlad verski pojav uvrščajo v sekto, zgladijo do te mere, da »sekta« preide v denominacijo ali cerkev. O tem prehodu je pisala zlasti Eileen Barker, britanska sociologinja.

Jehovove priče trdijo, da niso sekta saj:

- se niso odcepili od neke druge skupnosti in/ali ne kombinirajo naukov različnih religij,
- ne sledijo nobenemu karizmatičnemu voditelju,
- ne poudarjajo samo določenih delov nauka/Svetega pisma,
- ne prihajajo nujno iz depriviranega, neugodnega družbenega položaja – veliko jih prihaja iz ugodnega družbenega položaja,
- nimajo sovražnega stališča do vladajočih družbenih institucij,
- imajo profesionalni kader,
- ne zavračajo uporabe števil kot zaznamovanja s številkami,
- niso izolirani od okolja,
- navajanje svetih besedi večinoma ni dobesedno,
- so dobro organizirane skupine verujočih,
- Evropsko sodišče za človekove pravice je priznalo Jehovove priče za religijo, in ne za sekto.

Ali glede na zgoraj navedeno menite, da so Jehovove priče sekta ali ne? Prosim za kratko utemeljitev.

Nekatere zgoraj navedene značilnosti niso nujne značilnosti sekt. Reči, da evropsko sodišče Jehovove priče priznava za religijo in ne za sekto, je nerodna formulacija: pojav je religijski ali ne, ne glede na to, če je sekta ali ni. Če je pojav sekta, to ne pomeni, da ni religija. Evropsko sodišče za človekove pravice je v številnih primerih zavrnilo diskriminacijo Jehovovih prič, ki je bila v veljavi v nekaterih evropskih državah. To bi moralo storiti ne glede na to, ali so Jehovove priče sekta ali ne. Najbolj znani in številni so primeri iz Grčije (Kokkinakis proti Grčiji, Thlimmenos proti Grčiji), Rusije, Avstrije, Turčije in Armenije. V grških primerih so Jehovove priče kaznovali, ker so izvajali proselitizem (pridobivanje vernikov) ali zaradi ugovora vesti. Pa je evropsko sodišče državam nato naložilo kazen.

Jehovove priče so v 19. stoletju bili pojav, ki je imel številne značilnosti sekte. Nato je postopoma prešel v stanje, ki je bližje denominaciji: večja organizacija, profesionalna

duhovščina; relativno majhne napetosti z okoljem... Možno je, da ima v kakšni sodobni državi več socioloških značilnosti denominacije (ali cerkve – če poenostavim), drugje pa več značilnosti sekte. Toda tudi v drugem primeru to ne bi smelo voditi v nobeno kratenje pravic.

2.2.5 Analiza pridobljenih podatkov in ovrednotenje zastavljenih hipotez

Med raziskovanjem se je **prva hipoteza**, v kateri sem trdila, da so predsodki do Jehovovih prič v Sloveniji **v večji meri tipično slovenski (npr. težko sprejemanje drugačnega)** popolnoma potrdila. Že v raziskavi "*Netolerantnost v Sloveniji in Evropi: Primerjalna in longitudinalna analiza*" je bilo ugotovljeno, da so Slovenci statistično značilno bolj ksenofobni od prebivalcev v ostalih treh analiziranih skupinah držav, to pa se je potrdilo tudi v intervjujih s terenskimi misijonarji Jehovovih prič iz petih različnih držav. Le-ti so na vprašanje, kaj je po njihovem mnenju vzrok za predsodke v Sloveniji, podobno ugotovili, da ljudje premalo vedo o Jehovovih pričah in premalo poznajo Sveto pismo, da se o Pričah širijo laži ali napačne informacije, vpliva pa tudi močan vpliv katoliške Cerkve. Opažajo tudi, da je Slovencem zelo pomembno mnenje okolice. Ko sem primerjala razmerje med številom Jehovovih prič in prebivalci v državah, od koder so intervjuvanci, pa sem ugotovila, da je v teh državah število Jehovovih prič na prebivalca veliko višje kot v Sloveniji. Ker imajo tako prebivalci teh držav več stikov s Pričami, tudi v službi, v kraju bivanja, v šoli, jih bolje poznajo in je zato do njih manj predsodkov, kot sta ugotovila misijonarja iz Poljske.

Vse to se sklada z ugotovitvami raziskave o poznavanju sekt med Slovenci. Tri četrtine vprašanih namreč ni poznalo nobene sekte, prav tako pa je imelo kar 39 odstotkov vprašanih o pripadnikih sekt negativno mnenje, le 5 odstotkov pa pozitivno. Pozitivno mnenje so večinoma imeli tisti, ki so se s pripadniki sekt že srečali, kar zopet kaže na to, da so ljudje bolj strpni do tistih stvari, ki jih poznajo, kot do neznanega.

Prvo hipotezo posredno potrjuje tudi podatek, da je kar 70 odstotkov anketiranih mladih, ki so Jehovove priče, izbralo odgovor, da so se s predsodki srečali na oznanjevanju, torej pri stikih in pogovorih z ljudmi, ki jih ne poznajo.

Na tem mestu velja omeniti tudi to, kar je zapisal Marko Šušteršič v komentarju na rezultate ankete, izvedene med mladimi Jehovovimi pričami. Jehovove priče na predsodke namreč ne reagirajo sovražno, temveč se zavedajo, da so ti predsodki zgolj laži, s katerimi so zavedeni marsikateri ljudje, ki ne poznajo Jehovovih prič. Zato se Jehovove priče, v tem primeru je to še posebej opazno pri mladih, s tem lažje spoprijemajo in se trudijo razbiti te lažne predsodke.

Analiza anket z mladimi, ki so Jehovove priče, je ovrgla **drugo hipotezo**, ki je trdila, da **imajo mladi, ki so Jehovove priče, zaradi svojih verskih prepričanj pogosto težave z vrstniki in sistemom izobraževanja**. Zgolj 26 odstotkov jih je odgovorilo, da so imeli težave v šoli, vendar pa se jih je kar 72 odstotkov v šoli srečalo s predsodki, ki jih imajo ljudje do Jehovovih prič. To se vidi tudi v tem, da so podatki pokazali, da jih zelo malo sošolcev zaradi njihovega verskega prepričanja zbada, širi lažne govornice ali izloča iz družbe, jih pa nasprotno večina sošolcev pusti pri miru, brani pred drugimi ali pa se za njihovo versko prepričanje zanima. Prav tako je večina sošolcev seznanjena z njihovim verskim prepričanjem. To se sklada tudi s podatki, ki sem jih pridobila iz ankete, ki sem jo izvedla med gimnazijci. Tam je večina vprašanih že slišala za Jehovove priče, njihov odnos do Jehovovih prič pa je večinoma nevtralen. Poleg tega se večina gimnazijcev z nauki Jehovovih prič ne strinja, a jih vseeno spoštuje. Prav tako so do raznih odnosov z Jehovovimi pričami večinoma nevtralni.

Z analizo anket med mladimi, ki so Jehovove priče, sem potrdila **tretjo hipotezo**, ki pravi, da **verska skupnost Jehovovih prič opravlja tudi vzgojno-izobraževalno delo, ki pripomore k lažji integraciji lastnih vernikov v družbo**. Velika večina (96 odstotkov) je trdila, da so občutili zaradi svetopisemske vzgoje in izobraževanja v teokratični strežbeni šoli koristi v šoli/med

vrstniki/v odnosu do profesorjev. Ko so navajali prednosti, jih je največ navedlo boljše govorne sposobnosti – posledica Teokratične strežbene šole – in boljše odnose s profesorji in vrstniki – posledica svetopisemske vzgoje. To posredno potrjujejo tudi podatki o odnosih s sošolci in o odnosu gimnazijcev do Jehovovih prič, ki sem jih navedla zgoraj.

To potrjujejo tudi odgovori na vprašanja, ki sem jih zastavila nekaterim posameznikom, ki so se že udeležili šolanja v okviru organizacije Jehovovih prič. Vsi so namreč zatrdili, da jim je tudi nadaljevalno izobraževanje v okviru Jehovovih prič praktično koristilo in jim pomagalo pri oblikovanju osebnostnih lastnosti.

Četrto hipotezo, s katero sem trdila, da **imajo Jehovove priče zaradi svoje etične in moralne strukture prednosti na trgu dela oziroma pri zaposlitvi nasploh**, sem lahko potrdila le delno. Nisem namreč zasledila nobenih statističnih podatkov o zaposlitvi Jehovovih prič, zato lahko o veljavnosti te hipoteze sklepam le iz določenih primerov iz gradiva, ki so ga izdali Jehovove priče, in iz podatkov, pridobljenih iz analize izvedenih anket, ki se nanašajo na izobraževanje in službene odnose.

V anketi, izvedeni med gimnazijci, sem pri vprašanju, ki se je nanašalo na socialno distanco mladih do Jehovovih prič, ugotovila, da so službeni odnosi še najbolj zaželeni izmed treh navedenih odnosov (službeni, sosedski in osebni). Resda je večina gimnazijcev do službenih odnosov z Jehovovimi pričami nevtralna in je več tistih, ki so do takšnih odnosov negativni, vendar pa je do službenih odnosov z Jehovovimi pričami naklonjenih več dijakov kot do osebnih ali sosedskih.

V anketi z mladimi Jehovovimi pričami sem vprašala tudi o njihovem lanskem učnem uspehu. Ugotovila sem, da nihče ni imel zadostnega ali nezadostnega uspeha, večina vprašanih je imela prav dober učni uspeh, preostali pa odličen ali dober uspeh, pri čemer je bil odličen uspeh bolj pogost. Višji učni uspeh pri osnovno- ali srednješolcih pomeni večjo možnost za vpis na zeleno srednjo/višjo šolo, pri posameznikih, ki se izobražujejo v visokošolskem izobraževanju, pa večjo možnost za zaposlitev. Poleg tega lahko mladim prednosti, o katerih sem govorila pri razpravi o tretji hipotezi, koristijo tudi pri zaposlitvi.

V literaturi Jehovovih prič so pogosto navedeni primeri posameznikov, ki so imeli zaradi svojega verskega prepričanja prednosti na trgu in pri zaposlitvi. Ti posamezniki imajo večinoma prednosti zaradi svoje zanesljivosti in odnosa do dela, zato jim delodajalci pogosto zaupajo večje odgovornosti ali pa jim lažje izpolnijo želje glede delovnega časa. Vendar pa so to posamezni primeri, ne pa splošno pravilo. V intervjujih sicer nisem izvedela veliko o službenih odnosih do Jehovovih prič, saj ni nihče od intervjuvanih zaposlen v Sloveniji v kakršnikoli državni ali privatni zaposlitvi, temveč so vsi polnočasni delavci Jehovovih prič, večinoma misijonarji, in tako nimajo izkušenj z zaposlovanjem Jehovovih prič v Sloveniji. Vendar pa sta misijonarja iz Poljske opazila, da se na Poljskem zna zgoditi, da celo tuji ljudje iščejo poštene delavce samo med Jehovovimi pričami.

Četrto hipotezo lahko torej zaradi pomanjkanja podatkov potrdim le delno. Podatki večinoma nakazujejo na lažjo zaposljivost Jehovovih prič, poleg tega pa sem zasledila veliko primerov, ki nakazujejo, da imajo Jehovove priče prednosti pri zaposlitvi. Toda to so zgolj posamezni primeri in predvidevanja, ne pa splošno dokazano pravilo.

Z preučevanjem gradiva in intervjujem s sociologom religije prof. dr. Marjanom Smrketom sem lahko popolnoma potrdila tudi **peto hipotezo**, ki pravi, da **Jehovove priče niso sekta, saj ne vstopajo v konflikt in imajo profesionalni kader**.

Pri preučevanju strokovne literature sem se najbolj opirala na knjigo "Religija in (sodobna) družba", ki sta jo napisala Sergej Flere in Marko Kerševan, in na Učbenik za sociologijo v 4. letniku gimnazijskega izobraževanja avtoric Mirjam Počkar in Marine Tavčar Krajnc. Ugotovila sem, da se organizacija Jehovovih prič morda res sklada s kar nekaj dejavniki, ki opredeljujejo sekto (članstvo je prostovoljno, posledica odločitve posameznika, ni jasne delitve na duhovnike in laike, medsebojna povezanost in solidarnost je velika, skuša zajeti življenje članov v celoti, prepričani so, da je edino njihovo prepričanje pravilno), vendar pa se v mnogih stvareh razlikujejo in so v mnogih zadevah bolj podobni denominaciji ali cerkvi. Pri tem je vredno opozoriti, da se nekatere lastnosti cerkve in denominacije prekrivajo z lastnostmi sekte (primer: tako člani sekte kot cerkve so prepričani, da je edino njihovo prepričanje pravilno, tako člani sekte kot denominacije morajo svojo pripadnost potrditi samostojno).

Sekto sociologi religije večinoma definirajo kot »manjšo versko skupnost, ki se oblikuje predvsem z ločitvijo iz neke druge skupnosti«. Že tu se pojavi prva razlika. Jehovove priče namreč niso odcepili od nobene druge verske skupnosti. Razlike se nato še vrstijo (čeprav nekatere, kot je poudaril prof. dr. Marjan Smrke, niso *glavne* značilnosti sekt). Nekatere izmed razlik so torej: Jehovove priče ne kombinirajo naukov različnih religij, ne sledijo nobenemu karizmatičnemu voditelju, ne poudarjajo samo določenih delov nauka/Svetega pisma, ne prihajajo nujno iz depriviranega, neugodnega družbenega položaja (veliko jih prihaja iz ugodnega družbenega položaja), nimajo sovražnega stališča do vladajočih družbenih institucij, imajo profesionalni kader, ne zavračajo uporabe števil kot zaznamovanja s številkami, niso izolirani od okolja, navajanje svetih besedil večinoma ni dobesedno in so dobro organizirane skupine. Poleg tega je Evropsko sodišče za človekove pravice priznalo Jehovove priče za religijo in ne za sekto, čeprav prof. dr. Marjan Smrke trdi, da je to »nerodna formulacija«, saj je neka verska skupina religija ne glede na to, če je sekta ali ne.

Poleg tega imajo Jehovove priče kar nekaj lastnosti, skupnih s cerkvijo. Te so med drugim: univerzalizem (težnja po zajetju vseh ljudi sveta v svojo religijo), ekskluzivizem (prepoved članstva v drugih verskih organizacijah), prepričanost, da je le njihova vera prava, vključujejo pripadnike iz vseh družbenih skupin in slojev, podajanje razlage svetih besedil je avtoritarno. Poleg tega je tako pri denominaciji in cerkvi kot pri Jehovovih pričah duhovščina profesionalizirana.

Treba je opozoriti tudi na dejstvo, da veliko sociologov trdi, da ima sekta notranjo tendenco, da se prilagodi okolju. Zaradi mnogih zunanjih in notranjih ovir je sekta namreč nemogoče dlje časa obstajati v izvorni obliki. S tem v mislih sociolog R. Stark navaja več možnih sprememb: uničenje sekte, umik (fizičen ali družben), delitev sekte na več novih skupnosti in prilagajanje. K prilagajanju pripomorejo med drugim menjava generacij, ekonomska promocija in ugodnejši družbeni položaj tistih, ki so bili včasih na dnu družbene lestvice. Vse to pa vodi k prelevitvi sekte v denominacijo.

To je potrdil tudi prof. dr. Marjan Smrke s trditvijo, da so Jehovove priče postopoma prešli v stanje, ki je bližje denominaciji kot sekta, in da imajo v nekaterih sodobnih državah verjetno več značilnosti denominacije ali cerkve, kje drugje pa morda več značilnosti sekte. To hipotezo sem torej popolnoma potrdila.

Popolnoma sem lahko potrdila tudi **šesto hipotezo**, s katero sem trdila, da **mladi, ki so Jehovove priče, na svoje versko prepričanje gledajo kot na način življenja**. Pri slovenskih mladih se, kot je pokazala raziskava Mladina 2010, večinoma zmanjšuje osebna religioznost.

Religija pri njih ne igra velike vloge, število mladih, ki se opredeljujejo kot nereligiozni, pa narašča. V nasprotju s temi rezultati pa se pri mladih, ki so Jehovove priče, opaža visoka religiozna pripadnost. To so pokazali odgovori na več vprašanj.

Najprej se je to videlo v odgovorih na vprašanje o razlogu za njihov krst in s tem identificiranje samega sebe kot pripadnika Jehovovih prič. Najbolj pogost odgovor je bil, da jih je k temu navedla ljubezen do Jehova – Boga. V tem se vidi, da jim je Bog kot oseba resničen, kar na splošno ni značilno za mlade. Sledila sta odgovora, da so spoznali, da je to resnica in da edino v tem vidijo smisel življenja. To kaže na to, da so se mladi samostojno prepričali v nauke verske skupnosti Jehovovih prič in jemljejo svoje versko prepričanje za smisel in način življenja. Ostala odgovora sta bila, da želijo služiti Jehovu, kar zopet kaže, da je Bog zanje resnična oseba, in da jih je pritegnila organizacija. Le-ta odgovor je bil najmanj pogost, kar kaže na to, da faktor drugih ljudi najmanj vpliva na odločitev mladih za krst.

Druga stvar, ki je potrdila anketo, pa je bilo obdobje, ko so se mladi krstili. Največ mladih (20 odstotkov) se je krstilo pred manj kot enim letom, kar kaže na to, da se v nasprotju z versko pripadnostjo drugih mladih, ki z leti konstantno upada, vedno več mladih Jehovovih prič odloča za javno opredelitev svojega verskega prepričanja in priznanja svoje verske pripadnosti.

Hipotezo so potrdili tudi odgovori mladih, ki so Jehovove priče, na vprašanja o izobraževanju. Mladi v Sloveniji na splošno zelo cenijo izobraževanje, pri zaposlitvi pa jim je najpomembnejše to, da je delo zanimivo in da lahko dobro zaslužijo. V nasprotju z večinskim mnenjem mladih v Sloveniji pa je glavni namen mladih, ki so Jehovove priče, pri izobraževanju ta, da si lahko pridobijo poklic, s katerim se bodo lahko preživljali, nihče pa ni obkrožil odgovora, ki bi trdil, da je razlog za njihovo izobraževanje želja po karieri ali dobro plačani službi. To se sklada tudi s tem, da Jehovove priče odsvetujejo visokošolsko izobraževanje in iskanje kariere.

Poleg tega je mladim v Sloveniji pri zaposlitvi najmanj pomembno to, da s svojim delom koristijo družbi ali pomagajo drugim. Z mladimi, ki so Jehovove priče, pa je drugače, kot je v svojem komentarju analize anket izpostavil tudi Marko Šušteršič. Pri analizi anket se je namreč videlo, da imajo mladi, ki so Jehovove priče, željo pomagati drugim z oznanjevanjem (pioniranjem), saj so prepričani, da preučevanje Svetega pisma pomaga ljudem k srečnejšemu življenju; v Svetem pismu so namreč zapisani nasveti, ki lahko pomagajo vsakomur.

Na odgovor, kaj nameravajo predvsem početi po šolanju, pa jih je velika večina, kar 88 odstotkov, odgovorila, da nameravajo posvečati čim več časa delu za Jehovu. Samo eden je obkrožil, da želi delati kariero, nihče pa ni obkrožil, da želi služiti denar. Preostali so obkrožili, da želijo potovati, uživati življenje ali pa so navedli kaj drugega, kar ni bilo ponujeno med možnostmi za odgovor. To zopet kaže, da v nasprotju z večino mladih v Sloveniji, ki dajejo karieri absolutno prednost pred religijo, mladi, ki so Jehovove priče, dajejo religiji absolutno prednost pred kariero. Zanimiva je tudi primerjava z željo po študiju in delovanju v tujini med mladimi v Sloveniji in mladimi Jehovovimi pričami. Med mladimi v Sloveniji namreč vedno bolj narašča želja po izobraževanju v tujini, ko pa sem vprašala mlade, ki so Jehovove priče, o njihovih ciljih za prihodnost, pa jih je zelo malo odgovorilo, da bi želeli služiti/delovati v drugi državi.

Poleg tega se večina mladih Jehovovih prič želi udeležiti kakšnega izobraževanja, ki ga organizirajo Jehovove priče. Glede na to, da je za te šole potrebno izpolnjevati določene pogoje, kot lahko vidite v prilogi, kjer so opisani načini izobraževanja, ki ga organizirajo

Jehovove priče, lahko sklepamo, da imajo mladi tudi določene cilje v organizaciji Jehovovih prič – to vidimo iz odgovorov na naslednje vprašanje, torej vprašanje o njihovih ciljih v organizaciji. Vsi so obkrožili, da imajo cilje, in jih nato tudi navedli; nihče ni obkrožil, da nima posebnih ciljev. Vse to zopet kaže, da je za mlade Jehovove priče njihovo versko prepričanje res pomembno in način življenja. Lahko bi rekli, da je biti Jehovova priča zanje primarna družbena vloga.³

Na tem mestu bi veljalo omeniti tudi intervju, ki sem ga izvedla z Žanom Prapertnikom, ki je redni pionir in trenutno obiskuje četrti letnik srednje šole. Kljub temu da ima v šoli določene obveznosti, se je odločil, da bo del svojega časa posvetil služenju Jehovu in tako kot redni pionir oznanjeval po 70 ur na mesec. To je še en primer tega, da je mladim Jehovovim pričam njihovo versko prepričanje na prvem mestu.

Je pa res, da sem kljub vsemu pri analizi anket med mladimi Jehovovimi pričami zasledila nekaj podobnosti z raziskavo Mladina 2010. Raziskava Mladina 2010 je namreč pokazala, da kažejo dekleta značilno večjo versko identifikacijo. To se je pokazalo tudi pri mladih Jehovovih pričah. Tudi med njimi je namreč več deklet kot fantov, poleg tega pa se dekleta povprečno krstijo prej kot fantje. Največ deklet se je krstilo pri petnajstih letih, največ fantov pa dve leti kasneje – pri sedemnajstih letih. Prav tako so se samo dekleta krstila, ko so bila mlajša kot 14 let. To kaže, da tako kot pri večini mladih tudi v organizaciji Jehovovih prič dekleta kažejo večjo in bolj zgodnjo versko pripadnost.

Popolnoma sem lahko torej potrdila štiri hipoteze, eno delno, ovrgla pa sem prav tako zgolj eno hipotezo. Zaključim lahko torej, da je bila raziskovalna naloga uspešna.

---

³ Modernega posameznika namreč sestavlja množica vlog (**patchwork**), ena med njimi pa je primarna, z njo se posameznik identificira.

3 ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi sem se osredotočila na tri glavne teme: na predsodke do Jehovovih prič, na opredelitev Jehovovih prič kot določen tip religije in na odnos mladih, ki so Jehovove priče, do vere.

Ugotovila sem, da imajo ljudje v Sloveniji precej predsodkov do Jehovovih prič, ki pa so večinoma posledica slabega poznavanja Jehovovih prič in strahu pred drugačnim – ksenofobija. Z raziskavo sekundarnega gradiva sem namreč ugotovila, da Slovenci na splošno zelo slabo poznajo sekte in manjše verske skupnosti. To se sklada s tem, kar sem ugotovila iz intervjujev, ki sem jih izvedla s polnočasnimi delavci/terenskimi misijonarji Jehovovih prič iz tujine – večina jih je namreč potrdila, da imajo v njihovih rojstnih deželah manj predsodkov do Jehovovih prič, saj jih tam bolje poznajo.

Intervju s sociologom religije in raziskava sekundarnega gradiva sta mi pomagala k ugotovitvi, da Jehovove priče niso sekta, temveč so se v mnogih državah, tudi Sloveniji, že približali denominaciji. Z analizo ankete, ki sem jo izvedla med mladimi, ki so Jehovove priče, pa sem ugotovila, da le-tem pomeni njihovo prepričanje način življenja, ne zgolj neko etiketo, kar je v nasprotju z večino mladih v Sloveniji. Večina mladih Jehovovih prič namerava v življenju posvečati čim več časa služenju Jehovu, Bogu, v katerega verjamejo, poleg tega pa jih večina načrtuje tudi izobraževanje v okviru organizacije Jehovovih prič, vsi pa so si postavili določene cilje, povezane z verskim prepričanjem. Pri tem sem opazila, da so si dekleta postavljala "višje" cilje – pokazalo se je namreč, da dekletom več pomeni njihovo versko prepričanje, kar pa se sklada z rezultati neke druge raziskave o mladih in religioznosti.

Ljudje v Sloveniji bolj slabo poznajo Jehovove priče in verjetno so bile dosedanje raziskave o Jehovovih pričah, izvedene v Sloveniji, zaradi tega bolj osredotočene na zgolj predstavitev Jehovovih prič kot krščansko versko skupnost in primerjavo z dominantno religijo v Sloveniji, Rimsko katoliško cerkvijo. Vendar pa obstaja še veliko drugih področij, povezanih z Jehovovimi pričami, ki bi jih še lahko raziskali. Jehovove priče se v toliko dejavnikih razlikujejo od dominantne kulture; ne samo od Rimsko katoliške cerkve v naukih, temveč tudi od dominantne kulture v načinu življenja, obnašanju. Vsa ta področja bi bilo možno raziskati in prepričana sem, da bi raziskovalci prišli do mnogih zanimivih ugotovitev.

Bila sem vzgojena kot Jehovova priča, krstila sem se pred tremi leti in tudi zame je moje versko prepričanje način življenja. Med odraščanjem sem ugotavljala, da je tudi drugim Jehovovim pričam njihovo versko prepričanje zelo pomembno, vendar sem si šele preko rezultatov te raziskave lahko resnično potrdila, da je tudi drugim mladim njihovo versko prepričanje enako ali še bolj pomembno. V nasprotju s splošnim prepričanjem je mnogim mladim njihovo versko prepričanje še vedno več kot le zgolj neka etiketa, temveč način življenja.

4 VIRI IN LITERATURA

FLERE, Sergej, in KERŠEVAN, Marko. 1995. Religija in (sodobna) družba: uvod v sociologijo religije. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče. ISBN 961-6014-33-1.

POČKAR, Mirjam, in TAVČAR KRAJNC, Marina. 2011. Sociologija. 1. izdaja. Ljubljana: DZS. ISBN 978-961-02-0111-3.

BALE, Andreja, idr. 2000. UVOD v sociologijo. Ljubljana: DZS. ISBN 86-341-2464-9

Organizirani za izpolnjevanje Jehovove volje. 2005. Brooklyn, New York, U.S.A.: WATCHTOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF NEW YORK, INC.

Letopis Jehovovih prič 2014. 2013. WATCHTOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF PENNSYLVANIA.

LAVRIČ, Miran idr. Mladina 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji. 2011. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino; Maribor: Aristej. ISBN 978-961-220-077-0.

KIRBIŠ, Andrej, FLERE, Sergej, in TAVČAR KRAJNC, Marina. 2009. Netolerantnost v Sloveniji in Evropi: Primerjalna in longitudinalna analiza. UDK 316.647.5(497.4+4)"1992/2008".

ONAPLUS, 1. oktober 2013, št. 18.

Jehovah's Witnesses [online]. 2014. *Wikipedia, the free encyclopedia* [Citirano 10. marec 2014; 17:18]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://en.wikipedia.org/wiki/Jehovah%27s_Witnesses>.

Religiosity and education [online]. 2014. *Wikipedia, the free encyclopedia* [Citirano 10. marec 2014; 18:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://en.wikipedia.org/wiki/Religiosity_and_education>.

"The Perststence of Sects" by Bryan R. Wilson [online]. 2014. *Research and Information Seveices*. [Citirano 9. marec 2014; 16:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <<http://www.workersect.org/2x205p.html>>.

Pogosto zastavljena vprašanja [online]. 2014. Watchtowerjeva SPLETNA KNJIŽNICA. [Citirano 11. marec 2014; 15:12]. Dostopno na spletnem naslovu: <<http://wol.jw.org/sl/wol/d/r64/lp-sv/102010295>>.

Kako si lahko "na svoji poti" uspešen? [online]. 2014. Watchtowerjeva SPLETNA KNJIŽNICA. [Citirano 11. marec 2014; 14:03]. Dostopno na spletnem naslovu: <<http://wol.jw.org/sl/wol/d/r64/lp-sv/2011448?q=izobra%C5%BEevanje&p=par>>.

Njihova razvoj in rast danes [online]. 2014. Watchtowerjeva SPLETNA KNJIŽNICA. [Citirano 11. marec 2014; 14:32]. Dostopno na spletnem naslovu: <<http://wol.jw.org/sl/wol/d/r64/lp-sv/1102000101?q=zgodovina+Jehovovih+pri%C4%8D&p=par>>.

Kaj verjamejo Jehovove priče? [online]. 2014. Watchtowerjeva SPLETNA KNJIŽNICA. [Citirano 11. marec 2014; 16:07]. Dostopno na spletnem naslovu: < <http://wol.jw.org/sl/wol/d/r64/lp-sv/102010283>>.

Ali naj pustim šolo? [online]. 2014. Watchtowerjeva SPLETNA KNJIŽNICA. [Citirano 11. marec 2014; 16:42]. Dostopno na spletnem naslovu: < <http://wol.jw.org/sl/wol/d/r64/lp-sv/1102011143>>.

Priloga 1: Anketa za gimnazijce

Sem Lucija Cestnik, dijakinja 4. letnika Gimnazije Celje–Center. Pri pouku sociologije delam raziskovalno nalogo o Jehovovih pričah in odnosu mladih do Jehovovih prič.

Prosim te, če iskreno in temeljito odgovoriš na spodnja vprašanja. Trditve so pisane v obliki za moški spol, a se nanašajo tudi na ženski spol. Anketa je anonimna.

1. Si že kdaj slišal za Jehovove priče?

DA   NE

2. Kje si prvič slišal za Jehovove priče?

a) Od staršev.

b) V Cerkvi.

c) V šoli.

č) Od vrstnikov.

d) Poznam nekoga, ki je Jehovova priča.

e) Iz medijev.

f) Nekdo izmed Jehovovih prič je prišel k nam domov.

g) Drugo (Kaj?): _____

3. Kako je to, kar si do sedaj slišal o Jehovovih pričah, vplivalo na tvoj odnos do njih?

Moj odnos do njih je:

a) zelo pozitiven.

b) pozitiven.

c) nevtralen.

č) negativen.

d) zelo negativen.

4. Kaj si slišal o Jehovovih pričah? Izbereš lahko več odgovorov.

a) Da ne sprejemajo krvne transfuzije.

b) Da kaznujejo/izobčijo tiste, ki storijo kaj narobe.

c) Da se lahko poročajo samo z drugimi Jehovovimi pričami.

č) Da ne praznujejo praznikov.

d) Da ne sodelujejo v vojnah.

e) Da je njihova revija Stražni stolp.

f) Da se ravnajo po Svetem pismu/Bibliji.

g) Da ne verjamejo v evolucijo.

h) Da hodijo po hišah in se z ljudmi pogovarjajo.

i) Da ne popivajo in ne kadijo.

j) Drugo (Kaj?): _____

Predsodki so vrsta stališč do socialnih skupin. So neutemeljeni, negativni, spremljajo jih močna čustva.

5. Ali poznaš koga, ki je Jehovova priča?

DA, več kot enega   DA   NE

6. Če si na prejšnje vprašanje odgovoril DA, izberi, od kod poznaš koga, ki je Jehovova priča.

a) Moj sošolec je Jehovova priča.

b) Moj prijatelj je Jehovova priča.

c) Moj sorodnik je Jehovova priča.

d) Drugo (Kaj?): _____

7. Če si na peto vprašanje odgovoril DA, izberi, kakšno mnenje imaš o Jehovovih pričah:

- a) So zelo čudni.
- b) So drugačni, a na dober način.
- c) Spoštujem njihovo prepričanje, a se z njim ne strinjam.
- č) Spoštujem njihovo prepričanje, z nekaterimi stvarmi se tudi strinjam.
- d) O njih bi rad izvedel še kaj več.
- e) Drugo (Kaj?): _____

8. Kakšne stike bi imel z Jehovovimi pričami?

Ob spodnjih trditvah obkroži številko, s katero prikažeš stopnjo strinjanja s postavljeno trditvijo, pri čemer 1 pomeni »ne želim imeti stikov«, 2 pomeni »sem zadržan«, 3 pomeni »sem nevtralen«, 4 pomeni »želim imeti stike«.

Z Jehovovimi pričami bi imel naslednje stike:

a) Službene stike:	1	2	3	4
b) Osebne stike (druženje):	1	2	3	4
c) Sosedske stike:	1	2	3	4

Priloga 2: Anketa za mlade, ki so Jehovove priče

Sem Lucija Cestnik, dijakinja 4. letnika Gimnazije Celje–Center. Pri pouku sociologije delam raziskovalno nalogo o mladih v organizaciji Jehovovih prič in njihovem odnosu do izobraževanja. Tudi sama sem Jehovova priča iz občine Celje Zahod.

Prosim te, če iskreno in temeljito odgovoriš na spodnja vprašanja. Trditve so pisane v obliki za moški spol, a se nanašajo tudi na ženski spol. Anketa je anonimna.

1. Koliko si star? _____ 2. Označi spol: M Ž

3. Katero šolo obiskuješ?

- a) Osnovno šolo.
- b) Gimnazijo.
- c) Strokovno šolo.
- č) Izobražujem se v visokošolskem izobraževanju.

4. Kakšen je bil tvoj povprečen učni uspeh lansko šolsko leto? _____

5. Koliko časa si že krščen kot Jehovova priča? _____

6. Zakaj si se odločil, da se krstiš in postaneš Jehovova priča?

---

7. Koliko si bil star, ko si se krstil? _____

8. Ali si se že srečal s predsodki, ki jih imajo ljudje do Jehovovih prič?

DA NE

9. Če si odgovoril DA, izberi, kje si se srečal s predsodki:

- a) V šoli.
- b) Med vrstniki izven šole.
- c) Na oznanjevanju.
- č) Med sorodniki.
- d) Drugje (Kje?): _____

Predsodki so vrsta stališč do socialnih skupin. So neutemeljeni, negativni, spremljajo jih močna čustva.

10. Na katere predsodke si naletel? Če si naletel na več različnih predsodkov, navedi tri najpogostejše.

---

11. Si imel zaradi svojega verskega prepričanja pri kakšnem profesorju/profesorici težave?

DA NE

Če si obkrožil DA, prosim, pojasni, pri katerem predmetu in kakšne težave si imel.

---

12. Kakšna je reakcija tvojih sošolcev na tvoje versko prepričanje? Označi, kako pogosta je posamezna reakcija. Pri vsaki trditvi izberi eno številko; pri tem 5 pomeni zelo pogosto/vsi, 1 nikoli/nihče.

	5	4	3	2	1
Pustijo me pri miru.					
Zbadajo me.					
Moje versko prepričanje jih zanima.					
Ne vejo, katerega verskega prepričanja sem.					
O mojem verskem prepričanju širijo lažne govornice.					
Posmehujejo se mi za hrbtom.					
Izločajo me iz družbe.					
Branijo me pred drugimi.					

13. Ali si zaradi biblijske vzgoje in izobraževanja v teokratični strežbeni šoli opazil, da imaš v šoli/med vrstniki/v odnosu do profesorjev določene prednosti?

DA NE

Če si obkrožil DA, prosim, napiši nekaj teh prednosti/koristi.

---

14. S katerim namenom se izobražuješ? Obkroži eno trditev.

- a) Da bi si pridobil poklic, s katerim se bom lahko preživljal.
- b) Da bi ustvaril kariero.
- c) Da bi si pridobil dobro plačano službo.
- č) Ker je nekaj treba početi.
- d) Drugo (Kaj?): _____

15. Kaj predvsem nameravaš početi po šolanju? Obkroži eno trditev.

- a) Služiti denar.
- b) Uživati življenje.
- c) Posvečati čim več časa delu za Jehova.
- č) Delati kariero.
- d) Potovati.
- e) Razmišljati, kaj naj s svojim življenjem.
- f) Drugo (Kaj?): _____

16. Ali se nameravaš udeležiti katere izmed možnosti izobraževanja Jehovovih prič?

DA NE

17. Če si obkrožil DA, prosim, obkroži, katere šole se želiš udeležiti.

- a) Pionirske šole.
- b) Šole za oznanjevalce kraljestva.
- c) Šole Gilead.

18. Kakšni so tvoji cilji v organizaciji Jehovovih prič? Obkroži eno trditev.

Postati želim:

- a) Nimam posebnih ciljev.
- b) Pomožni pionir.
- c) Redni pionir.
- č) Posebni pionir.
- d) Služiti Jehovu v drugi državi.
- e) Strežni služabnik.
- f) Starešina.
- g) Okrajni nadzornik.
- h) Betelski delavec

Priloga 3: Slovar nekaterih pojmov, povezanih z Jehovovimi pričami

BETEL – V hebrejščini ta beseda pomeni "Božja hiša". Sedaj se to ime uporablja za stavbe, ki jih imajo Jehovove priče po vsem svetu in od koder se usmerja in podpira oznanjevanje. Kot skupina so tisti, ki delajo v Betelu, znani kot **betelska družina** – živijo in delajo skupaj, jedo skupaj in skupaj enotno preučujejo Sveto pismo. V vsakem Betelu živijo krščanski moški in ženske, ki so predani temu, da izpolnjujejo Božjo voljo in da večino svojega časa namenjajo delu v prid organizaciji. Nihče od njih ni plačan za svoje delo, za vse pa je poskrbljeno, da imajo sobo in hrano ter žepnino za kritje osebnih stroškov. Vsakdo v Betelu ima svojo dodelitev – v pisarni, kuhinji, jedilnici, knjigovoznici, tiskarni, pralnici, čiščenju, vzdrževanju ...

KRST – Beseda "krstiti" izhaja iz grške besede *baptízein*, ki pomeni "potopiti". Krščanski krst v vodi je simbol, ki pomeni, da se oseba, ki se krsti, popolnoma, brez zadržkov in brezpogojno po Jezusu Kristusu predaja, da bi delala voljo Boga Jehova. Sveto pismo omenja še Janezov krst, krst s svetim duhom in krst z ognjem.

KRŠČANSKA ZBOROVANJA – Jehovove priče imajo vsako leto tri večje zборе: **dan posebnega zbora**, dvodnevni **okrajni zbor** in tridnevno **območno zborovanje**. Vsak zbor temelji na določeni svetopisemski temi. Na njih potekajo govori, sklopi predavanj, doživetja, igrane drame (te le na območnih zborovanjih). Vsakič je organiziran tudi krst.

KRŠČANSKI SHODI – Jehovove priče se vsak teden dvakrat zberejo v **kraljestvenih dvoranh** – to so prostori, v katerih se Jehovove priče organizirajo za oznanjevanje. Vsaka občina po svetu se ob koncu tedna zbere in prisluhne 30-minutnemu *svetopisemskemu govoru*, temu pa sledi *preučevanje Stražnega stolpa*, pri katerem so vsi člani občine povabljeni, naj sodelujejo v razpravi, ki poteka na podlagi članka iz preučevalne izdaje Stražnega stolpa. En večer med tednom pa imajo organiziran tridelni program – *30-minutno preučevanje Biblije* (razprava z vprašanji in odgovori), *30-minutna Teokratična strežbena šola* (razprava o določenih poglavjih iz Svetega pisma in šola branja in govornih veščin) in *30-minutni službeni shod* (učenje tega, kako druge poučevati o Svetem pismu).

MISIJONAR – Misijonarji so tisti Jehovove priče, ki so pripravljene oznanjevati v kaki tuji deželi.

OBČINA - Beseda "občina", uporabljena v Svetem pismu, ima lahko več različnih pomenov. Najbolj ozek, a tudi najbolj razširjen pomen, v katerem je ta beseda uporabljena tudi v tej raziskovalni nalogi, se nanaša na kristjane, ki sestavljajo eno samo krajevno občino in se lahko zbirajo v kraljestveni dvorani. Jehovove priče so v vsaki državi razdeljeni v več občin. V občinah je različno veliko posameznikov, poleg tega pa vsaka občina zavzema določeno področje, na katerem oznanjuje.

OZNANJEVANJE – Jehovove priče sodelujejo v delu oznanjevanja – učijo ljudi o tem, kar je zapisano v Svetem pismu in razširjajo, razglašajo dobro novico o Božjem kraljestvu. Vsi Jehovove priče oznanjujejo – so **oznanjevalci dobre novice**. Do ljudi skušajo priti na njihovem domu, na javnih mestih, na njihovem delovnem mestu – povsod, kjer je to mogoče.

PIONIR – Ta izraz se ponavadi nanaša na tiste, ki raziskujejo nova področja in orjejo ledino, da jim drugi lahko sledijo. V verski skupnosti Jehovovih prič pa se ta izraz nanaša na polnočasne oznanjevalce. Vsi Jehovove priče so oznanjevalci, nekateri pa so si življenje uredili tako, da služijo kot **redni pionirju**, ki oznanjevanju namenijo 70 ur. Drugi so izbrani, a služijo kot **posebni pionirji**, ki služijo tam, kjer je večja potreba po oznanjevalcih, in temu delu mesečno namenijo 130 ur ali več. Tisti, ki ne morejo biti redni ali posebni pionirji, lahko služijo kot **pomožni pionirji**, kar pomeni, da oznanjujejo 30 ali 50 ur na mesec.

PODRUŽNIČNI URAD – Vodstveni organ je nadzor nad delovanjem posamezne podružnice zaupal podružničnemu odboru, ki služi v podružničnem uradu. Podružnični odbor sestavljajo trije ali več dobro usposobljenih starešin. Ti obveščajo Vodstveni organ o stanju v deželah, ki delujejo pod njihovim vodstvom, in nadzirajo dogajanje v teh deželah.

POTUJOČI NADZORNIKI – To so zgledni krščanski moški, ki so za to postavljeni in imajo nalogo, da skupaj s svojimi ženami, če so seveda poročeni, obiskujejo občine in jim pomagajo, jih spodbujajo, jim svetujejo, pregledajo njihov napredek ... **Okrajni nadzornik** dvakrat na leto obiše približno 20 občin in z vsako preživi teden dni. **Območni nadzornik** prepotuje 10 okrajev, obiše občine in enkrat letno predseduje vsem okrajnim zborom. **Conski nadzorniki** so usposobljeni bratje, ki redno obiskujejo podružnice in pomagajo podružničnemu odboru.

STAREŠINA – V organizaciji Jehovovih prič ni plačane duhovščine. Namesto tega imajo usposobljene nadzornike, ki so postavljeni, da skrbijo za občino. S tem posnemajo vzorec prvih krščanskih občin. Ti starešine so duhovno zreli moški, ki imajo v občini odgovorne naloge. Vodijo občino, se trudijo, da bi jo duhovno ščitili, vodijo občinske shode, vodijo v oznanjevanju in osebno spodbujajo posameznike.

STREŽNI SLUŽABNIK – To so duhovno naravnani, zanesljivi in vestni moški. Skrbijo za pomembna, toda pogosto rutinska organizacijska in fizična dela, ki jih je treba opraviti v občini. Pomagajo starešinam, opravljajo praktične naloge in kot krščanski moški dajejo dober zgled.

VODSTVENI ORGAN – To so usposobljeni moški izmed Jehovovih prič, ki imajo za sabo desetletja zvestega služenja in teokratičnih izkušenj. Za Jehovove priče so vir duhovnega vodstva. Nadzorujejo delo oznanjevanja, izdajajo gradivo za preučevanje Biblije, skrbijo za postavitev nadzornikov ... Sedež Vodstvenega organa je v ameriški zvezni državi New York.

Priloga 4: Seznam teokratičnih šol, ki jih organizirajo Jehovove priče

TEOKRATIČNA STREŽBENA ŠOLA

Namen: Usposobiti oznanjevalce, da bi učinkovito oznanjevali in poučevali dobro novico.

Trajanje: Neomejeno.

Lokacija: Krajevna kraljestvena dvorana.

Pogoji: Vsi, ki se redno družijo z občino in se strinjajo s svetopisemskimi nauki ter živijo skladno s krščanskimi načeli.

Vpis: Kdor se želi vpisati, naj o tem obvesti nadzornika Teokratične strežbene šole.

ŠOLA ZA NOVE BETELČANE

Namen: Pomagati novim betelčanom, da bi lahko uspešno opravljali svojo službo.

Trajanje: Enkrat na teden po 45 minut, in sicer 16 tednov.

Lokacija: Betel.

Pogoji: Posameznik mora biti stalni član betelske družine oziroma začasni prostovoljec, ki je sprejet v Betel za eno leto ali več.

Vpis: Novi člani betelske družine so vpisani avtomatično.

KRALJESTVENA STREŽBENA ŠOLA

Namen: Poučiti potujoče nadzornike, starešine in včasih tudi strežne služabnike, kako naj skrbijo za svoje nadzorniške in organizacijske odgovornosti. Obravnavajo se trenutne okoliščine, zadeve in potrebe v občinah. Ta šola se organizira vsakih nekaj let, kakor določi Vodstveni organ.

Trajanje: Zadnja leta traja dva dni ali dva dni in pol za potujoče nadzornike, en dan in pol za starešine ter en dan za strežne služabnike.

Lokacija: Običajno v kraljestveni ali zborski dvorani.

Pogoji: Brat mora biti potujoči nadzornik, starešina ali strežni služabnik.

Vpis: Starešine in strežne služabnike povabi okrajni nadzornik. Potujoče nadzornike povabi podružnični urad.

PIONIRSKA ŠOLA

Namen: Pomagati vsakemu pionirju, da »temeljito opravi svojo službo«.

Trajanje: Dva tedna.

Lokacija: Določi jo podružnični urad; običajno je to kraljestvena dvorana.

Pogoji: Posameznik mora biti redni pionir eno leto ali več.

Vpis: Pionirji, ki ustrezajo pogojem, so vpisani avtomatično, in o tem jih obvesti njihov okrajni nadzornik.

Opomba: Če ni dovolj novih pionirjev, da bi zapolnili razred, so lahko znova povabljeni nekateri pionirji, ki te šole niso obiskali že pet let ali več.

ŠOLA ZA OBČINSKE STAREŠINE

Namen: Pomagati starešinam, da bi lažje skrbeli za svoje odgovornosti v občini in da bi se duhovno okrepili.

Trajanje: Pet dni.

Lokacija: Določi jo podružnični urad; običajno je to kraljestvena ali zborska dvorana.

Pogoji: Brat mora biti starešina.

Vpis: Starešine povabi podružnični urad.

ŠOLA ZA POTUJOČE NADZORNIKE IN NJIHOVE ŽENE

Namen: Pomagati okrajnim in območnim nadzornikom, da bi učinkoviteje služili občinam.

Trajanje: Dva meseca.

Lokacija: Določi jo podružnični urad.

Pogoji: Brat mora biti okrajni ali območni nadzornik.

Vpis: Potujoče nadzornike in njihove žene povabi podružnični urad.

ŠOLA ZA OZNAVJEVALCE KRALJESTVA⁴

Namen: Zakonskim parom in samskim bratom in sestram omogočiti posebno usposabljanje, da bi se lahko dali še bolj na razpolago Jehovu in njegovi organizaciji. Mnogi diplomanti bodo služili v domači deželi tam, kjer potrebujejo več oznanjevalcev. Nekateri so lahko, če se dajo na razpolago, dodeljeni v drugo deželo. Zopet drugi bodo morda služili kot začasni posebni pionirji na področjih, kjer je malo oznanjevalcev ali celo ni nobenega.

---

⁴ Do leta 2013 sta namesto Šole za oznanjevalce kraljestva obstajali dve različni šoli: Biblijska šola za samske brate in Biblijska šola za krščanske zakonske pare. Šole, ki bi se je lahko udeležile samske sestre, še ni bilo. Leta 2013 se je Vodstveni organ odločil, da združi ti dve šoli v Šolo za oznanjevalce kraljestva, ki se je bodo lahko udeležile tudi samske sestre.

Trajanje: Dva meseca.

Lokacija: Poteka na lokacijah, ki jih določi podružnični urad, običajno v kraljestveni ali zborški dvorani.

Pogoji: Posamezniki morajo biti zdravi, stari od 21 do 63 let, in imeti takšne okoliščine, da bi lahko služili tam, kjer je večja potreba, ter željo za takšno služenje. Zakonski pari morajo biti poročeni že vsaj dve leti in v polnočasni službi neprekinjeno najmanj dve leti. Mož mora vsaj dve leti neprekinjeno služiti kot starešina ali strežni služabnik. Samski bratje in sestre morajo že vsaj dve leti neprekinjeno sodelovati v polnočasni službi, samski bratje pa morajo poleg tega že vsaj dve leti neprekinjeno služiti kot starešina ali strežni služabnik.

Vpis: Na območnem ali okrajnem zborovanju je organiziran sestanek za vse tiste, ki se zanimajo.

WATCHTOWERJEVA BIBLIJSKA ŠOLA GILEAD

Namen: Usposobiti diplomante, da bi služili kot terenski misijonarji na gosto poseljenih področjih, kot potujoči nadzorniki ali kot betelčani. Naloga diplomantov je krepiti in utrjevati organizirano delovanje na področju ter v podružnicah.

Trajanje: Pet mesecev.

Lokacija: Watchtowerjevo izobraževalno središče v Pattersonu (New York).

Pogoji: Poročeni pari, ki že služijo v kateri od oblik posebne polnočasne službe, bodisi da so terenski misijonarji, ki še niso obiskali te šole, posebni pionirji, potujoči nadzorniki ali betelčani. Zakonca morata biti v takšni službi skupaj najmanj tri leta brez prekinitve. Tekoče morata govoriti, brati in pisati angleško.

Vpis: Zakonske pare lahko k vpisu povabi podružnični odbor njihove dežele.

ŠOLA ZA ČLANE PODRUŽNIČNIH ODBOROV IN NJIHOVE ŽENE

Namen: Pomagati tistim, ki služijo v podružničnih odborih, da bi še boljše skrbeli za delo, povezano z vodenjem betelskih domov, se posvečali službenim zadevam, ki se tičejo občin, ter nadzirali delo v okrajih in območjih. Seznanijo se tudi s prevajalsko in tiskarsko dejavnostjo ter odpošiljanjem literature.

Trajanje: Dva meseca.

Lokacija: Watchtowerjevo izobraževalno središče v Pattersonu (New York).

Pogoji: Brat mora biti član podružničnega ali deželnega odbora oziroma bo to postal po šoli.

Vpis: Brate in njihove žene povabi Vodstveni organ.

Priloga 5: Intervju s posamezniki, ki so se že udeležili nekaterih teokratičnih šol

WATCHTOWERJEVA ŠOLA GILEAD

Petra&Marko Šušteršič

Kakšna se vama je zdela ta šola?

Šola je bila res nekaj posebnega. Namenjena je izobraževanju misijonarjev, da se jih pošlje v države, kjer se potrebuje oznanjevalce dobre novice. Posebna je bila tudi zato, ker smo bili v razredu učenci iz 23 različnih držav. To je bila lepa izkušnja – spoznati drugačnost in drugo kulturo, a obenem enotnost, ne glede na to, od kod prihajamo.

Kaj sta se naučila?

To je petmesečni intenzivni tečaj poglobljenega preučevanja Svetega pisma, ki ti še bolj okrepi prepričanje v to, kako edinstvena je ta knjiga, da je skladna, v soglasju z zgodovinskimi dejstvi, predvsem pa zaradi izpolnjenih prerokb, torej da je navdihnjena od Boga.

Ta šola ti pomaga tudi ugotoviti, kako lahko v življenju praktično uporabiš naučeno, da to ne ostane samo teorija oziroma znanje.

Razširi ti pogled na različne kulture. Imela sva priložnost bolje spoznati našo organizacijo, kako nastajajo naše publikacije, videoposnetki in tudi pesmi ter tudi koliko dela in truda vsi ti prostovoljci vložijo v to.

Kako vama je to pomagalo v življenju?

Da sva še bolj prepričana, da je to delo, ki ga opravljava, res pomembno. Pomaga pa tudi, da znaš sam razmišljati in biti bolj preudaren. Dobro razumeš načela, ki so zapisana v Svetem pismu, in se znaš na podlagi njih tudi pravilno odločati v življenju.

BIBLIJSKA ŠOLA ZA SAMSKE BRATE⁵

Igor Cizej

Kakšna se ti je zdela ta šola?

Šole sem se najprej kar malo bal. Še posebej, ker je bila v tujem jeziku. Potem pa sem se opogumil in dobil spodbude in nasvete od prejšnjih učencev te šole in sem se je kar veselil. Zdela se mi je res vrhunec mojega dosedanjega šolanja. Pa ne zgolj zato, ker sem pridobil (tudi) veliko biblijskega znanja, ampak ker sem videl povezavo med tem, kar sem že vedel, in tem, kar sem se še naučil. Lahko bi rekel, da sem dopolnil svoje biblijsko znanje.

Kaj si se naučil?

V šoli smo recimo vsak dan dve šolski uri obravnavali prevod New World Translation with References. Čeprav imamo tudi v slovenščini ta isti prevod Novi Svet, sem bil presenečen, koliko dodatnih podčrtnih opomb je v njem, kako se lahko veliko naučimo in potem tudi lažje razumemo Sveto pismo ter povežemo informacije in navzkrižne navedenke z gradivom, če gledamo in beremo v originalnem jeziku (grščina/hebrejščina). Zdaj tako še bolj cenim trud prevajalcev, ki so se veliko poglobljali v prevode, da lahko mi bolje razumemo Božjo besedo.

Kako ti je to pomagalo v življenju?

---

⁵ Ta šola se sicer ne izvaja več s takšnim imenom in takšnim formatom, intervju je bil izveden z osebo, ki se je te šole udeležila, še preden se je spremenila.

Tega se ne da preprosto izmeriti. Zanimivo, da so nekateri v moji službi hoteli vedeti, za koliko odstotkov se mi bo zvišala plača ali koliko novih poslovnih partnerjev bom pridobil. Res je, da sem spoznal kar nekaj novih obrazov, značajev in narodnosti, saj smo bili v razredu iz osmih različnih držav (SLO, BIH, CRO, NOR, GB, Avstralija, Gana, Nigerija, ter "pogojno" Škotska in Wales), vendar smo bili v šoli predvsem zaradi koristnosti in tudi kvalitetnejšega služenja v Jehovovi organizaciji. Užival sem predvsem v spoznavanju zgodovine Jehovovega ljudstva in to me je še bolj utrdilo v prepričanosti, da služim edinemu pravemu Bogu Jehovu.

BIBLIJSKA ŠOLA ZA KRŠČANSKE ZAKONSKE PARE⁶

Anna in Krištof Nawrot

Kakšna se vama je zdela ta šola?

Šola ima svoj program. Vsak dan popoldne je treba prebrati veliko gradiva (naše publikacije), da lahko sodeluješ s svojimi odgovori.

Dva meseca sva osredotočena samo na pouk. Tukaj nimava nobenih drugih obveznosti, zato se nama zdi ta čas zelo dobro izkoriščen za polnjenje duhovnih baterij.

Verjetno se to ne bo več ponovilo, zato se nama zdi biti enkratno na tem šolanju.

Kaj sta se naučila?

Biblijska šola za zakonske pare nas predvsem pripravlja, da bomo dobri evangelizatorji in znamo še bolj učinkovito uporabljati Biblijo. Nekaj časa smo poglobljeno preučevali določene dele te knjige in tudi to, kako mora ta knjiga vplivati na našo osebnost in kako lahko krepimo svojo zakonsko zvezo.

Kako vama je to pomagalo v življenju?

Šola pokaže, v čem si dober in katere so tvoje šibkosti. Biblija vsebuje ogromno nasvetov za življenje. Tukaj dobivamo spodbude in praktično pomoč naših učiteljev.

Njihove izkušnje so neprecenljive. Zapiski nama bodo pomagali to znanje uporabljati na terenu in v naši krščanski občini.

PIONIRSKA ŠOLA

Monika Zupanec

Kakšna se ti je zdela ta šola?

Šola se mi je zdela zelo spodbudna, saj smo bili deležni veliko novih praktičnih informacij, tako za življenje kot za oznanjevanje. Bila je natančno organizirana (imela je točen urnik), poleg tega pa smo imeli še čas za sklepanje novih prijateljstev s sošolci in sošolkami.

Kaj si se naučila?

Predvsem sem se naučila, kako še bolj praktično oznanjevati (zanimanje za ljudi, se jim prilagajati glede na njihov interes), kako lahko še bolje podpiram svojega moža in postanem boljša žena in kako lahko izboljšam svoje osebne preučevalne navade Svetega pisma ter molitve.

---

⁶ Ta šola se sicer ne izvaja več s takšnim imenom in takšnim formatom, intervju je bil izveden z osebama, ki sta se te šole udeležili, še preden se je spremenila.

Kako ti je to pomagalo v življenju?

Moja vera se je okrepila, postala sem bolj praktična oznanjevalka.

Žan Prapertnik**Kakšna se ti je zdela ta šola? Kaj si se naučil?**

Šola je bila odlična, res ne znam ubesediti vseh občutkov, ki so se pojavljali. Jehovov blagoslov v tej obliki je res neverjeten. Najboljša šola, kar sem jih do zdaj obiskal. Tudi najbolj praktična šola, kar sem jih obiskal, saj me je res spodbudila k samopreiskavi in izboljšanju svoje osebnosti. Prav tako je tudi izboljšala mojo učinkovitost na oznanjevanju, čemur dajem prednost v življenju. Prav tako mi je okrepčala vero ter zaupanje v Jehova. Še bolj sem odločen doseči cilje, ki sem jih imel že prej zastavljene.

Kako ti je to pomagalo v življenju?

Da se držim urnika in se sicer trudim iti na oznanjevanje vsak dan po šoli, razen takrat, ko imamo shod, ter ob vikendih narediti malo več.

Priloga 6: Vprašanja za Jehovove priče iz tujih držav

Sem Lucija Cestnik, dijakinja 4. letnika Gimnazije Celje–Center. Pri pouku sociologije delam raziskovalno nalogo o mladih v organizaciji Jehovovih prič in njihovem odnosu do izobraževanja. Tudi sama sem Jehovova priča iz občine Celje Zahod.

Prosim te, če iskreno in temeljito odgovoriš na spodnja vprašanja. Trditve so pisane v obliki za moški spol, a se nanašajo tudi na ženski spol.

Ime in priimek:

Starost:

Iz katere države prihajaš?

Koliko časa si že v Sloveniji?

Katero delo opravljaš v Sloveniji?

Zanima me, na katere predsodke (Predsodki so vrsta stališč do socialnih skupin. So neutemeljeni, negativni, spremljajo jih močna čustva.) si naletel v svoji rojstni državi. Prosim, naštej najpogostejše tri.

Na katere predsodke si naletel v Sloveniji? Prosim, naštej najpogostejše tri.

Zanima me, ali si opazil, da se kateri predsodki v Sloveniji izrazito razlikujejo od predsodkov v tvoji rojstni državi.

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v tvoji rojstni državi?

Kaj je po tvojem mnenju vzrok za predsodke v Sloveniji?

Zanima me tvoje mnenje o tem, kje imajo ljudje pogostejše predsodke – v Sloveniji ali tvoji rojstni državi.

Kakšen odnos imajo ljudje v Sloveniji in tvoji rojstni državi do službenih/sosedskih/osebnih (družabnih) stikov z Jehovovimi pričami? So do takšnih stikov zadržani, nevtralni, jih želijo ali ne?